ROMÂNIA ÎNTRE SUA ŞI UE

Dan BITU

Ministrul Integrării europene, Hildegard Puwak a dat asigurări oficialilor europeni că parlamentul dela Bucureşti nu va ratifica acordul bilateral cu Statele Unite mai înainte ca UE să fi formulat un punct de vedere unitar în privinţa Curţii Penale Internaţionale, relatează într'un articol, pe această temă postul de radio *"Deutsche Welle"*. Hildegard Puwak a mai spus că România va face *"o nouă evaluare a situaţiei"*, după adoptarea unei poziţii a UE privind CPI, pentru a ajunge la o poziţie de coerenţă cu Uniunea Europeană. Cu toate acestea, nu se poate spune că litigiul a fost stins, întrucât oficialii dela Bruxelles ar dori, cel puţin în stadiul actual, ca parlamentul dela Bucureşti să nu ratifice acordul cu Statele Unite. *"Am aprecia un anumit grad de coordonare"*, a afirmat Pat Cox, care a dezaprobat acordurile bilaterale iniţiate de SUA, exprimându-şi preferinţa pentru un acord al UE cu Statele Unite.

Deocamdată, România pare foarte angajată în relaţia ei cu Statele Unite şi se străduieşte să dea satisfacţie Uniunii Europene, dar fără ca acest lucru să împieteze asupra angajamentelor sale luate faţă de Americani. Diplomaţia românească tergiverseză subtil, speránd ca în răstimp să se producă o mutaţie de accent în politica europeană, care să-i legitimizeze poziţia. Ministrul de Externe Mircea Geoană spusese acest lucru aproape explicit. Aşadar, acea reevaluare a situaţiei de care vorbea Hildegard Puwak nu trebue înţeleasă ca o răsturnare de situaţie.

România s'a angajat faţă de Statele Unite pe mai multe planuri, ceea ce face din ea, chiar dacă acest lucru este surprinzător, o beneficiară a acordului de imunitate faţă de Curtea Penală Internaţională. România a trimis trupe în Afganistan şi nu mai este vorba, ca în trecut, de spitale de campanie, ci de trupe operative. De asemenea, a dobândit un contur foarte clar decizia României de a participa alături de SUA la un eventual atac asupra Irakului. Ministrul de Externe Mircea Geoană declarase cu puţin timp în urmă că Irakul este un element cheie în definirea unei politici antiteroriste, pentru ca la scurtă vreme, responsabilii militari să nu excludă ideea unei angajări militare româneşti: *"Urmărim cu atenţie campania din Afganistan, a spus George Maior, secretar de stat în MApN, atât prin prisma celor văzute, cât şi a celor nevăzute. În consecinţă, a mai spus el, vom participa şi la alte acţiuni ce ar putea fi desfăşurate în această campanie"*. Dar prima referire explicită la Irak a făcut-o Primul ministru Adrian Năstase, care a confirmat angajamentul României de a merge până la capăt în alianţa sa cu SUA: *"Nu putem fi decât alături de membrii Alianţei, care*, a dăugat el diplomatic, *vor ajunge la un punct de vedere comun şi în problema Irakului. Nu putem, pe de-o parte, să beneficiem de scutul de securitate al NATO, iar pe de altă parte să ne derogăm de anumite responsabilităţi"*, a încheiat premierul.

România a văzut aşadar că există o legătură strânsă între atitudinea faţă de CPI şi dorinţa de angajare mai activă în acţiuni militare pe plan internaţional. Iar în această situaţie, diplomaţiei dela Bucureşti nu îi rămâne decât să spere că Europa occidentală va deveni încetul cu încetul mai receptivă faţă de punctul de vedere american, ceea ce îi va simplifica relaţia cu Bruxelles-ul.

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual: 40 $ / 40 Euro

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 28 Nr. 307 - OCTOMBRIE 2002 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

pag.2 DEZECHILIBRUL Mihai CREANGĂ

SRI SE OPUNE PUBLICĂRII DOSARELOR pag.5

FIINŢA ROMÂNEASCĂ ÎN LITERATURA EXILULUI pag. 11 & 13

pag 12 & 13 RECENZII -O CARTE TOP-

DEFICITUL BUGETAR pag. 21

pag. 23 DATE STATISTICE

ILIESCU ŞI NĂSTASE ÎMPOTRIVA MAGISTRAŢILOR

Ana BADEA

Preşedintele Ion Iliescu a intervenit în conflictul izbucnit între Guvernul Năstase şi Asociaţia Magistraţilor din România, luându-i apărarea premierului.

Iliescu a apreciat că afirmaţiile Premierului Adrian Năstase, referioare la faptul că anumite procese în care este implicat statul român nu sunt susţinute de către instanţe, nu pot constitui presiuni asupra Justiţiei. *"Aprecierile Premierului Adrian Năstase nu văd în ce măsură pot constitui presiuni asupra Justiţiei. El făcea constatarea că într'o serie de procese statul a fost prejudiciat. Acest lucru l-am perceput nu atât ca un reproş adus Justiţiei, ci structurilor de stat care au fost parte în procese şi nu au ştiut să-şi apere cauza"*, a afirmat preşedintele despre declaraţiile premierului.

Aprecierile preşedintelui survin la câteva zile după ce preşedintele Asociaţiei Magistraţilor din România, Viorica Costiniu a susţinut într'un comunicat că, în România, *"Justiţia se bucură din partea guvernanţilor de presiuni, ameninţări, intimidări, ori de câte ori deciziile instanţelor nu convin politicului"*, răspunzind astfel afirmaţiilor Premierului Adrian Năstase privind creşterea salariilor magistraţilor, dar şi criticilor sale referitoare la procesele pe care statul român le pierde.

Justiţia şi Corupţia

Andrei BĂDIN

"Nu am văzut până acum nici un proces sau acuzaţie împotriva unor persoane corupte, privatizarea merge prea încet, iar în domeniul independenţei justiţiei nu am văzut reforme", a declarat Bruce Jackson, preşedintele Comitetului SUA pentru NATO, prezent alături de Randy Scheunemann, membru al aceluiaşi Comitet, la o întâlnire cu reprezentanţi ai societăţii civile şi mass-media din România la Casa NATO din Bucureşti.

Aşa cum se ştie, una dintre instituţiile importante ale reformei, Parchetul Naţional Anticorupţie, are mari probleme de organizare dincolo de scopul politic pentru care a fost creat acest organism. PNA ar fi trebuit să-şi înceapă activitatea la 1 Septembrie curent. Din lipsă de personal însă, naşterea acestui organism se mai amână dar nu se ştie până când. Procurorul şef al PNA a mărturisit că există *"o stare de încordare"* în legătură cu Parchetul Anticorupţie, ceea ce a dus rezerve din partea unor procurori care ar fi putut să lucreze în cadrul acestei instituţii. Doar 12 procurori au fost angajaţi dintr'o schemă de 75, până zilele trecute. Un raport dat publicităţii recent de USAID, un for american pentru dezvoltarea democraţiei, pune sub semnul întrebării independenţa Justiţiei în România. Mai mult chiar, raportul american vorbeşte de lucruri grave care se întâmplă în Justiţie, printre altele semnalând că doar cu un singur telefon politicienii pot schimba deciziile judecătorilor în procesele aflate pe rol. Concluzia raportului este că Justiţia a devenit o componentă a economiei negre care favorizează corupţia. *"Puterea judecătorească nu este independentă de executiv (...) Curţile de Justiţie sunt subordonate administrativ Ministrului Justiţiei, care, deci, poate afecta viaţa şi bunăstarea judecătorilor. În interiorul guvernului se observă prea puţină voinţă politică pentru dezvoltarea unei mai mari independenţe a sistemului judecătoresc. Nu există nici un fel de coaliţie pentru reformă. Judecătorii tind să fie interesaţi*

Continuare în pag. 5

editorial

CAZUL OTV

Desfiinţarea Postului de Televizune OTV printr'o decizie a Consiliului Naţional al Audiovizualului, pe baza unor legi de care dispune acest Consiliu privitor la emisiunile televizate, a devenit un caz controversat.

Furtuna iscată de scandalul OTV a împărţit o mass-media din România în două grupuri. O parte dintre ziariştii români au acceptat ca bine venită decizia de desfiinţare. Altă parte a ziariştilor au blamat decizia CNA, deoarece aceasta înseamnă o restrângere a libertăţii de exprimare, ceea ce duce la o diminuare a sistemului democratic din ţară.

În rândurile ce urmează ne vom referi la esenţialul controverselor de azi, în legătură cu acest caz. Totul se leagă, în ultimă instanţă, de dinamica dezbaterilor politice, care au loc la ora actuală în societatea românească.

Postul de televiziune OTV (Omega TV), având ca realizator pe Dan Diaconescu, aparţine Societăţii Comerciale *"First Media Advertising"*, difuzată printr'un satelit al cărui proprietar este un Israelian. Acest post de televiziune reprezenta pentru telespectatorii români o alternativă la televiziunile oficiale sau controlate de oficialităţi. El era foarte incomod pentru puterea actuală, care aştepta o ocazie de a-l desfiinţa.

Apariţia unor Personalităţi şi invitaţi incomozi (Victor Ciorbea, Traian Băsescu, etc.) aduşi să vorbească la acest post de televiziune, a culminat cu emisiunea de pe data de 10 Septembrie, a lui Corneliu Vadim Tudor. Acesta, în stilul lui foarte cunoscut de toţi, a lansat o serie de atacuri dure la adresa clasei politice, în special contra Preşedintelui Iliescu şi a Premierului Adrian Năstase, luând totodată şi poziţii rasiste şi antisemite.

A doua zi, Preşedintele Iliescu, printr'un comunicat al preşedinţiei, semnat de Corina Creţu şi publiat în mai multe ziare, se referea cu iz de refractare asupra afirmaţiilor şefului PRM - C.V.T. Concret însă, nici o acţiune judecătorească nu s'a luat împotriva lui Vadim, pentru emisiunea incriminantă.

Desfiinţarea postului de televiziune OTV a fost luată pe data de 12 Septembrie, imediat după comunicatul preşedinţial care a solicitat sancţiunea asupra postului OTV. Şi astfel, conform deciziei Consiliului Naţional al Audiovizualului, bazată pe unele legi şi articole din Legea Audiovizualului 504/2002, postului OTV i s'a retras licenţa de emisie, motivând că *"au fost aduse prejudicii grave interesului public, demnităţii umane şi dreptului de imagine"*. Decizia a fost publicată în Monitorul Oficial nr.682, pe data de 16 Septembrie.

Vadim Tudor a mai făcut astfel de afirmaţii în Parlamentul Ţării şi în alte ocazii şi nici un fel de acţiune nu s'a luat la adresa sa. Aceasta dovedeşte că puterea actuală acceptă jocul duplicitar al lui Vadim şi limbajul lui subu[illegible], numai că se pare că, acum, l-a folosit ca o unealtă în [illegible]fiinţarea OTV.

CNA putea să solicite aplicarea unei pedepse, prin intermediul Jus[illegible] ori să dea postului OTV un avertisment, cu motivarea cuvenită, înscrisă într'unul din articolele legii specifice al Audiovizualului. În orice caz, CNA nu avea puterea de desfiinţare a unui post de TV.

Pentru nişte afirmaţii, care eventual puteau fi penalizate de legile în vigoare, CNA nu avea dreptul să scoată din funcţiune întregul post de televiziune, care avea circa 100 de angajaţi care nu erau cu nimic vinovaţi. Numai o instanţă judiciară îşi putea permite să facă acest lucru, adică să se atingă de libertatea de exprimare, de libertatea presei şi, în acelaşi timp, să elimine o întreagă întreprindere angajată în procesul de mass-media. CNA nu este împuternicită să aibă această putere discreţională; ea poate să avizeze asupra unor infracţiuni faţă de lege şi să sesizeze organele cu puteri de decizie legală. Acest lucru nu s'a făcut şi asta înseamnă dezordine, nepermisă într'un stat de drept şi într'o democraţie. De aici porneşte întreaga dispută a scandalului provocat de desfiinţarea lui OTV. Într'o democraţie adevărată, nu este posibilă o împiedicare, o asemenea ştirbire a dreptului de liberă exprimare, în arena politicii, cum a fost cazul cu OTV.

Ceea ce este grav cu această situaţie, creeată printr'un act de abuz, este asocierea care se poate face cu publicarea unui comunicat al preşedinţiei. În condiţiile specifice din România, poziţia prezidenţială nu-i decât un pas înainte la anularea dreptului de exprimare liberă, pe un post de televiziune. Tot atât de gravă este obstinaţia cu care unii ziariştii au susţinut decizia care a fost luată. O asociere a unor ziarişti la manevrele de suprimare a drepturilor de exprimare liberă, creează un cadru şi mai întunecos pentru speranţele oamenilor că vor putea să iasă cândva la lumina libertăţii şi a dreptului de a se exprima fără frică, cu toate gândurile, păsurile şi criticile sale asupra treburilor cetăţii.

Numai în condiţii optime de libertate poate o naţiune să-şi organizeze un stat cu instituţii funcţionale pentru toate nevoile şi cerinţele de dezvoltare, un stat de drept pe temeiuri de principii morale. Numai în condiţii de libertate poate o naţiune să creeze o civilizaţie şi o cultură în conformitate cu idealurile existenţei sale istorice.

Aceasta este raţiunea fundamentală pentru care un popor este îndreptăţit să lupte fără încetare pentru apărarea libertăţilor sale.

Oricine a înlesnit punerea în pericol a libertăţii de exprimare a cuiva, în condiţiile de astăzi ale vieţii politice româneşti, a făcut o mare imprudenţă, dacă nu un mare deserviciu intereselor naţionale.

George BĂLAŞU

Dezechilibru

Mihai CREANGĂ

Scena politica românească este marcată de un puternic dezechilibru, centrul-dreapta şi dreapta reprezentând *"culoare"* libere în actuala configuraţie parlamentară. Ar fi, deci, şanse pentru liberali să ţintească la viitoarele alegeri atragerea a 20% din electorat (o premieră în postcomunismul românesc, dar o *"statură"* mai potrivită pentru partidul cu cea mai lungă şi glorioasă istorie). Condiţia este ca actuala echipă de conducere a PNL, care îi cuprinde la vârf pe neofiţii Stolojan şi Meleşcanu, să nu mai fie supusă din interior (*"aripa"* Patriciu) unor contestări publice măcar până la momentul electoral şi să-şi afirme, fără dubii şi fără complezenţe faţă de PSD, programul unei alternative liberale la actuala guvernare.

Nu va fi deloc uşor, dar - prin comparaţie - infinit mai uşor decât *"marile manevre"* pe care trebue să le facă PD şi Traian Băsescu pentru a rămâne pe culoarul social-democraţiei şi a cuceri, aşa cum îşi propune, un electorat dublu faţă de cel care i-a rămas fidel în 2000.

Însă - dacă nu vrem să ne îmbătăm cu apă rece - şi mai greu îi va fi PNŢCD-ului să redevină un partid cu reprezentare parlamentară importantă. Nu pentrucă n'ar avea *"culoarul"* propriu: creştin-democraţia. Nu pentrucă nu ar fi susţinut de creştin-democraţii europeni, care au cea mai puternică reprezentare în Parlamentul European. Nu pentrucă n'ar avea un electorat fidel, care să-i asigure cei 5% ai intrării în Parlament; sondajele actuale nu reflectă, în ceea ce priveşte pe ţărăniştii, decât tristeţea şi dezamăgirea celor care i-au votat tot timpul, sperând cu mult mai mult decât li s'a oferit în cursul anilor 1997-2000, dar nu trebue să uităm că electoratul fidel ţărăniştilor este caracterizat de un spirit civic deosebit şi nu va ezita să se manifeste dacă speranţele sale vor fi reaprinse. Ci pentrucă marile probleme ale ţărăniştilor sunt chiar în mijlocul lor - şi nu mă refer strict la PNŢCD, ci şi la ţărăniştii adevăraţi (cum este un Vasile Lupu, dar nu un Radu Vasile), temporar - sper! - plecaţi din partid.

Amân, iar, explicaţiile cuvenite. Dar totul este urgent în ceea ce priveşte PNŢCD şi, în acelaşi timp, toate cer o bună şi temeinică chibzuire.

EMIL CONSTANTINESCU ŞI-A PUBLICAT MEMORIILE DE PREŞEDINTE ÎN PATRU VOLUME

Fostul preşedinte Emil Constantinescu prezintă, în cartea sa *"Timpul dărâmării, timpul zidirii"* - despre care scrie că este *"polemică"*, şi nu *"un jurnal intim"* - câteva detalii inedite din culisele politicii anilor 1996-2000, unul dintre personajele des întâlnite fiind fostul premier Radu Vasile. Emil Constantinescu scrie cum, în Februarie 1998, senatorul Radu Vasile îi cerea un post de consilier economic sau, *"eventual"*, funcţia de prim-ministru. *"La plecare, îmi cere un portret mai mare, cu autograf, pe care să îl pună pe biroul lui"*, relatează fostul şef al statului.

Un alt episod descris de Constantinescu este cel al scandalului politic din Decembrie 1999. Prin intermediul unui consilier, Radu Vasile îşi negocia demisia. *"Cel mai mult insista"* pe menţinerea soţiei sale la AVAB şi pe cea a lui Petrişor Peiu în funcţia de consilier, scrie Constantinescu. *"Ceilalţi, nu-i nimic de capul lor"*, ar fi afirmat Vasile, conform fragmentului din carte.

De asemenea, fostul preşedinte relatează cum Traian Băsescu îl propusese pe Theodor Stolojan pentru funcţia de premier, în timp ce, după ce a primit oferta pentru şefia Guvernului, Mugur Isărescu l-a sunat, la un moment dat, pentru a-i spune că *"are dificultăţi acasă"*, întrucât soţia sa nu *"acceptă"*.

Într'un alt fragment, Constantinescu revine la Radu Vasile, despre care spune că este o persoană care, ocupând o funcţie înaltă în stat, a luat, la un anumit moment, *"o decizie care putea târî ţara, şi aşa sfâşiată, într'un conflict civil grav"*. *"Cine este, de fapt, Radu Vasile, protagonistul acestei istorii? Tentativa de a-l prezenta exclusiv într'un registru minor: un tip cu mustaţă pleoştită, cu unghie lungă la degetul mic, ghiul pe inelar şi sforicică roşie de deochi la încheietura dela mână, oricând cu un banc pe buze, gata pentru un şpriţ şi un cântec lăutăresc, care promite orice şi uită a doua zi, este o tentativă incorectă, care nu duce nicăieri"*, afirmă fostul şef al statului. Constantinescu scrie că şi *"exaltarea"* şi *"demonizarea"* lui Radu Vasile sunt *"false"*. Vasile este *"un personaj foarte românesc"*, dar *"nu e un Mitică adevărat"*, întrucât *"Mitică cel adevărat bea bere cu mici şi discută despre amici şi femei, nu despre UE şi PIB"*.

În lucrarea sa, fostul şef al statului parcurge evenimentele importante din mandatul său, între care mineriada din 1999, reacţia la criza din Kosovo, dar şi lista lui Severin. Constantinescu relatează cum se afla în posesia listei spionilor, despre care vorbea Adrian Severin - ministru de Externe în acele momente -, însă nu putea face nimic, din cauza lipsei probelor *"directe"*. *"În astfel de situaţii, nu sunt probe directe"*, ci doar se poate face un schimb de spioni, povesteşte fostul preşedinte.

De asemenea, Constantinescu descrie momentul primirii, în 1997, dela Virgil Măgureanu, a unui studiu privind şansele Opoziţiei în următorii patru ani. Emil Constantinescu povesteşte că a aflat, ulterior, că documentul era, de fapt, un proiect de strategie întocmit de PDSR şi coordonat de Ovidiu Şincai.

REPREZENTANTUL PREŞEDINŢIEI ÎN C.N.A. SPUNE CĂ NU E BINE CA ROMÂNIA SĂ INTRE ÎN NATO

Emanuel Valeriu, membru în Consiliul Naţional al Audiovizualului, a stârnit o adevărată furtună printre colegii săi. Prezent la Comisia de abuzuri din Camera Deputaţilor, unde s'a dezbătut decizia CNA de suspendare a postului OTV, Emanuel Valeriu a declarat că *"decizia CNA privind suspendarea OTV poate fi pusă în legătură cu integrarea României în NATO"*. El a spus că *"nu se poate şti care este interesul naţional pentrucă sunt oameni care cred că nu este bine să ne integrăm în NATO şi că sunt ţări care au aderat la NATO şi nu au participat în Kosovo şi care protestează contra globalizării"*. Colegii săi din CNA au sărit ca arşi şi au ripostat imediat.

"Sunt stupefiat de atitudinea colegului Emanuel Valeriu care, în şedinţa noastră recentă, ne-a spus că este împotriva intrării României în NATO, iar astăzi a solicitat Comisiei să nu fie considerat ca fiind în interesul public şi naţional intrarea României în NATO", a precizat Răsvan Popescu, membru al CNA. Ralu Filip şi Dan Grigore au afirmat şi ei că declaraţiile lui Emanuel Valeriu sunt cu atât mai grave, cu cât acesta este reprezentantul Preşedinţiei în cadrul CNA. Ei au subliniat că Emanuel Valeriu a lăudat în repetate rânduri *"profesionalismul directorului OTV, Dan Diaconescu"*.

Abonamentul Dumneavoastră susţine un ziar care luptă pentru o cauză dreaptă

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

ROMÂNIA ŞI NATO

Mihaela MOISIN

Au rămas mai puţin de două luni până întâlnirea dela Praga, când se va discuta extinderea NATO cu şapte ţări: Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, România, Slovacia şi Slovenia.

Pe data de 25 Septembrie, Congressmanul SUA Elton Gallegly, care la 27 lunie a introdus proiectul de rezoluţie în subcomitetul pentru Europa al Comitetului pentru Relaţii Internaţionale din Camera Reprezentanţilor, a introdus un amendament prin care sunt nominalizate ţările recomandate de Cameră pentru a fi invitate la Praga în zilele de 21-22 Noembrie. Rezoluţia 468, care *"se adresează nevoii urgente de a face capacităţile militare ale Alianţei operaţionale pentru a putea face faţă mediului de ameninţări de astăzi. Ea convine asupra necesităţii unui parteneriat puternic de cooperare NATO-Rusia"*, a fost votat la 6 Octombrie a.c. cu 348 de voturi *"pentru"* şi 9 voturi *"împotrivă"*.

Deşi aceasta este doar o recomandare, Rezoluţia 468 a Camerei Reprezentanţilor va avea un mare impact atunci când va fi propusă la Praga deoarece, aşa cum se ştie, SUA reprezintă un membru NATO cu un cuvânt greu de spus. Iată, deci, că fără ca guvernarea lui Ion Iliescu să fi făcut vreun efort pentru pregătirea intrării în NATO, România este şi ea, ca şi Bulgaria (cele două ţări dela coada cozilor din Europa), pe lista celor 7.

Ambasadorul SUA la NATO, Nicholas Burns, care se află într'un turneu prin cele şapte ţari, a precizat că *"reformele din ţările candidate trebue să se mentină"*, recomandând totodată Bulgariei să *"lupte împotriva corupţiei, să continue reforma militară, cea a sistemului judiciar şi să se îmbunătăţească sistemul de protecţie a informaţiilor clasificate"*. Desigur că recomandările pentru Bulgaria se vor repeta şi în cazul României, cu o voce probabil mai dură, în cazul integrării ei la structurile NATO.

Necesitatea extinderii NATO a fost clar declarată în rezoluţia 468, ca nevoie urgentă de a face capacităţile militare ale NATO operaţionale, pentru a se putea face faţă mediului de ameninţări de azi. Cu alte cuvinte, extinderea NATO este în interesul NATO şi al actualelor ţări membre, în mod deosebit al SUA. Nici una dintre ţările candidate nu este mai bine pregătită azi decât era în 1997, la întâlnirea dela Madrid, nu are o armată mai bine dotată decât atunci, când s'a declarat că nu va mai fi vorba de nici o extindere a NATO foarte curând. Nici situaţia economică a acestor ţări candidate nu este mult mai bună decât era în 1997, pentru a fi în poziţia unor investiţii masive în ce priveşte modernizarea forţelor lor armate. Dar interesul NATO şi în deosebi al SUA este altul azi faţă de aceste ţări. În ce priveşte Ţările Baltice, se va asigura un front continuu între *"partenerul"* Rusia, Belarus şi Ucraina pe de o parte şi Europa de Vest pe de alta. Pentru ca frontul să fie continuu, Slovacia trebue inclusă şi ea, iar la Sud, prin adăugarea Sloveniei, României şi Bulgariei se creează un culoar de acces direct, fără întortocheri, până în Turcia, după cum şi accesul direct la Marea Neagră. Este un lucru pe care noi l-am repetat în nenumărate rânduri, prin modestul nostru ziar, dar pe care naiva Americă nu l-a gândit până acum.

Cine va câştiga din acceptarea României în structurile NATO? În primul rând însuşi NATO, dar mai ales SUA, în ipoteza în care nu toate ţările Uniunii Europene vor agreea la pornirea războiului cu Irakul, în care este nevoie de numeroase trupe adiţionale. Pe termen scurt, poporul român nu va beneficia cu nimic, mai mult, pe spatele său se va moderniza Armata română, conform condiţiilor impuse de NATO. Pe termen lung însă, tot datorită condiţiilor impuse de NATO, care va acţiona ca o adevărată opoziţie la conducerea României, poporul român va beneficia, prin desfiinţarea corupţiei, prin accelerarea reformelor etc. care vor duce la dezvoltarea economică.

Cine va pierde masiv? Matuşca Rusia, care în acest fel nu va mai avea sfera de influenţă în ultimele ţări ex-comuniste la care mai spera; pe de altă parte, Federaţia slavă a Rusiei, Belarusiei, Iugoslaviei, peste capul României şi al Bulgariei, va rămâne la stadiul de proiect.

Tot de câştigat vor avea şi *"eroii"*, care întotdeauna se arată după război, cele trei personaje - actorii principali ai scenei politice româneşti - care au tangenţă cu aderarea României la NATO: fostul preşedinte Emil Constantninescu, cel care a ridicat prima geană a democraţiei româneşti, Ion Iliescu, sub a cărui conducere se va produce aderarea la NATO şi Mircea Geoană, zburdalnicul şcolit ca ambasador al României la Washington în timpul conducerii lui Constantinescu, pentru postul de Ministru de Externe sub conducerea lui Iliescu. Cel puţin doi dintre ei - Constantinescu, care şi-a anunţat revenirea pe arena politică a ţării, şi Geoană - vor încerca să folosească intrarea în NATO, pe care şi-o vor disputa, ca un capital electoral.

Cât despre Iliescu, nu se ştie dacă după acest eveniment nu va reveni asupra deciziei de a candida pentru al patrulea mandat, şi îi va da dispoziţie lui Adrian Năstase să purceadă la schimbarea Constituţiei.

Putem spune că vreunul din cei trei a avut vreun merit la integrarea României la NATO? Poate Emil Constantinescu, parţial, datorită felului de a se prezenta ca un conducător de stat şi educaţiei sale. În ce-l priveşte pe Ion Iliescu, acesta, şcolit la KGB, cu un ochi râde de satisfacţie, iar cu celălalt plânge după relaţiile cu Moscova, care desigur vor fi de altă natură. Ceea ce însă nu-l va împiedica la Praga, dacă vom fi acceptaţi, să scoată fiţuica din buzunar, asemeni actorilor nominalizaţi pentru Oscar, care au în buzunar pregătit un mic discurs, *"just in case"*. Mircea Geoană, un infatuat, crede că succesul i se datorează lui; dar este singurul care o crede.

Merite? Nu. Soartă? Da. Dacă nu era acel tenebru 11 Septembrie şi dacă Saddam Hussein nu-şi construia un arsenal de arme de distrugere în masă... intram în NATO la sfântul aşteaptă.

MUZICA-VIDEO CARTI-ZIARE

din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!

MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD: MUZICĂ POPULARĂ/ROMANŢE, MUZICĂ UŞOARĂ COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICA CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMANIA

VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89 Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun

CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE, BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.

ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE! COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul" "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Form.AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ" "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc

Cereti formulare si liste gratis!

ARTIMMEX

import-export & distribution of publications and media

Reprezentanţi ELECTRECORD şi INTERCONT MUSIC

4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA
e-mail: order@artimmex.com
INTERNET: www.artimmex.com
Tel.: (416) 332 9777
Fax: (416) 332 8777

ÎNTÂMPLĂRI HALUCINANTE DIN "VREMEA DE PE URMĂ"

Viorel PALTIN

Orice ar spune savanţii în ştiinţe, filosofii sau liber-cugetătorii infatuaţi, singura busolă a creştinului prin hăţişul vremurilor rămâne Cartea Cărţilor - Biblia. Înţeleasă în litera ei - ca descriere directă - sau percepută în maniera simbolică, conţinând adevăruri universal valabile, Biblia este deschisă unei multitudini de interpretări, mai mult sau mai puţin inspirate, după mintea şi sufletul învăţatului, a celui ales, căruia adevărurile i se relevă, sau a celui *"sărac cu duhul"*, pe care trebue să ni-l imaginăm totuşi fericit. Biblia are uluitoarea capacitate de a rămâne mereu în actualitate. Chestiunea este ori de a crede necondiţionat fie a te situa de cealaltă parte, a necredinciosului sceptic, care îşi face imensul deserviciu de a se lipsi de singura speranţă, de unicul ghid valabil în viaţă şi dincolo de ea... Cartea Cărţilor se încheie în sunet alarmant de trâmbiţe, cu scene cataclismice prevestite în ultimul ei capitol, Apocalipsa. Este prefigurat în scene zguduitoare, cutremurătoare, sfârşitul acestei lumi terestre, încărcate de egoism, ură şi patimi murdare...

Apocalipsa stă sub semnul extincţiei totale, al distrugerii şi al bătăliei dela Armaghedon. Numele de Armaghedon este precis localizat geografic (Apocalipsa, 13.18), unde armatele fiarei şi ale profetului mincinos vor fi nimicite la venirea în slavă a lui Hristos pe Pământ. Dealul Armaghedon este situat în câmpiile Izreel, în regiunea Meghido, între Samaria şi Galileea, adică în Nordul Palestinei. În înţeles simbolic, mutadis-mutandis, locul poate fi situat oriunde pe Pământ...

Vremea de pe urmă fusese proorocită încă din Vechiul Testament (Daniel, 2.35), unde se vorbeşte de *"piatra care loveşte"*, în urma căreia oamenii vor muri, iar întreaga noastră planetă se va preschimba într'un munte de piatră. Fără a mă erija în exeget al Cărţii Sfinte am ţinut să mă documentez în legătură cu numele Armaghedon, intrat nu de mult în actualitatea românească, graţie unor rapoarte anonime expediate prin Internet, pe adrese ale ziarelor şi reprezentanţelor diplomatice străine din Bucureşti, de un autor sau de autori anonimi. Denumirea de Armaghedon, dată seriei de rapoarte se justifică metaforic prin profeţiile Bibliei, în care se vorbeşte despre ultimele sforţări ale Răului de a câştiga pe Pământ bătălia contra Binelui. În aceste sforţări, diavolul va recurge la diversiune, luând chipuri amăgitoare, reuşind o vreme să creeze confuzie în minţile oamenilor: lupii se vor îmbrăca în piele de oaie, temporar minciuna va prevala asupra adevărului şi va fi luată drept adevăr, nedreptatea va fi socotită dreptate, necinstea drept cinste, ticăloşii vor fi confundaţi cu *"oameni de bine"*. Aceste confuzii dintre valorile morale şi opusul lor vor atrage mari nenorociri pe Pământ.

Rapoartele Armaghedon îşi propuneau să risipească confuzia şi să îndepărteze măştile de pe chipurile unor figuri reprezentative din societatea românească de azi. Adăpostiţi înapoia anonimatului, autorul sau autorii lor au prezentat un tablou halucinant al corupţiei generalizate şi instituţionalizate din România, menţionând cărdăşia care ar exista între demnitari de cel mai înalt rang şi vârfurile de lance ale *"mafiei"* financiare şi economice, pe fondul sărăcirii până la limitele cele mai de jos a populaţiei. Luxul sfruntat, opulenţa afişată cu nerusinare de demnitari, ce îşi au obârşia în corupţia fără margini şi fără opreliste, în contrast cu mizeria generală, au fost denunţate fără menajamente, făcându-se referiri concrete, la persoane, bunuri sau averi: case de lux, bijuterii costisitoare, tablouri de artă, toate valorând zeci de miliarde de lei...

Suspectaţi de expedierea pe *"site"*-urile ambasadelor şi ale ziarelor a fulminantelor rapoarte, doi cetăţeni au fost reţinuţi în pripă de poliţie - într'o manieră amintind de abuzurile fostei miliţii - şi deferiţi parchetului. Ulterior, aceştia au fost puşi în libertate. Este vorba despre un tânăr de 21 de ani, Ovidiu Cristian Iane, administratorul unei firme de computere şi de Mugur Ciuvică, fost consilier al fostului preşedinte Emil Constantinescu. S'a afirmat că Ciuvică l-ar fi determinat pe Iane să transmită prin poşta electronică ceea ce s'a numit *"Raportul Armaghedon II"*, care este un atac direct la adresa Premierului Adrian Năstase. Implicat prin fostul său consilier şi şef de cabinet indirect în acest scandal, Emil Constantinescu a *"ieşit"* la rampă într'o conferinţă de presă. Fostul preşedinte a opiniat atunci, că întrucât rapoartele cu pricina sunt anonime nici n'ar trebui luate în seamă, ci trimise la coş.

Chestiunea de fond este însă de cu totul altă natură; au conţinut oare aceste rapoarte adevăruri grave sau au colportat pur şi simplu nişte falsuri, menite a ştirbi prestigiul României şi a discredita Guvernul ţării? Este omeneşte de înţeles că, aducând acuzaţii de o atare magnitudine şi care vizează persoane ce deţin o uriaşă putere în stat, anonimatul răspunde unei firesti stări de teamă din partea autorului singular sau colectiv al rapoartelor. Ancheta ar fi trebuit să se concentreze nu asupra întrebării *"cine"* spune, ci să răspundă dacă *"ce"* se spune e fals or adevărat. Primul-ministru are datoria să apară în public pentru a-i lămuri răspicat pe cetăţeni că PSD-ul pe care îl conduce nu a fost transformat în partid de stat... că nu conduce ţara în mod discreţionar... că nu are înclinaţii comportamentale dictatoriale, gen Ceauşescu... că nu a acumulat averi considerabile şi că liderii locali şi centrali ai PSD nu afişează un lux contrastând cu nivelul de trai precar al majorităţii populaţiei... că nu a recurs la corupţia instituţionalizată sau presiuni pentru acumularea de fonduri pentru partidul dela guvernare.

Poporul român mai speră încă, din toată inima să afle răspunsuri explicite, liniştitoare la toate aceste chestiuni, spre a scăpa odată de aceste oribile, halucinante, strigătoare la cer scandaluri, care trimit cu gândul la *"vremea de pe urmă..."*

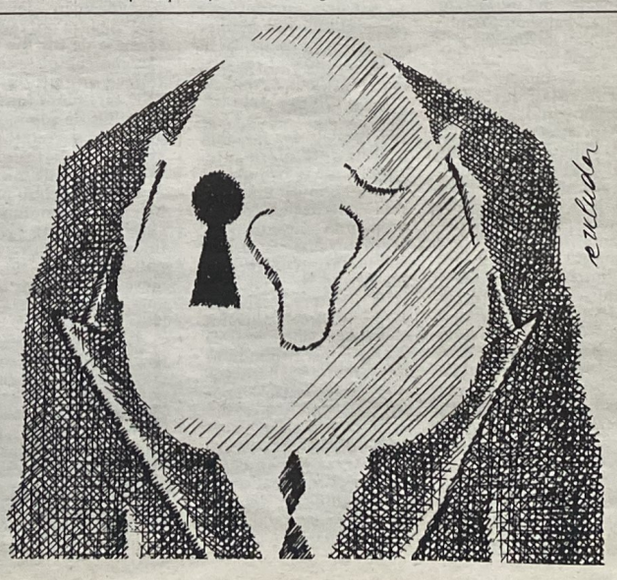

SCENARII ŞI DIVERSIUNI

George GEORGESCU

După convulsiunile din Decembrie, echipa care fusese pregătită să preia puterea a folosit o întreagă gamă de procedee în scopul manipulării opiniei publice, cu ajutorul unor scenarii şi diversiuni pe care le folosesc ca o armă strategică şi în ziua de azi. Sloganuri demagogice, atacuri la persoană, calomnii, incriminări şi acuze, promisiuni cu iz electoral, toate întocmite de specialişti în dezinformarea şi intoxicarea opiniei publice.

Primul scenariu a fost folosit de Ion Iliescu chiar în seara zilei de 22 Decembrie 1989, când a lansat pe toate lungimile de undă şi la Postul Naţional de Televiziune diversiunea cu *"teroriştii care trag din toate poziţiile"*, distribuind apoi arme populaţiei civile pentru apărarea instituţiilor publice de atacul aşa-zişilor *"teroriştii"*, care, după cum se ştie, erau în realitate agenţii unei organizaţii militare instruite special pentru *"gherila urbană"*, adică pentru lupte de stradă împotriva populaţiei civile care ajunseseră la limita rezistenţei fizice şi morale. În felul acesta el a declanşat în mod deliberat o stare de haos şi nesiguranţă ca un pretext pentru a prelua puterea din mâna revoluţionarilor, stare de haos în care şi-au pierdut viaţa după apelul lui, 942 de protestatari nevinovaţi. Numai o minte instruită la şcoala urii şi dezbinării a putut pune în practică principiul machiavelian care pretinde că în politică dictează interesele şi forţa, nu considerentele de ordin moral.

După acapararea tuturor pârghiilor Puterii, scenariile şi diversiunile au urmat în lanţ, cei săltaţi pe valurile revoluţiei urmărind discreditarea şi eliminarea liderilor politici ai partidelor democrate, pentru a nu întâmpina nici o rezistenţă care să le obstrucţioneze drumul către scopul lor final. Nu pot fi date uitării clipele de coşmar trăite în cele trei zile ale mineriadei când ortacii lui Miron Cozma au venit la chemarea lui Ion Iliescu, cel care lansase diversiunea cu *"rebeliunea legionară"* din Piaţa Universităţii. (Vezi discursul lui ţinut în dimineaţa zilei de 14 Iunie 1990 în balconul palatului Victoria). Rezultatele acestei grosolane manipulări a gloatei de mineri s'au văzut imediat: devastarea sediilor partidelor istorice, a Asociaţiei foştilor deţinuţi politici, a ziarului România liberă, a Instituţiilor de Cultură şi a numărului mare de cruci cu indicativul *"NEIDENTIFICAT"* apărute după câteva zile la Cimitirul Străuleşti 2.

Pentru dezbinarea şi anihilarea opoziţiei democrate au fost create apoi scenarii speciale cu ajutorul cărora Partidul Naţional Liberal, PAC şi PNŢCD au fost practic scoase din cursă. A urmat manipularea electoratului prin diversiunea sondajelor otrăvite, care au fost folosite ca o armă strategică în acelaşi scop. Ca o consecinţă a tuturor acestor scenarii şi diversiuni, cât şi a absenteismului masiv la urne (42%), PSD şi Ion Iliescu au ieşit învingători la ultimele alegeri, deschizând larg drumul elementelor corupte să declanşeze cel mai mare jaf din istoria ţării, pentru a sprijini financiar partidul sub umbrela căruia au găsit adăpost, justiţia obedientă asigurându-le impunitatea. Reuşind să rămână practic fără opoziţie, reprezentanţii puterii actuale, ameţiţi de succesul lor nesperat, au devenit de o aroganţă şi un cinism nemaiîntâlnite într'o lume pe care au pângărit-o cu neruşinare, tupeul lor fiind moştenit dela regimul pe care l-au servit cu credinţă, regim în care nonvalorile ocupau un loc de frunte în anturajul tiranului împuşcat în acel Decembrie însângerat.

Ultima diversiune lansată de Adrian Năstase a fost propunerea făcută indirect lui Ion Iliescu de a candida pentru a patra oară la funcţia de preşedinte al ţării, sfidând astfel Art. 81 al.4 din Constituţie, articol care stipulează clar că nimeni nu poate exercita funcţia de Preşedinte al României mai mult de 2 mandate. Oare să nu fi cunoscut *"eminentul"* jurist şi profesor de Drept, Năstase, acea prevedere a Constituţiei? Ne îndoim. Motivul real al scenariului a fost intrarea în arena politică a lui Theodor Stolojan, fiindu-i probabil teamă de o confruntare cu acesta în turul 2 al viitoarelor alegeri, cunoscută fiind lipsa de popularitate a sa datorită firii lui infatuate şi zeflemiste. Întrucât Iliescu a sesizat jocul premierului refuzându-i propunerea, Năstase a fost obligat să bată în retragere şi să declare că ar putea candida la alegerile din anul 2004, *"dacă partidul din care face parte va considera necesar acest lucru"*.

În timp ce reprezentanţii puterii şi acoliţii lor se înfruptau nestingheriţi de nimeni din capitalul băncilor aduse în stare de falîment, din frustrarea Statului prin evaziuni fiscale sau afaceri scandaloase, sărăcia lua în ţară proporţii nemaiîntâlnite. Consecinţele acestei stări de fapt nu au întârziat să apară. S'a declanşat o epidemie de sinucideri, s'a înmulţit numărul copiilor vânduţi peste hotare, iar în presă au apărut tot mai multe oferte de vânzări de organe interne, ochi, rinichi etc., din cauza sărăciei. Mortalitatea infantilă a atins cote alarmante, astfel numai în judeţul Neamţ au murit în cursul anului trecut peste o sută de copii în vârstă de până la un an, din cauza lipsurilor alimentare şi a condiţiilor de igienă. În acelaşi timp a crescut în mod îngrijorător numărul cererilor de emigrare şi de avorturi, înregistrându-se în schimb o scădere masivă a natalităţii, a speranţei de viaţă şi a căsătoriilor. Datele furnizate de recentul recensământ demonstrează că populaţia României a scăzut după convulsiunile din Decembrie cu peste un milion de persoane, fără a mai pune la socoteală sporul natural de natalitate care trebuia să adauge 1-2 milioane de locuitori la numărul actual al populaţiei.

Dezastrul a lovit marea masă a locuitorilor ţării. Umiliţi, decepţionaţi, mintiţi, amăgiţi şi înşelaţi, aceştia au văzut neîmplinite promisiunile electorale ale tuturor celor ce s'au perindat la putere, de a stârpi fenomenul corupţiei care a dus la apariţia unei clase a aristocraţiei securisto-comuniste conduse de aşa-zişii *"baroni"*. Cei care i-au votat cu încredere au privit neputincioşi cum starea de incertitudine se adânceşte dela o zi la alta, marasmul amplificându-se în asemenea măsură încât societatea românească s'a transformat într'o adevărată junglă în care au dispărut cu desăvârşire principiile eticii şi ale moralei. Cei care au dus greul tranziţiei aşteptând venirea unor vremuri mai bune, pe care mulţi nu le vor mai apuca niciodată, au dat cel mai mare număr de sacrificaţi ai regimului pesedist dela Putere. În primele 2 luni ale anului curent, într'un singur judeţ din ţară (Suceava), au murit 900 de pensionari datorită lipsei de hrană şi a medicamentelor, iar alţii din cauza frigului, întrucât fuseseră debranşaţi dela gaze şi căldură, neajungându-le pensiile pentru plata întreţinerii. Tot sărăcia cumplită stă la baza abandonării sutelor de copii nou născuţi, în maternităţi sau pe străzi, prin cabine de lifturi, în pubele sau pur şi simplu pe câmp.

Contrastul izbitor dintre viaţa de mizerie a marii majorităţi a populaţiei ţării şi luxul sfidător al *"baronilor"* pesedişti te duce cu gândul la cei care trăiesc în aşa-zisele *"bidonville"* asigurându-şi existenţa răscolind gunoaiele, în timp ce marii magnaţi deţin adevărate imperii financiare. La noi acest fenomen se petrece sub privirile îngăduitoare ale tandemului Iliescu-Năstase, ajutaţi de o Justiţie oarbă care refuză să finalizeze dosarele marilor excroci ce acţionează individual sau în organizaţii de tip mafiot. Şi în timp ce unii pensionari sau şomeri fără o protecţie socială corespunzătoare mor în cea mai neagră mizerie de foame şi de frig din cauza sărăciei cumplite în care trăiesc, anumiţi membri PSD care deţin funcţii în Consiliile de administraţie ale unor societăţi încasează salarii fabuloase între 24 şi 26 de milioane de lei lunar. Pentru participarea acestor indivizi la o singură şedinţă primesc îndemnizaţii între 5 şi 8 milioane de lei, adică primesc *"bacşiş"* într'o singură zi cât încasează o familie în 7-8 luni.

Aceste consecinţe sunt rezultatul absenteismului masiv al celor care au dormit la alegerile din anul 2000 sau le-au privit la televizor, boicotându-le în urma resemnării şi blazării, căzând în cursa scenariilor şi diversiunilor lansate de specialiştii în dezinformare. Ei au dat în mod inconştient o mână de ajutor cohortelor de aventurieri proveniţi din rândurile fostului aparat de represiune sau al vechii nomenclaturi să acapareze toate pârghiile Puterii, cu ajutorul cărora au transferat în contul partidului de guvernământ sau al lor personal sume astronomice în valută, sume sustrase din buzunarul contribuabilului, sau dela Bugetul Statului care ar fi putut umple golurile lăsate de reformele tranziţiei. Din păcate, exemplul trist al celor 900 de pensionari care au murit de foame şi de frig numai într'un singur judeţ în primele două luni ale acestui an, demonstrează că cei care au fost loviţi primii de politica criminală a acestui partid numit corupţie, au fost tocmai acei care i-au votat cu încredere sau au absentat dela scrutin. Parafrazând un aforism binecunoscut, putem spune fără teamă de a greşi că ***somnul naţiunii a dat naştere unor monştri.***

SOCIETATEA CIVILĂ NU VREA LEGEA PARTIDELOR ÎN FORMA ADOPTATĂ

Societatea civilă va cere Preşedintelui Ion Iliescu să nu promulge noua lege a partidelor politice, considerând că aceasta încalcă flagrant dreptul cetăţenilor de a se asocia în formaţiuni politice, prevăzut în articolul 37 din Constituţia României. Activiştii pentru apărarea drepturilor omului afirmă că impunerea unui număr minim de 50.000 de aderenţi pentru înfiinţarea unui partid politic duce la restrângerea dreptului la asociere. Pragul de 50.000 de adeziuni este conţinut în modificările aduse de Parlament la Legea partidelor politice.

Asociaţia Pro Democraţia (APD), Fundaţia pentru o Societate Deschisă (FSD), Asociaţia Pentru Apărarea Drepturilor Omului Comitetul Helsinki (APADOR-CH) şi Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului (GRADO) şi-au exprimat, într'o conferinţă de presă, dezacordul faţă de articolul care impune 50.000 de membri fondatori pentru înfiinţarea unui partid. *"Această cifră este una pe care noi o considerăm inacceptabilă, împotriva oricăror principii democratice şi care va avea consecinţe asupra viitorului sistemului politic românesc"*, a declarat Cristian Pârvulescu, reprezentantul A.P.D.

Reprezentanţii organizaţiilor sunt de acord cu faptul că în România există multe partide politice care în realitate nu funcţionează şi care au obţinut anumite privilegii. Renate Weber, preşedinta Asociaţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului din România - Comitetul Helsinki (APADOR-CH), s'a declarat în favoarea unei *"curăţenii"* în spectrul politic românesc, însă nu în acest fel. *"Restrângerea unor libertăţi fundamentale până la anularea lor este o măsură extrem de contraproductivă"*, a declarat Weber. *"Aceasta este orice, dar nu pluralism politic"*, a declarat la BBC Renate Weber. *"Ne aflăm, de fapt, în faţa unei elite politice care nu doreşte concurenţă... Ne-am putea trezi rapid în România cu realitatea unui partid-stat"*, a mai spus Weber.

Reprezentanţii societăţii civile propun o diferenţiere între Legea partidelor politice şi Legea electorală, pentru a garanta dreptul cetăţenilor la liberă asociere şi pentru a se evita în acelaşi timp finanţarea din bani publici a unor formaţiuni politice dubioase.

"Pragul de 5% pentru Parlamentul României este filtrul foarte sigur pentru ca partidele minuscule să nu aibă cum să intre în Parlament", a declarat Smaranda Enache, copreşedinte al Ligii Pro Europa.

Societatea Civilă propune ca, pentru înfiinţarea unui partid, să nu fie nevoie decât de 3 (trei) oameni, după modelul ţărilor cu o democraţie avansată, ţări ca Austria, Olanda (1 persoană), Marea Britanie (2 persoane) sau Germania (3 persoane), în cazul în care preşedintele va promulga această lege în forma adoptată de Parlament, cele patru organizaţii îşi vor continua protestele până la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Proiectul de modificare a Legii partidelor politice a fost adoptat de ambele Camere ale Parlamentului, aflându-se în prezent în faza medierii.

E dreptul meu

ERATĂ

Dintr'o regretabilă neatenţie, în articolul publicat în pagina a 4-a numărului Iulie-August a.c. al ziarului nostru, cuvântul *"decenii"* a fost înlocuit cu noţiunea *"veacuri"*. Ca urmare, titlul acestui articol se va citi, în loc de *"Un arc dramatic peste veacuri"*, *"Un arc dramatic peste decenii"*, aşa cum, de altfel, a fost semnalat chiar pe prima pagină a numărului respectiv al ziarului.

Un interviu cu Florin Pintilie, şeful arhivei SRI, transmis de BBC

SRI SE OPUNE PUBLICĂRII DOSARELOR

Colegiul Consiliului pentru Studierea Arhivelor Securităţii şi SRI au ajuns la o înţelegere, prin care SRI ar urma să permită accesul la toate datele de identificare solicitate ale ofiţerilor de Securitate. Lista ofiţerilor ar putea fi publicată în *"Monitorul Oficial"*. Dosarele vor fi triate şi nu se vor putea publica cele care, în opinia SRI, ar fi o ameninţare la adresa siguranţei naţionale.

- Ce înseamnă siguranţa naţională în viziunea SRI?

- Există probleme care privesc siguranţa naţională, indiferent de timpul în care se desfăşoară, şi v'aş da numai două exemple, antiterorismul şi contraspionajul. Toate serviciile secrete din lume îşi protejează aceste informaţii. În România a apărut anul acesta, a fost votată de Parlamentul României şi o lege privind informaţiile clasificate, o lege absolut normală într'o lume civilizată. Aş dori să vă mai dau şi un alt exemplu. În Germania, spre exemplu, după desfiinţarea fostei Securităţi din Est, celebra STASI, Serviciul de Informaţii vest-german a selectat din arhiva STASI toate dosarele care priveau siguranţa naţională a Germaniei. O problemă foarte normală. Nimeni nu a făcut o dramă din acest lucru. Nu cred că este cazul nici în România să se întâmple aşa ceva, pentrucă este ceva normal. Cetăţenii acestei ţări trebue să se simtă apăraţi, din toate punctele de vedere.

- Dar dosare care au privit represiunea comunistă, dosare prin care oamenii au fost bătuţi, anchetaţi, li s'au urmărit telefoanele, li s'a urmărit familia, li s'au urmărit părinţii, acelea ţin de siguranţa naţională, sau nu?

- În nici un caz.

- Deci, un om care ar fi avut de suferit de pe urma Securităţii că ar fi boicotat regimul comunist, poate să-şi vadă dosarul.

- Cu siguranţă şi cu certitudine.

- Mai este o problemă - problema listei ofiţerilor din fosta Securitate se poate publica?

- Eu cred că este problema Consiliului. SRI nu are nici o legătură cu această problemă.

- Dumneavoastră aţi dat lista ofiţerilor din fosta Securitate, care au făcut Poliţie politică?

- Nu este o problemă care să depindă de mine.

- Păi, nu aveţi Dumneavoastră informaţii despre ofiţeri?

- Eu sunt deţinătorul, de fapt, conduc arhiva SRI. Nu deţin astfel de liste.

- Deci nu aveţi lista ofiţerilor din fosta Securitate?

- Nu.

- Dar ce este în arhivă, atunci?

- Sunt documente de diferite categorii, documente care urmează fie să fie predate CNSAS, fie să rămână de siguranţă naţională, în păstrarea SRI.

- Lista ofiţerilor cum este alcătuită, nu este alcătuită pe baza documentelor? Cum ar putea să fie alcătuită? Dacă nu vine din arhiva SRI, cum vine?

- încă o dată, repet, nu este problema SRI. Este problema Consiliului să alcătuiască ce liste doreşte sau îşi propune.

- În arhiva Dumneavoastră sunt date despre ofiţeri din fosta Securitate, care au făcut Poliţie politică?

- Eu nu am văzut astfel de date. Există nume şi prenume de ofiţeri în dosare.

- Dosare de urmărire informativă.

- Fie în dosare de urmărire, fie în dosarele celor care au colaborat.

Justiţia şi Corupţia

Urmare din pag. 4

de reforme care le-ar mări autonomia, dar nu au puterea de a provoca o astfel de schimbare", sunt câteva din concluziile raportului american, care continuă radiografierea Justiţiei române: *"Funcţiile înalte din poliţie sunt ocupate de persoane care au lucrat pentru regimul comunist. În 1990, mulţi angajaţi ai fostei Securităţi şi Miliţii au fost obligaţi să iasă la pensie şi era o practică obisnuită pentru ei să facă şcoala militară de poliţie timp de trei ani, care echivala cu trei ani de universitate. Aşa reuşeau să devină absolvenţi de Drept şi mulţi dintre ei au intrat direct în sistemul juridic, majoritatea ca procurori"*.

Rodica Stănoiu, ministru Justiţiei

Referindu-se la imixtiunile politicului in Justiţie, raportul publică extrase din plângerile Asociaţiei Magistraţilor români: *"Toţi, fără nici o excepţie, credem că politicienii şi-au mărit presiunile asupra juridicului după 2000 şi continuă să o facă din ce în ce mai des. Influenţa politică se face pe faţă în ceea ce îi priveşte pe procurori pentrucă ei sunt direct subordonaţi ministrului Justiţiei, care este politician (ceea ce este în afara legii). Magistraţii ar dori să vadă legea schimbată aşa încât procurorii să fie independenţi, iar procurorul general să fie numit prin vot parlamentar. Procurorul general este numit în prezent de preşedinte"*.

"Justiţia, se arată în comunicatul Doamnei Viorica Costiniu, preşedintele Asociaţiei Magistraţilor, *se bucură din partea guvernanţilor de presiuni, ameninţări, intimidări, ori de câte ori deciziile instanţelor nu convin politicului"*. Ea a făcut referire la o afirmaţie recentă a Primului ministru Adrian Năstase care se arătase nedumerit că statul a pierdut multe procese şi că Guvernul are nevoie de un *"sprijin mai mare"* din partea instanţelor, pentrucă procese care ar însemna bani pentru buget, se pierd din cauza unor lucruri foarte *"ciudate"*. Despre presiunile politicului asupra justiţiei se vorbeşte însă mai mult în presă acolo unde judecătorul Paul Florea dela Curtea Supremă de Justiţie declarase că judecătorii dela această instanţă sunt discret ameninţaţi că nu li se va prelungi mandatul şi că în felul acesta ei tind să devină receptivi la sugestiile care li se fac.

Dar revenind la raportul american, acesta a dus la reacţii extrem de violente din partea celor care păstoresc Justiţia română în frunte cu ministereasa Rodica Stănoiu. Comunicate peste comunicate. Dar confirmarea raportului american a venit la nici 24 de ore din chiar sânul guvernului României. Presa a publicat o solicitare semnată de Ministrul Apărării, Ioan Mircea Paşcu adresată preşedintelui Curţii Supreme de Justiţie, Paul Florea, prin care cere grăbirea unui proces în care Ministerul Apărării nu are nici o treabă dar care are legătură cu clubul *"Steaua"* şi cu fraţii Păunescu care conduc această echipă. Care e miza procesului care îl preocupă aşa de mult pe Mircea Paşcu? 32 miliarde lei. Intervenţia ministrului Apărării confirmă în întregime raportul american, chiar mai mult. În cazul *"Steaua"* nu mai este vorba de un *"Telefon"*, ci de semnătura ministrului Apărării pe un document cu antetul MapN, prin care acesta face trafic de influenţă, infracţiune pedepsită cu câţiva ani de închisoare. Iar imixtiunea ministrului Apărării în treburile Justiţiei nu este singulară. Raportul american vorbeşte chiar de o intensificare a subordonării Justiţiei după 2000, an în care PDSR a revenit la Putere. Mai bine decât să polemizeze fără rost cu Americanii care au făcut raportul, poate era mai bine ca Doamna Rodica Stănoiu să-şi prezinte demisia, ca de altfel şi ministrul Apărării prins în ofsaid cu traficul de influenţă. Astfel, am dovedi lumii, dar şi nouă, că statul de drept nu este numai o vorbă în vânt în România şi că în acest mod democraţia există. Şi mai ales că influenţarea justiţiei este un lucru nepermis pentru un om politic. Dar păstrarea D-lui Paşcu în guvern după mai multe aventuri care îi pun la îndoială capacitatea de a avea o funcţie publică, ne dovedeşte, iată, că mahării PSD nu pot fi atinşi nici măcar cu o floare şi că Justiţia este moşia lor personală cu care fac ce vor.

Mircea Paşcu, ministrul Apărării

Andrei BĂDIN

PENSIONARII ÎMPOTRIVA PARLAMENTARILOR

Conducerea Federaţiei Naţionale a Sindicatelor Pensionarilor din România consideră inoportună iniţiativa unui grup de deputaţi de a prezenta un proiect de lege prin care se propune ca parlamentarii să beneficieze de pensii privilegiate. Potrivit unui comunicat de presă semnat de vicepreşedintele Federaţiei Naţionale a Sindicatelor Pensionarilor din România, Dumitru Calon, conducerea organizaţiei cere să se respecte prevederea din Constituţia României în care se stipulează *"Nimeni nu este mai presus de lege"*, în virtutea căreia şi pensiile parlamentarilor trebue să se calculeze pe baza prevederilor Legii pensiilor. *"Propunerea grupului parlamentar este cu atât mai surprinzătoare cu cât iniţiativa de recalculare a pensiilor pe principii echitabile a fost total ignorată şi în final respinsă de parlamentari"*, se arată în finalul comunicatului.

Un grup de şase deputaţi au depus la Biroul Permanent al Camerei Deputaţilor, un proiect de lege prin care propun ca parlamentarii să beneficieze de *"pensie de serviciu"*, adică la pensia calculată conform prevederilor actuale să se mai adauge o sumă, în funcţie de numărul de legislaturi la care au participat.

Potrivit propunerii legislative, senatorii şi deputaţii care îndeplinesc condiţiile de vârstă şi stagii de cotizare prevăzute de Legea 19 /2000 privind sistemul public de pensii vor beneficia de o pensie de serviciu, *"în cuantumul rezultat din adăugarea la valoarea pensiei obţinută conform punctajului stabilit în condiţiile Legii 19 /2000, a unei valori de completare până la cuantumul procentual din indemnizaţia lunară a unui senator sau deputat"*.

Pensia de serviciu va fi *"diferită, în funcţie de numărul de legislaturi în care pensionarul a fost senator sau deputat"*, se precizează în proiectul de lege. Astfel, pentru cei care au fost parlamentari doar o singură legislatură, pensia de serviciu va fi de 65% din indemnizaţia avută la sfârşitul legislaturii, în timp ce pentru două legislaturi, aceastâ pensie de serviciu va reprezenta 69% din indemnizaţia avută la sfârşitul legislaturii. În cazul în care senatorul sau deputatul respectiv a fost parlamentar timp de trei sau mai multe legislaturi, pensia de serviciu va fi de 74% din indemnizaţia avută la sfârşitul legislaturii. Iniţiatorii proiectului de lege, deputaţii Vasile Mândroviceanu şi Cornel Boiangiu (independenţi), Sotiris Fotopolos, Ştefan Tcaciuc, Radan Mihai (minorităţi naţionale) şi Francisc Pecsi (UDMR) susţin că pensia de serviciu se justifică, deoarece potrivit noii Legi a pensiilor se iau în considerare toate sporurile cu caracter permanent. Ei au arătat că impactul financiar mediu evaluat corespunzător valorii de completare va fi de circa 3 miliarde de lei anual.

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

"INEGALABILUL" DAN MATEI AGATHON

——Aurel Sergiu MARINESCU——

Nu cunosc datorită căror relaţii şi pile ocupă Domnul Agathon un loc aparte în menajeria PSD, de unde nu pierde nici o ocazie să-şi demonstreze amatorismul şi să acopere România de penibil. După atâtea lansări de planuri fantasmagorice în legătură cu dezvoltarea turismului românesc; după ameninţări cu demisia sa în cazul neconstruirii lui Dracula Park, pe care însă nu şi-a dat-o; după ce a declarat că *"turismul poate aduce 1 miliard de dolari anual"* pe care însă până acum nu l-a adus în nici un an; şi apoi cu *"vreau să-i aducem României 25 de milioane de dolari din turismul internaţional - programul <Croaziere pe Dunăre>"* pe care nu i-a adus, am început să mă întreb dacă sus-numitul este un impostor, un caz clinic sau un nepriceput care lansează *"bombe"* ca să se menţină pe post. Şi a reuşit cu bine, dat fiind faptul că în ţările în care există o asemenea funcţie, un ministru ca el ar fi fost destituit pentru incapabilitate.

Şi interesându-mă cine este acest Agathon, am aflat că s'a născut la 17 Septembrie 1949 în Bucureşti. În 1971 a absolvit Facultatea de Contabilitate a Academiei de Studii Economice şi a lucrat ca economist (un fel de nimic, funcţie pur creată în comunism) pe un şantier de construcţii şi montaj, apoi în Institutul de Cercetare Ştiinţifică şi Inginerie Tehnologică în domeniul metalurgiei neferoase. Noroc cu tulburările din 1989 şi deturnarea revoluţiei de către inginerul de ape I. Iliescu, căci din metalurgist, în 1990 a făcut saltul calitativ ca inspector general la Corpul de Control al primului ministru P. Roman, de unde următorul salt calitativ l-a făcut ca şef de secţie în Ministerul Calităţii Vieţii şi Protecţiei Sociale iar mai apoi, rapid - în 1991 a fost numit subsecretar de stat şi adjunct al ministrului de Finanţe Miron Biji. Deci, într'un an şi jumătate 3 salturi spectaculoase, în plus, între 1992-96 - deputat al FDSN - Bacău. Şi dintr'odată ne lămurim: mafia din Bacău - Hrebenciuc, Sachelari, Iacobov şi alţi gangsteri FDSN-işti din zonă.

Mai mult decât atât, în Septembrie 1991 a făcut un stadiu de specializare la Agenţia Japoneză de Cooperare Internaţională. Membru FDSN, FSN, FSD. Datele sunt din 1992. De atunci nu cunoaştem, prin ce posturi înalte a mai zburat, prin ce ţări a colindat. Ştim că din 2000, odată cu revenirea la putere a lui Ilici Iliescu, a fost uns ministru al Turismului. Ce are în comun pregătirea sa profesională, calificarea sa şi funcţiile avute cu turismul românesc, este asemănător cu ce au în comun o babă şi o mitralieră.

Dar, mă rog, asta-i ţara, aceştia sunt actorii şi îşi joacă piesa în detrimentul unui popor înfometat, sărăcit, ajuns în pragul disperării.

Turismul este o bună afacere din punct de vedere economic, pentru orice ţară condusă cu maturitate, competenţă, cunoaştere. Lucru dovedit de multe ţări, în frunte cu Spania, Italia, Grecia ş.a., unde din turism vine jumătate şi mai bine din bugetul ţării respective. Din păcate, România cu frumoasele şi pitoreştile ei locuri, este ţara unde politica turismului este făcută la întâmplare, o aventură fără rezultate palpabile, de către un individ total lipsit de experienţă, de simţul practic al afacerilor de acest fel, adică de Dan Matei Agathon.

Ne-am obişnuit cu acest rău faţă de care încercăm sentimente de distracţie, de condamnare şi de dispreţ.

Fiecare ziar în care apare câte un plan de al său, şi slavă Domnului au apărut destule, este un nou prilej de întrebare firească: Oare cei din conducerea ţării nu realizează că acest om nu-şi are locul în ministerul Turismului?

Fără un plan general de dezvoltare, el a propus cele mai irealizabile şi extravagante planuri în aceşti 2 ani de când este ministrul Turismului. A început cu staţiunea Europa la malul mării, în schimb pe litoral, în plin sezon, turismul străin a scăzut. Astfel, la Neptun-Olimp, în Iulie se aflau aproximativ 7.150 turişti, din care 700 străini; la Mangalia au fost cazaţi 28.000 turişti, din care 2.000 străini. S'a promis că vor veni pe litoral 8.000 de Ruşi. La Venus - 3.700 turişti, din care 123 străini; la Jupiter, din 3.525 turişti, 54 străini, iar la Aurora din 1.537 numai 8 străini, în timp ce în Saturn din 6.200 turişti, doar 10 au fost străini. Întrebarea este: câtă valută a rezultat dela cei 2.841 de străini veniţi pe litoral? Unde este miliardul de dolari?

În schimb în Bulgaria, începând din 1990 tot litoralul a fost transformat într'un imens şantier de construcţie. Anul acesta, până la 8 August, litoralul bulgar a fost vizitat de 374.000 turişti germani, plus alţi străini care au adus Bulgariei venituri de 1,3 miliarde de dolari.

Mult timp litoralul românesc nu va fi un concurent serios pentru Bulgaria. Deci, turismul pe litoral a scăzut.

Dracula Park, lângă Sighişoara a fost ridiculizat de toată suflarea românească, de toate personalităţile şi organismele europene şi internaţionale şi a stârnit proteste peste proteste şi articole amare despre România în toată presa europeană.

A organizat licitaţii zgomotoase cu hoteluri şi câştigători care nu şi-au plătit obiectivul, iar pe litoral şi-a făcut un moft, plantând palmieri din Grecia, plătiţi cu 115.000 dolari, cu toate că specialiştii au declarat că palmierii nu pot fi adaptaţi condiţiilor climaterice dela noi şi că în prima iarnă vor îngheţa. Continuându-şi încăpăţânat planul său de a concura riviera bulgară, el a plantat 146 palmieri la Mamaia şi a declarat că *"va utiliza macarale pentru a-i feri de cea mai mică muşcătură a frigului."* Agathon nu se dă învins şi a hotărît ca plaja dela Mamaia să fie

Matei Agathon

dotată cu sistem de încălzire. Incompetenţa s'a împletit dela început cu o demagogie dementă; plantarea primilor 20 de palmieri s'a făcut într'un cadru festiv, cu discursuri, cu tăiatul panglicii şi cu afirmaţia de a fi *"un moment istoric"*, iar Agathon a declarat că: *"fiecare palmier va fi botezat de el însuşi, căpătând astfel personalitate şi suflet"*.

În aceeaşi atmosferă de ospiciu, o altă figură PSD-istă, Radu Mazăre, primarul Constanţei, a declarat că palmierii vor fi luminaţi, fiecare, cu spoturi colorate - propunere aprobată de I. Iliescu şi desigur lăudată de Agathon, care a şi inspirat pe Mazăre.

Nu după mult timp, palmierii (un număr de 146 - 600 euro bucata) au început să dea semne de veştejire, cum era şi firesc. Şi, o nouă serie de halucinaţii agathoniene a avut loc: ba că palmierii au avut stress, sau trec printr'un proces de creştere, ba că persoane rău intenţionate rup frunzele palmierilor ba că ar fi vorba de sabotaj etc. S'a găsit şi *"acarul Păun"* - câţiva umili slujbaşi dela Spaţii Verzi, care au şi fost *"eliberaţi din funcţii"*, fiind vinovaţi de degradarea palmierilor.

Şi în timp ce plăjile dela Marea Neagră sunt pe cale să dispară, în hoteluri băile sunt de 30 de ani şi la fel obiectele din dotare, robinetele de apă curg nonstop, săpun *"se dă"* în funcţie de *"acreala"* cameristei care nu se deranjează niciodată cât ţine sejurul cu schimbarea aşternutului, ştersul prafului sau folosirea aspiratorului şi în timp ce plaja se ară zilnic, resturile şi gunoaiele nu se ridică, iar casierii nu au de dat restul. Acestea ar fi fost problemele de rezolvat pe litoral, în plus refacerea totală a şoselelor acolo unde nu s'a realizat. Acolo ar fi fost nevoie să fie cheltuiţi cei 115.000 dolari plus cheltuiala planlării, irigării şi iluminării lor.

Dar Agathon este un amator devenit ministru graţie PSD (la al doilea mandat) al Turismului, complet străin de simţul practic şi vizionar al unui domeniu din care multe ţări şi-au făcut un mijloc de a exista. În turism, în primul rând trebue să ai ce oferi (şi, slava Domnului, România a fost binecuvântată cu frumuseţi naturale) şi în al doilea rând să ştii cum să prezinţi oferta potenţialilor turişti străini, ceea ce economistul-metalurgistul-inspectorul şi ministrul Turismului, Agathon, nu ştie.

Bulgarii şi Ungurii fac o campanie publicitară agresivă. De exemplu Bulgarii, pentru lunile Mai şi Iunie au oferit Danezilor - contra 200 de dolari - o săptămână sejur cu micul dejun în hoteluri moderne, cu avion dus-întors, când Danezii puteau sta cu 200 dolari 2 săptămâni la Mallorca; oferta românească a fost de 400 dolari.

Despre litoralul românesc nu s'a făcut nici o prezentare în Danemarca şi există numai un oficiu de turism românesc pentru toată Scandinavia, la Stockholm. Pe litoralul românesc, serviciile nu sunt pe placul străinilor obişnuiţi cu alt confort, curtoazie, respect, curăţenie, cinste.

Bulgarii ştiu acest lucru; Ungurii, doar cu Balatonul lor, ştiu aceasta; numai Agathon, mai marele turismului românesc - nu ştie.

Agathon a mai propus un parc de distracţie acvatic în judeţul Hunedoara, apoi includerea porturilor dunărene în programul *"Croaziere pe Dunăre"* al agenţiilor europene de turism, ceea ce demonstrează pe lângă amatorism, lipsă de profesionalism, jocul hazardului şi al întâmplării. Dacă ar fi fost raţional, ar fi gândit că turiştii străini, până să ajungă pe Dunărea românească, au de făcut escale la Viena, Bratislava şi Budapesta, iar în România nici nu ajung în porturi, ci pe nişte debarcadere unde, dacă au noroc, găsesc bufete murdare, pline de muşte, candidate la salmonela.

De curând, a inaugurat un sat de vacanţă la Portiţa... fără autorizaţii (fără autorizaţia de mediu, de funcţionare), fără aprobare de construcţie. Nu ştim cum vor ajunge turiştii acolo, dacă există o cale ferată, autostradă, dacă există alimentare cu apă potabilă etc. Ştim doar că Agathon a mai cheltuit 1 milion de dolari, care s'au adăugat la capitolul cheltuieli făcute cu ocazia abortivului Park Dracula şi al palmierilor săi.

Continuând-şi extravaganţele - pe banii ţării - Agathon a promis că va aduce doi delfini ca atracţie în zona Gura Portiţei, unde a fost inaugurat Satul de vacanţă EDEN. Mai mult ca sigur că vor fi ţinuţi în cuşti subacvatice, vor fi aduşi specialişti să aibă grijă de ei. Deci, alţi bani, altă distracţie.

Iacobov, din mafia băcăoană, are hotelul Scandinavia din Mamaia, hotel de 4 stele, ceea ce este o ruşine. Acordarea unei stele într'o ţară civilizată se face după criterii foarte riguroase. De exemplu, în Franţa nu există nici un hotel de 5 stele! Cel mai mult ce se poate obţine, sunt 4 stele plus! La Cannes, unde locuiesc megastarurile când merg la festival sau la plajă nu sunt încă hotele de 5 stele. Dar în România este altfel! Agathon a ajuns la Scandinavia *"din întâmplare"*, pregătit însă cu o stea pe care o avea la el şi a declarat hotelul lui Iacobov a fi de 5 stele. Vă imaginaţi ce scârbă a produs prin asociaţiile de hotelieri din lume, dar la noi, ca la nimeni! Anunţând programul *"Croaziere pe Dunăre"*, Agathon s'a exprimat plastic, ca un jucător de barbut: *"Pe Dunăre o să curgă dolari, euro iar noi putem să-i luăm"*. Ceea ce nu corespunde realităţii.

În toate aceste iniţiative ale ministrului Turismului se observă clar că ele nu fac parte dintr'un plan general de dezvoltare, ci sunt rezultatele gândirii de şoc şi joc de moment. Agathon nu este capabil să gândească un plan general de dezvoltare, necreind facilităţi în zonă pentru investiţii străine, prin care să fie atraşi străinii investitori ca în cazul Bulgariei. Numai aşa se aduc bani României, iar nu cum face el.

Deocamdată, inegalabilul Agathon nu aduce bani României, ci cheltuieşte banii României. El este un fel de Zăroni, cu diferenţa că acesta stătea în banca lui, cuminte, nu avea iniţiative şi nu era economist; în schimb ambii sunt surse de bancuri şi râsete ce au mai înveselit sufletele Românilor.

În definitiv, ce este acest Agathon, care nu a realizat încă cum turiştii străini asaltează Ungaria (lacul Balaton şi Budapesta doar) şi este bolnav psihic? Un şarlatan? Sau un executant docil al planurilor şefilor săi PSD-işti care s'au arătat întotdeauna entuziasmaţi de aceste planuri stupide ce poartă emblema Agathon?

GÂNDIŢI-VĂ LA SIGURANŢA RUDELOR ŞI PRIETENILOR DIN ŢARĂ !

Scopul nostru este protecţia dumneavoastră şi a bunurilor dumneavoastră.

Sisteme de monitorizare şi alarmă la cele mai înalte standarde internaţionale, contra hoţilor şi incendiilor.

Monitorizare permanentă cu anunţarea imediată a pompierilor, poliţiei şi salvării.

APELAŢI CU ÎNCREDERE LA SERVICIILE FIRMEI NOSTRE

COMANDOR INTERNAŢIONAL

TIMIŞOARA - Tel: (011-40-56) 195-280 Fax: (011-40-92) 154-335
BUCUREŞTI - Tel: (011-40-1) 313-1552 Fax: (011-40-92) 152-06
In Canada vă adresaţi
Adi-Tor Tel: (416) 431- 7498 Fax: (416) 431-9877

ÎNGÂMFAREA LUI NĂSTASE

Ileana BIDIAN

Premierul Adrian Năstase a declarat în cadrul unei emisiuni dela un post privat de televiziune, că pentru guvernanţi este foarte important să înveţe să facă promisiuni în limite rezonabile şi apoi să le respecte. Premierul a dat exemplul lui Silvio Berlusconi, care şi-a lipit în sala de baie din propria locuinţă o listă cuprinzând obiectivele majore de guvernare, pentru ca să le poată vedea în fiecare dimineaţă. *"Când am discutat prima dată cu Silvio Berlusconi, el mi-a spus: <În campania electorală, eu am făcut cinci promisiuni majore, acestea sunt publicate peste tot, iar eu mi le-am pus şi în sala de baie, în aşa fel încât în fiecare dimineaţă, atunci când mă bărbieresc, să îmi aduc aminte de ele"*, a relatat Năstase. El a arătat că un membru important al Cabinetului britanic şi-a înscris, de exemplu, pe spatele cărţii sale de vizită, trei obiective principale de guvernare, pe care le prezenta tuturor personalităţilor politice cu care se întâlnea. *"Este foarte important să învăţăm să facem promisiuni în limite rezonabile şi apoi să respectăm aceste angajamente"*, a conchis premierul român.

Cât priveşte relaţiile cu celelalte partide, Năstase a spus că Partidul Naţional Liberal a luat o decizie înţeleaptă prin numirea în funcţia de preşedinte a lui Theodor Stolojan, o persoană moderată, care poate adăuga programului economic al PNL o componenţă socială. Întrebat dacă are în vedere încheierea unei înţelegeri de colaborare între partidul său şi PNL, Adrian Năstase a declarat că PSD poate obţine suficiente voturi pentru a-şi asigura guvernarea. *"Dacă însă nu va fi aşa, atunci vom vedea la momentul respectiv cum vom proceda. Noi vom încuraja, totuşi, unificarea tuturor social-democraţilor, indiferent dacă acest lucru se va realiza cu sau fără preşedintele Partidului Democrat, Traian Băsescu"*, a adăugat Năstase.

El a mai spus că prevederile actuale ale Constituţiei ar trebui amendate şi în ceea ce priveşte activitatea foştilor preşedinţi ai României, astfel încât aceştia să aibă dreptul de a deveni senatori de drept. El a mai afirmat că există posibilitatea ca problema privind prelungirea numărului de mandate prezidenţiale să fie rezolvată cu prilejul celei de-a doua revizuiri a Constituţiei, care ar putea avea loc în jurul anilor 2007-2008. *"Iniţial, eu am făcut o sugestie, pentru o dezbatere publică, referitoare la numărul de mandate prezidenţiale, dar nimeni nu a luat-o în seamă şi am renunţat să mai insist pe această idee atunci când Preşedintele Ion Iliescu s'a declarat neinteresat"*, a spus Năstase.

Pe de altă parte, Premierul Năstase a încercat să minimalizeze toate acuzaţiile de corupţie aduse membrilor PSD. Licitaţiile pentru asigurarea produselor lactate şi de panificaţie pentru elevi nu au fost câştigate numai de reprezentanţii PSD, ci şi de membrii sau simpatizanţii partidelor de opoziţie, a declarat Premierul Adrian Năstase .

Premierul Năstase a declarat că există posibilitatea organizării de alegeri anticipate în anul 2003, de această decizie depinzând şi o eventuală candidatură a sa la Preşedinţie. Întrebat când se va decide să candideze la Preşedinţie, Năstase a spus că se va hotări după ce va fi luată o decizie în legătură cu posibilitatea convocării unor alegeri anticipate. *"După sfârşitul acestui an va trebui să privim spre un nou orizont, care înseamnă 2007. În măsura în care am organiza alegeri anticipate în 2003... deci, vorbim acum absolut ipotetic... atunci deschidem un mandat plin, de patru ani, până când România va deveni membru plin al Uniunii Europene"*, a afirmat Adrian Năstase. El a arătat că acest lucru înseamnă doi ani pentru finalizarea negocierilor, semnarea tratatului cu Uniunea Europeană în 2004 şi procesul de ratificare, precum şi măsuri subsecvente până la începutul anului 2007. Cât priveşte relaţia cu NATO, Năstase a mai spus că România se va alătura NATO în eventualitatea unui atac împotriva Irakului.

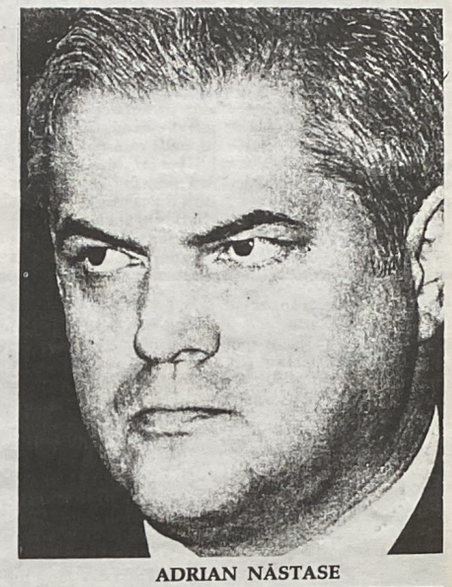

ADRIAN NĂSTASE

SEMNE CARE ARATĂ CĂ NE PUTEM REEUROPENIZA

T.B.ŞUŢEANU

Întors în veranda meditaţiilor mele asupra neamului de care m'am legat, şi mai mult prin aderarea la asociaţia *"Renaşterea Neamului Românesc"* am revăzut imaginea celor cu care m'am reîntâlnit, oameni şi locuri, găsind la fiecare resurse proprii de supravieţuire dar puţine semne de ieşire din *"obişnuiţa cu răul"* adică acea stare de aşteptare ca altcineva să decidă în locul tău, tu doar să trudeşti ca un robot şi să primeşti doar cât să nu mori de foame sau de frig.

Las la o parte pe *"descurcăreţii"* - (Români şi ei, dar şi de alte etnii, precum mii de Ţigani şi majoritatea zdrobitoare a Ungurilor, mai ales a celor grupaţi în cele trei judeţe din inima ţării Harghita, Covasna şi Mureş) care au ţâşnit în peisaj cu vile pompoase, garduri *"artistice"* şi benzinării modernizate, sau supermagazine şi mall-uri imense, trec pe lângă curajul unor străini care au venit să construiască la noi întreprinderi mai ales din domeniul alimentar, (precum marea fabrică TUBORG de lângă podul de peste calea ferafă la ieşirea din comuna Pantelimon) şi mă opresc la oamenii - Românaşi de-ai noştri - din câteva sate care au reuşit să se adune, să se sfătuiască şi să decidă singuri ce au de făcut ca aşezarea lor să se apropie de cele pe care le-au văzut în Europa de Vest sau dincolo de ocean.

Iată micul *"sat"* Filipeşti, aparţinând comunei Mircea Vodă din judeţul Brăila, care prin faţa sa arătată pe şoseaua Buzău-Brăila care-l traversează ne prezintă apropiat de perfecţiune, toate gardurile complet diverse ca formă dar la linie, şanţuri pe ambele părţi ale şoselei trase cu aţa, podeţuri cu parapet din beton, trotuare drepte şi îngrijite, iar apariţia unui restaurant modern, cu loc de parcare în faţă, arată lumină modernă şi gust artistic. Întrebaţi cum de au reuşit asta, Filipeştenii mi-au răspuns că nu a fost ceva organizat, deşi primăria are şi ea un rol, dar ei au decis să-şi facă frumos în faţa casei.

M'am oprit două zile în comuna Şuteşti din acelaşi judeţ Brăila, cu dorinţa de a participa la a X-a întâlnire cu fiii satului, eveniment care nu a putut avea loc, primarul motivând că este *"campanie de toamnă"*, lumea se află la cules de vie şi porumb. În realitate aici cei peste 10.000 de locuitori - puternic marcaţi de viaţa bună din socialism - au distrus şcoala de fete cea cu etaj, au transformat în fabrică fostul conac al Domnului Mihai Şuţu, au distrus parcul din faţa castelului, iar cele şase blocuri construite artificial în maidanul din spatele bisericii, arată ca toate blocurile de confort trei, fără sistem de alimentare cu apă şi fără canalizare, cu maldăre de gunoaie, mustind între ele, în spatele Căminului Cultural, acum *"închis"* complet activităţilor culturale. Părţi din peretele căminului sunt căzute, geamuri sparte, pustiu înăuntru. Un ţigan, locuitor la bloc - din satul cu foarte mulţi ţigani rămaşi la construirea castelului şi a bisericii ca robi - mi s'a plâns că nu are nimeni grijă de ei, nimeni nu le ia gunoaiele dintre blocuri. Întrebat cine face aceste gunoaie, el a răspuns nonşalant şi scurt: noi!

Grea problemă pentru neamul nostru românesc - Ţiganii.

Culmea în comunele din fostul judeţ Râmnicu Sărat -Râmnicelu şi Rubla- cunoscute de comune prin excelenţă de Ţigani, cultivatori de usturoi, am întâlnit două sate cu aspect exemplar. La şoseaua de asfalt ce le traversează, râmnicenii şi rublenii au venit cu garduri de dantelă albă, construite din bare din fier beton, sudate şi vopsite în alb, perfect aliniate în spatele unor şanţuri de curând săpate, şi podişti mai frumoase ca la Filipeşti.

Ieşind din aceste sate modernizate - altădată cu dărâmături de garduri năpădite de buruieni - şi întrând în Magistrala Nord - Sud ce vine din Moldova şi fuge larg spre Bucureşti, adusă de fosta guvernare a *"imposibilei coaliţii"* necomuniste la standardele europene, aici şanţurile sunt pavate cu plăci de beton, podiştile sunt tip, din beton iar partea carosabilă, de şase benzi, a adus Europa acasă.

Coborînd la oameni, i-am simţit aproape, ca pe nişte fraţi gata să facă ceva pentru interesul comun, *"dacă cineva îi cheamă"*.

Iată - aşa dar - că asociaţia *"Renaşterea Neamului Românesc"* vine tocmai la timp, ca o necesitate istorică, să întindă o mână către fraţii de acasă pentru a-i chema la retrezirea sentimentului de neam, la într'ajutorare frăţească şi reconciliere naţională. Pentru aceasta conducerea asociaţiei a început o muncă de apostolat, mergând din sat în sat să creeze filiale, să-i reînveţe pe ai noştri să meargă pe propriile picioare, să îndrăznească a refi Români, proprietari, stăpâni la ei acasă. Ei poartă o fotografie făcută cu douăzeci de Români dintr'un sat la târgul de Sfântul Ilie pe care au mărit-o în chip de tablou să se vadă cum arătau Românii atunci când - în 1935-1937, leul era la paritate cu marile monede ale lumii, pe unele depăşindule. Românii din comuna Şuteşti arătau atunci ca Francezii, Italienii, Spaniolii şi Portughezii din satele de azi ale acestor ţări surori din Apusul Europei.

COMMON SENSE Automotive Inc.
General Repairs to All Makes & Models
John (Ion) Moran
- Maşini la mâna a doua pe gustul dvs.
- Reparaţii generale la toate modelele
- Certficare tehnică
- Specialişti în aer condiţionat, în partea electrică şi electronică, fuel injection

Tel: 905 545 1331
Program: Luni-Vineri: 8.30-18.00
Sâmbătă: 8.30-13.00
702 King Street East, Hamiton, Ont. L8K 1T3

PUNCT OCHIT, PUNCT LOVIT.
TRADUCERI LEGALIZATE (Certified Translations)
ENGLEZA - FRANCEZA - ROMÂNA
- ACTE EMIGRARE - SPONSORARE
- DIPLOMĂ, FOAIE MATRICOLĂ FACULTATE - LICEU
- CERTIFICAT NAŞTERE - CĂSĂTORIE - DIVORŢ
- RESUMÉ - C.V.
- ANUNŢURI, RECLAME, BROŞURI, MANUALE
- PAGINI WEB IN HTML

POST-SCRIPTUM TRANSLATIONS
Tel: 416-587-6603
http://PostScriptum.Netfirms.com

SOARTA BĂNCILOR COMERCIALE ROMÂNE

—— Andrei BĂDIN ——

În cotidianul *"Financial Times"*, într'un articol recent despre soarta Băncii Comerciale Române, BCR, directorul acesteia, Nicolae Dănilă, oferea un exemplu interesant, accentuând asupra pretinsei independenţe a băncii faţă de Guvern, unul din argumente fiind refuzul acordării deja legendarului împrumut solicitat pentru C.S. Reşiţa. Împrumutul ar fi fost cerut de Guvern, iar răspunsul BCR ar fi fost, zice Domnul Dănilă: *"Am spus, ne pare rău. Suntem prieteni, dar nu putem face asta"*.

S'ar putea ca retragerea marelui grup financiar olandez ING dintre pretendenţii la preluarea BCR să aibă ca implicaţie decesul privatizării acestei instituţii, perla coroanei sistemului bancar românesc. Cel mai probabil, privatizarea BCR nu va mai avea loc, în ciuda angajamentului în acest sens al părţii române faţă de FMI. Se va putea argumenta, fără probleme, că: am vrut, dar nu a ieşit, şi nu din cauza noastră. Oricum, în actuala rundă, privatizarea băncii este greu de imaginat. Că este rău sau, dimpotrivă, bine pentru România, rămâne de văzut. Dar, după cum s'au derulat lucrurile, se poate afirma că nici procesul privatizării în general în România nu se va mai putea desfăşura în absolut toate coordonatele de până acum.

Mişcarea făcută de ING nu a fost una elegantă - pentru a ne exprima elegant. Toate motivele invocate pentru retragere nu au intervenit ulterior declarării opţiunii ferme pentru participarea la privatizarea BCR, astfel încât, dacă acestea sunt motivele reale ale retragerii, atunci, în baza lor, grupul olandez nu avea decât să nu se fi înscris în cursă. Dar nu faci tam-tam de participare, pentru a te retrage încă înainte de competiţie. Nu trebue să fii vreun expert financiar ca să realizezi că mişcarea ING coboară sever preţurile în privatizări în România; nu numai în cazul BCR, dar şi al tuturor entităţilor scoase la privatizare. Dacă preţul perlei coroanei din sistemul bancar este împins în jos, ce se mai poate aştepta dela cel al unităţilor industriale cu probleme şi datorii?

Implicaţia încă şi mai profundă este însă alta. Episodul, indiferent de cauze şi nume, dovedeşte pregnant, de data aceasta, într'un fel, chiar cu o anumită bruschete, că marii actori ai scenei economice internaţionale nu par interesaţi de piesele româneşti de pe segmentele de piaţă pe care acţionează, ca, de fapt şi de drept, problema problemelor privatizării în România a fost şi rămâne lipsa de cumpărători. Să ne despărţim de mişcarea ING şi să observăm că nici alţi mari actori ai scenei bancare şi financiare vest-europene sau americane nu s'au angajat în cursă. Şi nu este vorba aici de BCR, care deţinea atuurile pentru a stârni interes, ci, de fapt, de România, care continuă probabil să nu intre în vizorul marilor afaceri. Nici unul dintre *"generalii"* americani - Motors, Electrick, Atomics, Dynamics - nu este cu adevărat implicat în România. Marile concerne germane au comenzi de stat în România, dar, practic, nici unul nu este angajat cu investiţii proprii semnificative în România. Că este vorba despre România şi nu doar de BCR se poate vedea din însuşi faptul că achiziţionarea BCR înseamnă, practic, preluarea unei poziţii de control în sistemul bancar românesc. Să nu ne amăgim.

Care sunt competitorii rămaşi în cursă? Pe de o parte, grupul francez EULIA, reunind case de economii care au expertizâ doar în activitatea bancară cu publicul, dar nu şi în cea de finanţare a corporaţiilor. În plus, grupul se pare că aparţine statului francez, aşa că privatizarea către acesta a BCR ar fi tot atât de ridicolă precum cea a RomTelecom, caz în care s'a înlocuit proprietatea statului român cu cea a altui stat.

Pe de altă parte, mai există o bancă ungurească, OTP, care foloseşte ca interfaţă o componentă austriacă, Banca Austria Credit Anstaldt, a grupului german HypoVerreins Bank, în timp ce grupul german ca atare pare să fi ezitat să se implice direct. Dacă nu ar fi aşa cum spunem, atunci grupul german ar fi făcut în nume propriu opţiunea pentru BCR, având nu numai renumele, dar şi forţa financiară pentru a o prelua, fără vreo interfaţă ungurească. Însă, doar banca ungurească are nevoie de o interfaţă străină de marcă. Autorităţile, desigur, urmează să decidă. Dar să sperăm că, în asemenea condiţii, hotărârea va fi stoparea, cel puţin în actuala rundă, a privatizării BCR, pentru a putea face această privatizare în mod serios, chiar dacă altădată.

În cazul BCR nu poate fi vorba să se facă glume. Ori va fi preluată de o bancă din nucleul de forţă al sistemului bancar internaţional, ori nu va fi privatizată deloc. Pe plan general, în noul context, cad în desuetudine politicile prezentate cu formule insidioase şi înşelătoare, precum *"accelerarea"* sau *"urgentarea privatizării"*, care, în condiţiile dovedite ale lipsei de cumpărători, sunt nu numai ridicole, dar şi dăunătoare, prin incidenţele în scăderea preţurilor în privatizări.

Aceste abordări, în absenţa cumpărătorilor, nu fac decât ca, prin însăşi fixarea unor termeni precişi, să îi invite şi pe puţinii cumpărători care mai apar să ofere încă şi mai puţin decât ar fi intenţionat. Prin această implicaţie, este probabil că ING, prin demersul său, a făcut poate şi un bine României.

UN PARTID POLITIC INCORUPTIBIL PENTRU ROMÂNIA

—— Florin Oprea SĂLCEANU ——

Societatea românească aşteaptă de mult apariţia unui partid incoruptibil, un partid numai din politicieni incoruptibili, interesaţi doar în împlinirea morală şi economică a României. Acest partid trebue să fie foarte transparent în activitatea sa, pentru a nu mai da naştere la interpretări pline de suspiciuni din partea electoratului. Există partide politice fragmentate, care nu au un program politic stabil şi credibil. Liderii acestora sunt interesaţi doar să acapareze puterea inoculată de propaganda ceauşismului.

Aceşti lideri au avut în anii totalitarismului funcţii de formare a *"pepinierei de pioneri"* în spiritul *"masei de manevră"* şi continuă să trăiască şi să acţioneze pe principiul *"gândul să fie până la limita frunţii"* şi în această cauză - fenomenele de stagnare din punctul de vedere economic şi social. Societatea românească rătăceşte prin meandrele istoriei întru regăsirea propriei personalităţi. Sute de mii de indivizi sunt manevraţi de o armată de *"instigatori"*, susţinută moral şi financiar chiar de aceşti bolnavi de putere: la fiecare pas făcut pe stradă, în centre sau în casele Românilor, după o vreme de dialog divers brusc, se lasă o apatie ciudată şi pe neaşteptate răbufneşte nostalgia după vremurile spaimei prezente la orice oră din noapte, dar când toţi aveau *"şansa unui concediu la mare sau la munte, la un loc de muncă asigurat şi la permanenta supraveghere a Securităţii etc."*

Este de neimaginat cum încă mai gândeşte şi acum o parte dintre Români. Se înţelege că această parte de Români este bolnavă şi nu mai are puterea să se ridice deasupra mentalităţii de fiinţe umane mediocre. Împotriva acestei stări existenţiale trebue ca diferitele organisme ale societăţii civile, împreună cu Biserica, să deschidă calea unui dialog mai amplu, un dialog al societăţii deschise spre valorile universale ale Democraţiei.

NOTĂ: Imediat ce s'au ridicat barierele privind vizele pentru Românii ce vor să călătorească liberi prin ţările europene, au apărut traficanţi de handicapaţi, organizaţi în clanuri mafiote, stabilindu-şi *"activitatea deviată"* nu numai în toată Europa, ci şi în SUA. Lipsa respectului pentru demnitatea umană, faţă de muncă, a dat naştere unor astfel de monştri cu *"faţă umană"*, umbrind cu nerușinare frumuseţea morală a naţiunii române.

Pentru ca societatea românească să îşi regăsească identitatea pierdută în perioada cât a fost *"colonie sovietică"*, trebue să creeze posibilitatea de a se pune în valoare tot ceea ce a avut mai bun în vremea regatului. Majoritatea Românilor trăiesc orbiţi de istoria falsificată de totalitarism. Organismele societăţii civile, împreună cu Biserica trebue să se implice pentru a scoate adevărul la lumină, să elaboreze un program eficient pentru a da viaţă unui partid politic incoruptibil, format numai din oameni cu o structură moral-creştină, interesaţi de prosperitatea naţiunii, de valorile autentice ale Democraţiei, pe care Europa le susţine şi le dezvoltă de sute de ani. Rămâne de văzut ce va face PNŢCD (va merge pe linia omului politic care a fost Corneliu Coposu?). Societatea românească trebue să îşi găsească vibraţia autentică a Miracolului Român cât mai repede, pentrucă Dumnezeu i-a sortit să îl DESĂVÂRŞEASCĂ.

GUVERNUL A LĂSAT CALE LIBERĂ CORUPŢIEI ÎN FINANŢAREA PARTIDELOR

Corupţia în finanţarea partidelor are un caracter semioficial. În proiectul de lege privind finanţarea partidelor politice, Guvernul a strecurat prevederea că bunurile mobile, imobile şi serviciile date unui partid să nu fie incluse în plafonul stabilit pentru nivelul donaţiilor, de 0,005% din veniturile bugetului, pe care un partid le poate primi într'un an.

Deputaţii PNL şi PD Cornel Stirbet şi Emil Boc au arătat că această prevedere deschide calea către corupţie. Stirbet a spus că, în acest mod, partidele pot primi deghizat donaţii nelimitate. *"De cele mai multe ori donaţiile nu sunt sub formă de bani, ci de bunuri, de servicii: pentru publicitate, afişe"*, a arătat Stirbet. Deputaţii PD şi PNL au cerut eliminarea acestui amendament, dar reprezentanţii PSD din comisie au respins această propunere.

Plenul Camerei Deputaţilor a adoptat propunerea Guvernului la acest proiect de lege. Reprezentanţii opoziţiei din comisie au solicitat rediscutarea în comisie a textului votat de plen. Comisia nu a mai votat acest text, preşedintele Comisiei juridice, Ion Neagu arătând că nu poate fi reanalizat, deoarece a fost votat deja de plen.

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

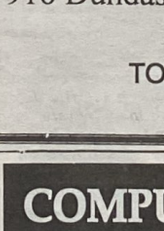

Dr. Gina Caminschi
-Dental Surgeon-

918 Dundas Street East, Suite 208, Mississauga,
Ontario, L4Y 4H9
TOMKEN Rd. / DUNDAS Str. East
Tel : 905-804-8182

COMPUTING FOR GRANNIES

MICROSOFT WORD
- Book & 2 video tapes -
for those with limited letter writing and word processing experience or not at all

PC & WINDOWS
- Book & 2 video tapes -
for those with very little computer experience or not at all

E-MAIL & THE INTERNET
- Book & 2 video tapes -
for people with limited E-mail and Internet training or not at all

CALL FOR ORDERS: (847) 846-6863

RĂZBOIUL STATUILOR

Eugeniu SFETCOVICI-VLAHU

Cocoţaţi la conducerea ţării de o putere străină, inamică, cea care a smuls din trupul Patriei teritorii cu nume de legendă: Nordul Bucovinei, Basarabia, Ţinutul Herţei, comuniştii din România executau orbeşte ordinele străine. Ei îi considerau pe o parte a moldovenilor şi pe Românii din Sudul Dunării (foşti locuitori ai Daciei Ripensis şi ai Daciei Mediteraneea, adică pe Vlahi şi Aromâni că ar fi, cică, alte neamuri, cu toate că vorbesc aceeaşi limbă de sorginte latină, au aceeaşi credinţă religioasă creştină şi aceleaşi obiceiuri. Un *"revoluţionar de profesie"*, un străin de neam (Roller) a rescris istoria Românilor, falsificând-o!

După încheierea războiului mondial (în Europa), la 8-9 Mai 1945, politrucii veniţi dela Moscova au simţit că-şi pierd *"obiectul muncii"*. Şi fiindcă fusese lansată teoria stupidă, ideologică, a *"ascuţirii luptei de clasă"*, comuniştii au declarat război statuilor înaintaşilor români, pe care-i considerau *"duşmani de clasă"*. Au fost date la topit, printre altele, statuia ecvestră a Regelui Carol I (făuritorul României moderne şi independente), grupurile statuare Brătianu şi Take Ionescu, statuia fostului primar al Capitalei Pake Protopopescu etc.

La ce au folosit tonele de broz? La turnarea unui *"colos"* care-l înfăţişa pe *"tătucul"* Stalin (cel care dintr'o singură trăsătură de condei sfârtecase trupul României la 26 Iunie 1940). Apoi, după câţiva ani, când *"tătucul"* a fost demascat, dovedit cu mult mai odios decât Hitler, colosala statuie a fost, la rându-i topită şi o clipă, oamenii crezură că războiul statuilor luase a sfârşit... Aş!

De curând a fost declanşat un nou război, nemilos, împotriva busturilor Mareşalului Ion Antonescu (cel care eliberase în anul 1941 teritoriile răpite de Stalin cu un an înainte). Acum, Mareşalul Antonescu este acuzat de *"holocaust"*, ceea ce se tâlcuieşte (conform Vechiului Testament) prin *"arderi de tot"*. Pură ficţiune! Între anii 1940 şi 1944, pe teritoriul României ciuntite, administrate de Antonescu, nu au fost comise crime de acest gen şi nici un genocid. Da, au fost victime în timpul războului, atât dintre Români cât şi Evrei. Între Septembrie 1940 şi Ianuarie 1941, doar câţiva tâlhari de mahala au provocat dezordini şi crime, iar unii Evrei au căzut victime represaliilor trupelor germane din Iaşi.

Acuzatorii Mareşaului român nu vor să-şi amintească, ei uită, ascund, faptul că adevăratul genocid (crima organizată) a avut loc în România numai după instaurarea regimului comunist, adică după arestarea şi îndepărtarea Mareşalului Antonescu, cu ocazia colectivizării agriculturii, la construcţia canalului Dunăre-Marea Neagră, la Sighet, la Gherla. Nici despre fenomenul de sorginte satanică dela Piteşti nu se suflă vreo vorbă de către acuzatorii lui Antonescu.

Unul din principalii acuzatori ai Mareşalului este custodele Muzeului Holocastului din SUA, Radu Ioanid. Să fie doar o coincidenţă? La Bucureşti a funcţionat un zelos şi fanatic bolşevic cu acelaşi nume, un profesor de marxism-leninism, iar părinţii acelui profesor au fost unii dintre zbirii bolşevici activişti PCR. Se pare că tovarăşul Radu Ioanid (profesorul de marxism-leninism din Bucureşti) a părăsit România numai după ce o rudă apropiată a dumnealui a devalizat Banca Naţională a României, fiind condamnat la moarte. Să fie aceste lucruri motivele fostului profesor, de a-i urî pe Români? Să fie doar coincidenţă?

Împotriva acuzaţiilor false care i se aduc Mareşalului, vom publica la sfârşitul acestui articol unele declaraţii făcute publice, a unor Evrei iubitori ai adevărului.

Dorim însă să publicăm încă odată, o parte din datele statistice referitoare la populaţia evreiască din România. În Septembrie 1939 în România se aflau 776.244 de Evrei (cca. 4% din totalul populaţiei), dintre aceştia 465.121 au rămas în teritoriile cedate în anul 1940. Au emigrat în Palestina în această perioadă 10.700 de Evrei. La sfârşitul anului 1940 se aflau în România 300.423 de Evrei. Mareşalul Antonescu a permis emigrarea în Israel a 20.000 de persoane de origine ebraică. După război, cu Evreii retrocedaţi din Transilvania şi cei recuperaţi din Dobrogea, populaţia lor aflată în România a ajuns la 433.042 de Evrei. Peste 430.000 de Evrei au emigrat din România în Israel.

Cum a putut Antonescu să extermine nu mai puţin de 400.000 de Evrei, trebue să dovedească acuzatorii...

▪▪

Moshe Carmilly Weinberger, declară: *"Atunci când lumea a privit insensibilă spectacolul nimicirii Evreilor europeni, România a fost dispusă să primească Evrei refugiaţi şi a fost gata să deschidă pentru ei porturile sale. Evreimea a pierdut şase milioane din membrii săi; lumea şi-a pierdut umanitatea, la fel şi iubirea creştinească a aproapelui. Poporul român s'a străduit în schimb să-şi salveze credinţa în omenie. Iar noi, Evreii, îi susţinem şi rămânem recunoscători poporului român pentru aceasta"*.

Prof. Bero Voga din Tel Aviv: *"Dacă Transilvania de Nord nu ar fi fost anexată de Ungaria, Evreii din acest teritoriu ar fi putut şi ei fi salvaţi"*.

Raoul Şorban: *"A existat în istoria secolului nostru (XX) crâncen, un capitol ce face cinste speciei umane, un pământ şi un popor. Un capitol care se cheamă <salvarea Evreilor veniţi din Ungaria> să se salveze în România. Un bilanţ pe care nici o altă ţară nu-l poate prezenta unui Tribunal moral al veacului"*.

Ca încheiere, publicăm mai jos *"Testamentul lui Filderman"*.

Testamentul lui Filderman

Subsemnatul Wilhelm Filderman, Doctor în Drept de la Facultatea din Paris, fost Preşedinte al Federaţiei Uniunilor Comunităţilor Evreişti din România şi Preşedinte al Uniunii Evreilor Români, domiciliat actualmente în New York, USA, Hotel Alameda, Brodway at 71 St, declar următoarele:

„(...) În timpul perioadei de dominaţie hitleristă în Europa, eu am fost în legătură susţinută cu Mareşalul Antonescu. Acesta a făcut tot ce a putut pentru a îmblânzi soarta evreilor expuşi la persecuţia germanilor-naziştii (s.n.). Trebuie să subliniez că populaţia română nu este antisemită, iar vexaţiile de care au suferit evreii au fost opera naziştilor germani şi ai Gărzii de Fier. Am fost martor al unor mişcătoare scene de solidaritate şi de ajutor între români şi evrei în momentele de grea încercare din timpul infernului nazist în Europa. Mareşalul Antonescu a rezistat cu succes presiunii naziste, care impunea măsuri dure împotriva evreilor. Aş aminti doar următoarele exemple:

- ***graţie intervenţiei energice a Mareşalului, a fost oprită deportarea a mai mult de 20.000 de evrei din Bucovina;***
- ***el a dat paşapoarte în alb, pentru a salva de teroarea nazistă evreii din Ungaria, a căror viaţă era în pericol;***
- ***graţie politicii sale, bunurile evreilor au fost puse sub un regim de administrare tranzitorie, care făcându-le să pară pierdute, le-a asigurat conservarea în scopul restituirii la momentul oportun.***

Menţionez acestea pentru a sublinia faptul că Poporul Român, atât cât a avut, chiar în măsură limitată, controlul Ţării, şi-a demonstrat sentimentele de umanitate şi de moderaţie politică".

DEZVĂLUIRI

O DISPARIŢIE MISTERIOASĂ

Gheorghe PENCIU

Să fi tot fost jumătatea lunei Noembrie 1992, când am fost căutat de o tânără studentă dela Facultatea de Drept Titu Maiorescu, din Bucureşti, cu rugămintea de a face, măcar în ceasul al 12-lea, cunoscută dispariţia misterioasă a vărului său. Iată drama ce a măcinat această familie, descrisă simplu, fără veleităţi literare, de către Adelina Popa, la ceas de gravă confesiune.

"Prezenta însăilare a faptelor este un scurt istoric al evenimentelor desfăşurate în familie dela dispariţia vărului meu, pe care, cu multă dificultate le-am aflat dela mătuşa mea, întrucât, şi acum se teme că ar mai putea fi urmărită de Securitate, sau, iar putea face vreun rău fiului ei, prin mărturisirea sa publică.

În anul 1983, la 19 Octombrie, Eremiciuc Justin Vlad, - născut la 1 Iunie 1952, în comuna Zamortea, judeţul Suceava, student anul IV la Facultatea de Construcţii Timişoara - a dispărut fără urme dela domiciliu. Familia şi rudele l-au căutat timp de câteva zile la Timişoara, Craiova, fără a putea obţine un rezultat pozitiv. În ziua de 22 Octombrie 1983, am anunţat la Miliţie dispariţia lui. Atât la Miliţia Judeţeană, cât şi la Securitate, au cunoscut următoarele persoane pe care le-au solicitat în rezolvarea cazului:

- Colonel Florescu, dela Miliţia Municipală,

- Maior Săndulescu - ce le-a înapoiat o copie mărită după fotografia lăsată la miliţie,

- Plutonier Bogdan - care în luna Noembrie 1983, a venit la fostul nostru domiciliu din str. Caracal 99, pentru a lua detalii despre împrejurările în care a dispărut vărul meu, însemnându-şi ţinuta vestimentară şi sfătuind pe Elena şi Vladimir Eremiciuc, părinţii dispărutului, să-l caute la spitalele de boli nervoase Podari, Poiana Mare şi chiar în oraş. Mama şi mătuşa mea Elena, l-au căutat în toate spitalele şi când descurajate hotăriseră să se întoarcă acasă, l-au văzut în Spitalul din Poiana Mare, stând rezemat de un perete, păzit, fără a putea lua legătura cu el. Prin luna Decembrie 1983, colonelul Florescu, fiind în stare de ebrietate, i-a spus mătuşii sale: Fii cuminte Doamnă, că băiatul dumitale e la noi. În ziua următoare am mers la Miliţia Judeţeană făcând presiuni asupra comandantului, pe temeiul celor afirmate de către colonelul Florescu. Li s'a răspuns că acest nume nu figurează ca arestat la Miliţie. La sfârşitul săptămânii, într'o zi de Sâmbătă, colonelul Florescu a venit la domiciliul vărului meu din Aleea Caracal, bloc 10, vechi, ap.5, Valea Roşie, Craiova, pentru a desminţi afirmaţiile făcute anterior. La 14-15 Ianuarie 1984, părinţii studentului dispărut Justin Vlad, au fost chemaţi la Miliţia Municipiului, de către colonelul Florescu, care i-a înştiinţat că fiul lor a fost călcat de tren la 19 Octombrie 1983, în localitatea Făcăi. Solicitând concursul Institutului de Medicină Legală din Craiova, am fost informaţi că, într'adevăr, în ziua de 19 Octombrie fusese călcat de tren un bărbat de 53 de ani, de circa 100 kg. greutate, dar studentul Justin Vlad avea 31 de ani şi o greutate maximă de 70 kilograme. Orice comparaţie se excludea dela sine. În dimineaţa următoare 15-16 Ianuarie 1984, am fost din nou chemaţi la Miliţie, unde maiorul Tudor le-a arătat un dosar cu fotografii trucate, susţinând că ar fi victima accidentată. Le-au fost înapoiate hainele lui Justin murdare şi rupte, ca un ultim gest de convingere. După două luni, li s'a dat un certificat de deces, iar aceeaşi Securitate le-a arătat locul unde fusese înhumat, de fapt, un necunoscut. Vitregiile sorţii au demonstrat însă, că pentru indezirabilii Securităţii nu existau locuri de veci, ci gropi comune în cimitire fără cruci. Înainte şi după revoluţie, o mulţime de indivizi le-a spus că fiul lor a făcut carieră, că a învăţat multe limbi străine, că are familia lui... Unde este această familie? Dela Comisariatul Militar Craiova li s'a spus că fiul lor nu figurează printre decedaţi şi că orice modificare în evidenţa populaţiei le este comunicată şi lor. După revoluţie, s'au făcut petiţii la Procuratura Generală, la Preşedintele Iliescu, la televiziune. Apeluri desnădăjduite rămase fără ecou. Am primit răspuns numai dela Procuratura Generală, cum că dosarul a fost clasat şi că fiul lor a murit la Făcăi... Atunci, cum se face că Procuratura Militară, i-a chemat ca martori, în eventualitatea unui proces al teroriştilor? Acesta a fost ultimul semn al autorităţilor cu privire la dispariţia lui Justin. Persecuţiile exercitate asupra familiei de către Securitate au ţintuit în cuie multe uşi, dar nu atâtea încât acest caz, astăzi, să nu iasă la suprafaţă".

Mărturia Adelinei Popa, constituie o dovadă în acest sens.

MANOR TRAVEL TOO

BILETE DE AVION / TREN / CROAZIERE
VACANŢE "TOTUL INCLUS"
ÎNCHIRIERI AUTO / HOTEL
CARGO NON STOP / CONTAINER / AUTO
PACHETE TIP SAU LA ALEGERE

1-866-GOMANOR (466-2667)
416-486-3355

3355 YOUNGE STREET (at LAWRENCE)
TORONTO, ON. M4N 2M6

Nikl Chelu-General Maager
info@travelmanor.com
www.travelmanor.com

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

PREDEAL,
Natură magică și jertfă

Mihael MIHĂILĂ

Pentru mulți dintre noi, orașul Predeal este o perlă a naturii, dar nu și un oraș cu multe pagini de istorie care s'au scris și se scriu cu amar și continuă și astăzi cu jertfa multor compatrioți.

Trecătoarea montană, pasul Predeal, este de fapt compusă din două treceri spre *"Țara Bârsei"* - Transilvania, principală la Est de Postăvaru, pe valea Timișului, (deci spre Nord dela izvoarele Prahovei) și a doua la Vest de Postăvaru, pe valea Râșnoavei cu pătrundere pe drumul *"Regina Maria"* la Bran și Râșnov.

Un martor discret, Schitul Predeal, veghează și astăzi la această bifurcație, confluența Prahova-Râșnoava, încă dela sfârșitul anilor 1700. Plasat la acest punct nodal pe căile de acces spre Nord, la baza coloanei muntoase a Clăbucetelor și Gârbovei, schitul a luptat cu greu să reziste Turcilor și mai târziu trupelor austro-ungare. Relațiile transmontane ale Românilor din Brașov, Săcele și Bran au făcut ca Predealul și Schitul Sf. Nicolae să reziste și să continue, făcând istorie Predealului. Înainte de a mă introduce în paginile de istorie relatate de tatăl meu Alexandru și unchiul Iancu, plus amintiri'e mele, copil receptiv, din locuri de istorie cu probe vibrante, se impune să vorbesc despre *"legătura cu locurile"*, deci despre competențele celor ce vă relatează - Jertfele Reîntregirii Patriei.

Familia Mihăilă se refugiase de pe moșia grofului maghiar dela Bogata-Ludușul de Mureș la sfârșit de 1800, trecând discret frontiera pe valea Râșnoavei la Bușteni-Prahova. Muncitori la fabrica de hârtie din localitate, nu au uitat pe cei dela Bogata la declanșarea războiului din August 1916. Au intrat în luptă pe tronsonul dintre BUCEGI - Pichetul Roșu, Predeal, vf. Susaiu, PIATRA MARE. Unchiul Iancu pierde în luptă piciorul drept, devine invalid de război, iar tata Alexandru, cercetaș de război, este folosit ca spion în spatele frontului inamic. La vârsta de numai 12 ani, după acțiuni repetate în zona Feldioara, este decorat de două ori cu *"Ferdinand Făuritorul"*. Bravurile lor i-au încântat pe viață, au fost răsplătiți cu loturi de pământ pe graniță, baza de lansare în pionieratul turistic dela Bușteni (1925-31), Predeal (1931-53) și acțiuni patriotice pe plan local.

Cu o memorie precoce, ajuns la vârsta de 4 ani la noua cabană *"La Cercetașul"*, devenită mai târziu sub egida O.N.T., cabana *"Șipote-Crăcănel"*, eu am fost impresionat de pădurile de brazi din jur și de mărturiile jertfelor Armatei Române și ale locuitorilor din regiune. Deci, la numai 18 ani dela declanșarea războiului de eliberare a fraților transilvăneni, la cel mult 150m de cabană, tranșeele și bretelele de graniță erau pline de osemintele luptătorilor și de conservele distruse de rugină.

Cândva prin ani 1937-38, lainițiativa unchiului și a tatălui, cunoscut taximetrist al persoanelor marcante ce vizitau stațiunea generalul Ion Antonescu, miniștri ai timpului, comandantul Dumitrescu al batalionului 4 V.M. din localitate etc. și al primarului, colonel Grigoriu, au cules și au depus osemintele celor căzuți pe front în cripta special construită la cabana militară 4 V.M.-Diham. Personal am asistat la ceremonie cu mulțumirea că cei doi inițiatori și-au realizat dorința. Pădurea a redobândit pacea, iar pentru mine imaginea sumbră a războiului se stompa treptat. La *"Ziua Eroilor"*, când statuile poetului-erou Săulescu, grănicerului-invalid Mușat din fața gării Bușteni și cimitirele Timiș, Predeal și Azuga primeau coroanele de flori și onorurile de aducere-aminte ale civililor și militarilor din zonă, din nou toată regiunea cădea sub atmosfera apăsătoare.

Reîntregirea națională obținută prin exprimarea voinței populare unanime a aprope tuturor teritoriilor de limbă română a fost susținută de jertfele de pe câmpul de luptă pe o perioadă de cel puțin 3 ani. Statul național unitar și independent se cristaliza încet prin lupta politică externă dar și internă. Pe plan politic, noul stat avea să se apere de apariția la Est a dictaturii comuniste, care reprezenta un pericol imediat. Asupritorul străin, prezent în interior sugruma de mult populația prin intervenție economică și în același timp favoriza penetrația comunismului. Estul României, direct atacat, a dus la reacția fermă prin apariția Mișcării Legionare care, treptat, prin lupta parlamentară a avut succes la scară națională.

Jertfa Mișcării Legionare

Crucile legionarilor din cimitirul Predeal

Pe memoria mea de copil, după mărturii ale jertfelor Reîntregirii României, aveau să se adauge noi jertfe pentru apărarea Patriei. Naționaliștii mureau sub gloanțele guvernanților aserviți unor străini, dușmani din interior. În timpul deselor noastre vizite la unchiul Iancu din Râșnov, tata se oprea pe drumul *"Regina Maria"*, la *"Crucea Legionarilor"*. Îmi explica tata că jandarmii din Brașov au coborît în frumoasa livadă pe deținuții legionari și i-au împușcat... Tata și cu mine, după minute de tristă meditație, continuam drumul, comentând cu regret că aceste fapte au avut loc... Familia noastră, destul de încercată în refugiu și pe perioada războiului, vroia prosperitate și pace socială. Lucrurile au evoluat și cei ce au dat jertfe au ajuns la conducere, co-parteneri ai generalului Ion Antonescu. Familia Mihăilă, sensibilă la evoluția țării, dar fără afiliere politică, prin activitatea de afaceri, era în contact cu evenimentele.

Astfel eu și mama am participat la cel mai emoționant eveniment al tinereții mele la Predeal. A fost eveniment scurt de o zi, dar întens și de durată afectivă pe o viață. Lacrimile familiilor îndurerate, prin parastasele repetate pe ani de zile la Schitul Predeal vecin școlii mele, au rămas săpate în suflet. Dacă cineva vrea să-mi vorbească de democrație și pace socială în România, o să-l pun în dificultate. Românii care se omoară între ei nu pot fi creștini și nici democrați!

Evenimentul

O zi însorită cu o ușoară adiere de vânt, la Predeal este o zi specială, parcă menită să îndulcească atmosfera grea de indignare, de revoltă! Tata și bunica au rămas acasă cu activitățile de cabană și cu micuța mea soră născută în 1938. Ne-a trimis pe mama în costum național și pe mine în costum de sărbătoare. Marea majoritate a celor prezenți erau în cămăși verzi și costume naționale din toate regiunile țării. Oficialitățile în frunte cu conducătorul statului român, generalul Ion Antonescu, conducerea guvernului legionar și ambasadori ai țărilor aliate au ajuns și au parcat la punctul de intersecție a șoselei naționale București-Brașov cu calea ferată, cantonul CFR-110. Dela canton, un drum în pantă abruptă șerpuiește pe flancul unui pârâu împădurit cu brazi stufoși, până la Schitul Predeal, pe o distanță de maximum 200 m dela cantonul amintit. Toată asistența se deplasează pe jos, trece prin fața vechii școli primare a directorului Ion Strat și apoi pe sub arcada de chilii pătrunde în curtea ce are în mijloc bisericuța mănăstirii, construită în prima variantă la 1774, incendiată de Turci, dar reconstruită înainte de 1820. Spațiul restrâns dela schit și drumul de acces îngust obligă mulțimea să rămână în zona de confluență a văilor Prahova și Râșnoava, respectiv în jurul cantonului, loc de staționare a vagoanelor mortuare sosite în gara Predeal în proveniență dela centrele de tristă aducere aminte. La scurt timp după ajungerea demnitarilor, cortegiului de preoți (paroh Pantea, călugăr Nicandru, arhimandridul din Sinaia, etc.) și a familiilor celor dispăruți, a venit trenul compus numai de vagoane-platformă învelite de artizanatul specific regiunii de proveniență a dispărutului.

Cu oarecare nesiguranță îmi amintesc că a ajuns un prim grup de 46 din Miercurea Ciuc. La fiecare vagon-platformă, un grup de 6 tineri în ținută legionară, luau pe umerii lor coșciugul și urcau panta spre mănăstire.

O feerie de culori de pe întreg spațiul mioritic!

Parastas pentru legionarii uciși la Râșnov și pelerinaj la cimitir

Răsfoind presa de-acu' 50 de ani...

Valeriu ARBORE

• Ca să nu fim învinuiți de discriminare / părtinire, pentru luna lui Brumărel, ***Anno Domini*** 1952, să tragem o raită, cu îngăduința cititorului, și prin publicațiile bisericești ale vremii: *"Ortodoxia"*, *"Studii Teologice"*, *"Biserica Ortodoxă Română"*, *"Telegraful Român"* (care împlinea, atunci, 100 de ani dela apariție). Chiar dacă ni se cere să credem doar, fără a cerceta, o ***constatare generală*** sare în ochi: din lectura oficioaselor eclesiastice nu se poate înțelege nici măcar... dacă Dumnezeu există. Dimpotrivă. Aceste periodice, cu miros de ceară contrafăcută, afirmau sus și tare, într'o veselie pe nas sforăitoare, că sub regimul ateo-comunist *"există mai multă libertate și prosperitate în țară decât în timpul monstruoasei coaliții burghezo-moșierești"* și făceau propagandă împotriva *"misticismului retrograd și a superstițiilor obscurantiste"*. Lucruri găsibile, altminteri, în *"Scânteia"*, *"România liberă"*, *"Viața sindicală"*, *"Lupta Moldovei"* ș. cl. Așa se explică, oare, între altele, ***de ce*** actualmente, preoți și vlădici sunt înverșunați oponenți ai deconspirării dosarelor de Securitate și ai adevăratei *"activități misionare"* (în slujba stelei-secerei-ciocanului), printre Românii din exil, a numeroși *"păstori sufletești"* cu epoleți sub sutane? Sau tăcerea complice asupra *"simfonicei colaborări"* stat comunist - biserică oficială din *"iepoca"* de aur? Sau versiunile azi *"cenzurate"* (pudoare târdivă) ale tipăriturilor, copios reeditate, din *"reabilitata"* perioadă antedecembristă? Zicala populară recomandă: *"Sus, părinte, că se udă cărțile!"*...

• Dar să revenim la oile noastre. În plină teroare stalinistă și persecuție religioasă, la deschiderea anului școlar dela Institutul Teologic București, vicarul Teoctist (coincidența de nume cu actualul mare arhiereu nu-i de fel întâmplătoare!) rostea o cuvântare ce-ar putea părea comică dacă n'ar fi tragică. El agrăia, cu *"dragoste creștinească"* conjugată cu mânie proletară: *"Să se înlăture definitiv* (sic) *un trecut, ale cărui roade au fost plăcute numai dușmanilor fățarnici ai Bisericii lui Hristos"*; *"să formăm un <om nou>, cerut de vremurile de înnoire generală"* ce se desfășoară *"sub semnul providențial"* (Da, bine, să se...) Însuși *"Înalt Prea Fericitul Patriarh"* arăta, la *"Consfătuirea întâistătătorilor și reprezentanților tuturor Cultelor din R.P.R."*: *"Țara întreagă a devenit un vast șantier al muncii pașnice și creatoare"*, *"se croiește prin huma și piatra arsă a Dobrogei drum nou de ape între Dunăre și Mare"*, *"putem noi, oare, să lipsim dela această mare bucurie...?"* (Notă: citatele sunt culese din revista *"B.O.R."* nr.11-12/1952, nu din organul partidului, *"Scânteia!"*) Ca să vezi, noi știam, din Noul Testament, de obligația pastorală de a-i cerceta milostiv pe cei aflați în temnițe, nu de a te bucura de prezența lor acolo, ori a-i afurisi, binecuvântându-i pe antihriști!

• Alt memorabil fragment, teoctistist, din aceeași publicație: *"Cine nu cunoaște (...) ședințele noastre A.R.L.U.S., întrunirile Comitetului de Luptă pentru Pace, reuniunile noastre (?) participarea activă la toate (!) manifestările festive sau ocazionale, organizate cu prilejul momentelor mari din viața Patriei și a Bisericii?"* Ei, da, pe-atunci unii poate nu cunoșteau dedesubturile *"Apostolatului social"* (expresie generică pentru a caracteriza doctrina pravoslavnică pliată și conformată ideologiei comuniste). Însă, în prezent (cine nu vede asta?), există o interesată renunțare vinovată la memorie și o instituire a amnezei ce se dispensează de răspundere morală. De asemenea, suntem siguri că nu li s'a pus pistolul în ceafă unor atari autori bisericești, ca să declare așa ceva.

• Totuși, ***numele*** câtorva prelați *"ai poporului"*, preoți *"progresiști"*, teologi *"populari"*, aderenți trup și suflet *"Uniunii preoților democrați"* sau *"Comitetului catolic de acțiune"*, iscălitorii unor astfel de *"materiale"* nu trebue supuși operației de spălare a creierelor: Firmilian, Sebastian Rusan, Andrei Agota, G. Coman, I.N. Floca, M. Chialda, O.N. Căciulă, N. Nicolaescu, O. Bucevschi, S. Vlad, E. Vasilescu, Gh. I. Moisescu (viitor patriarh). Cel din coada acestei liste, în *"Studii Teologice"*, nr. 9-10/1952, era ***prim combatant*** *"contra antisovietismului"*, citându-i în lung și'n lat pe *"drept-credincioșii"* bolșevismului: Stalin, Lenin, Vișinschi, Gh. Dej, Stanciu Stoian (ministrul ateu al Cultelor). Tot aici, P. Rezuș ataca violent, în articolul *"Creștinismul și dragostea de patrie"*, Occidentul catolic și protestant, cosmopolitismul, imperialismul capitalist. Din silă, nu mai decupăm citate. Însă vă asigur că trăgea tare părințelul...

I. Creangă: *"Iubite cetitoriu, multe prostii ăi fi cetit de când ești"*. Ai mai (re)văzut și-acu' câteva, cu aromă de tămâie...

Simposionul dela Câmpul Românesc, 2002

FIINŢA ROMÂNEASCĂ ÎN LITERATURA EXILULUI

George BĂJENARU

Motto: *"Lumina se desface în fâşii / de trandafiri, de oameni şi de îngeri, / căci alb înseamnă-aceste melodii: / A suferi calvarul în tăcere, / a birui în marile înfrângeri, / a năzui mereu spre Înviere."*

(Din poezia ***"Alb"***, de Sergiu Mandinescu vol. ***"Poezii din închisori"*** de Zahu Pană

Subiectul acestei conferinţe face parte dintr'un ciclu de intervenţii pe teme culturale, pe care l-aş numi ***"Foloasele exilului"***. Desigur, aţi ghicit: acest titlu nu-mi aparţine. Este, într'adevăr, titlul unui eseu de Emil Cioran. Voi încerca să valorific idei din acest eseu, în speranţa că intenţia mea de a omagia astfel ***Exilul creator*** va fi mai limpede înţeleasă.

De mulţi ani urmăresc felul în care se reflectă fiinţa românească în literatura exilului şi de fiecare dată descopăr că adevăratul scriitor român din exil şi-a schimbat ţara, dar nu şi inima, iar ceea ce distinge cel mai bine creaţia lui, este un fel de virtute nativă, inconfundabilă.

Am reflectat şi vă invit să reflectaţi şi Dumneavoastră, la câtă dreptate avea filosoful-poet Emil Cioran, spunând: *"Greşim când ni-l imaginăm pe exilat ca pe un personaj care abdică, se retrage şi rămâne în umbră, resemnat cu nenorocirile lui, cu condiţia de obiect netrebuincios". "Cel care a pierdut totul, păstrează, ca pe o ultimă salvare, speranţa gloriei sau a scandalului literar. Consimte să renunţe la tot, în afară de numele lui".* Şi iată că renunţând *"la tot"*, un număr impresionant de scriitori români s'au format ori s'au împlinit virtual în exil. Scrisul fiecăruia s'a manifestat cu predilecţie într'un anume gen literar, dar, laolaltă, ei ne-au oferit o literatură vastă, unică prin formă şi fond. Privită în ansamblu, această literatură depăşeşte posibilităţile criticii de a o cuprinde. Să sperăm că o istorie literară a exilului românesc se va scrie cândva.

-I-
Generaţii diferite, viziuni şi frustrări asemănătoare

Întotdeauna şi oriunde, exilul creator a cunoscut două viziuni de creaţie: ***una a întoarcerii în sine şi spre izvoare, mai exact spus, spre elementele distinctive, laice şi religioase, ale culturii de origine; alta, a explorării dintr'o nouă perspectivă, a unor elemente de cultură, istorie şi civilizaţie universală.***

Asemenea viziuni definesc personalitatea multora dintre scriitorii români din exil, indiferent de generaţie sau de domeniul artistic în care s'au afirmat. Un model pentru scriitorii de azi, îl reprezintă **Mircea Eliade.** Acest titan al scrisului românesc, s'a manifestat prin scrieri de profundă gândire şi de largă întindere, ce-şi revendică dreptul la o mai dreaptă evalure. Este cazul să amintesc aici revista de literatură, idei şi artă ***"Origini"*** şi pe eruditul ei colaborator **Ştefan Stoenescu,** ale cărui eforturi de a pune în lumină personalitatea creatoare a lui **Mircea Eliade**, merită preţuirea noastră. Cu argumente bine documentate, Stoenescu reuşeşte să înfrunte în mod competent nişte atacuri apărute *"in presa culturală din lumea anglofonă"*, ca şi unele interpretări nedrepte făcute de scriitorul american Saul Bellow în romanul său ***"Ravelstein"***, la adresa personalităţii lui Eliade. Eseul intitulat **ÎN PARADIGMA MAI - MULT - CA - IMPERFECTULUI: RESPULBERAREA ISTORIEI,** apărut în ultimele două numere din anul 2000 şi în primele 6 numere din anul 2001, ale acestei reviste, ilustrază ***spiritul justiţiar,*** demn şi responsabil al fiinţei româneşti faţă de unele tendinţe maliţioase de distorsionare a unor adevăruri din cultura română, după cum citim în acest fragment: ***"Nu în ultimul rând, aceşti meticuloşi gropari de vocaţie urmăresc discreditarea întregii tradiţii de gândire social-istorice, căreia îi aparţine Eliade -tradiţie ce include mai toţi ce a fost autentic şi durabil în cultura română -, apelând la mereu aceleaşi distorsiuni şi răstălmăciri, cum ar fi punerea semnului de egalitate între naţionalism şi barbarie, între legionarism şi nazism, între ortodoxie şi fundamentalismul terorist. Spulberarea miturilor fundaţionale ale istoriei Românilor este o întreprindere în care sunt încă investite fonduri şi sunt încă, create peste noapte, reputaţii de mucava".***

Destinul tragic eliadesc aminteşte de cel al baciului din balada populară *"Mioriţa"*, numai că oile, *"mândre şi cornute"*, pe care *"baciul"* Eliade le-a păscut pe câmpul alb al literelor româneşti, sunt cărţile pe care le-a scris şi prin care a rămas ca un pilon monumental în cutura mondială.

Tragedia trăită de Mircea Eliade a început încă în anul 1945 şi a fost aprofundată de fraţii săi români, înstrăinaţi întru spirit, care au maltratat cultura română între anii 1945-1989. Reacţia lucidă şi demnă a lui Eliade faţă de această tragedie, este exprimată într'o scrisoare adresată la data de 26 August 1971, dela Chicago, teologului gândirist, George Alexe.

Mâhnit până la lacrimi că în ţară i se scoseseră din biblioteci cărţile, Eliade simţea nevoia să-şi descarce sufletul, motivându-şi totodată refuzul de a vizita ţara la invitaţia P.F. Patriarh Justinian. Iată ce citim: ***"Nu răspund direct P.F. Patriarhului Justinian, pentrucă nu vreau să mâhnesc un om care mi-a arătat simpatie. Dar va înţelege că nu pot vizita ţara unde m'am născut, şi a cărei limbă o vorbesc şi o scriu, într'un moment când numele meu nu mai poate apare nici la bibliografii! (momentul ţine cam demult - de prin anii 1969-1970). Acelaşi răspuns l-am dat şi Ambasadorului României la Washington, Dl. Cornel Bogdan, când mi-a comunicat invitaţia Academiei Române de a deveni membru corespondent. Cum aş putea accepta o asemenea <recompensă academică>, într'o cultură (a mea), în care numele meu este suprimat chiar în articolele consacrate altor scriitori contemporani? Ce fel de <academician> fără cărţi accesibile în biblioteci? Nu-ţi vine să plângi de milă neamul care te-a zămislit, aflând (cum am aflat de curând) că slaviştii mă citesc în poloneză, pentrucă <Traktat o historii religii> şi <Sacrum-rit-Historia> - pot fi aduse în ţară, în orice cantitate, în timp ce originalele (în limba franceză) sunt <sekretiert> în biblioteci? Ar mai fi de adăugat, dar la ce bun?"***

Comparând situaţia descrisă de Eliade în acea scrisoare, cu a majorităţii scriitorilor de azi, care încă trăiesc şi scriu în ţările în care s'au exilat cândva, dar se pot întoarce oricând în ţara de origine şi îşi pot publica acolo cărţile, s'ar părea că noţiunea de exil şia încetat valoarea funcţională. Din nefericire, lucrurile nu s'au limpezit definitiv. Iată ce mi-a scris în acest an din Paris, scriitorul **Paul Goma:** *"Eu sunt de 25 de ani - exilat, cu statut de refugiat politic în Franţa. Mai există un refugiat la Paris, Radina. Cărţile mele de hârtie (!) nu există. Nu înseamnă că s'ar fi epuizat - ci nu există în librării. Veşnic abonat la Samizdat, am făcut apel la internet. Acolo se află câteva din comiterile mele.*
P.S. Adresa internetului poate fi (e de dorit) difuzată: ***paulgoma.cjp.net biblioteca. paulgoma.net".***

Într'un articol semnat de ziaristul Mihai Creangă în ziarul *"Meridianul Românesc"*, din 8 Iunie 2002, sub titlul ***"Culorile curajului - tot mai palide... 25 de ani dela Mişcarea Goma"*** aflăm că la sărbătoarea aniversării ***"Mişcării Goma"***, organizată la Bucureşti de ***"Alianţa Civică"***, în ziua de 29 Mai, *"marele absent a fost tocmai Paul Goma (<cel care ne-a dezvăţat de frică - P.M. Băcanu>), dar scriitorul a trimis un mesaj acid şi amar, pe care cei prezenţi îl meritau mai puţin".*

Poziţia scriitorului Paul Goma faţă de sechelele ideologiei comuniste, resimţite şi azi în România, este îndeobşte cunoscută, mai ales din articolele publicate sub semnătura sa, prin reviste.

Radicalismul ucigător al lui Paul Goma, este carecteristic luciditătii fiinţei româneşti, în momentele cele mai confuze ale istoriei sale. Aşa cum am spus şi în cartea "Cititor în exilul creator", "scriitorul Paul Goma este un caz necesar la Români. Luciditatea scriitorului Paul Goma este drama lui însuşi, în care opoziţia cocoşată nu mai poate avea argumente în faţa unui opozant vertical, iar exilatul judecător va rămâne în continuare un exilat <la nemurire>, diferenţa dintre el şi ceilalţi scriitori, care abandonează cauza luptei pentru libertate şi democraţie, adâncindu-se ca o prăpastie".

Mircea Eliade şi Paul Goma reprezintă două generaţii diferite de scriitori, formate în împrejurări istorice total diferite, dar care au totuşi în comun frustrarea pricinuită de furtul libertăţii de circulaţie a scrierilor pe care le-au produs.

-II-
Literatura cumplitului şi a memoriilor generate de cumplit

Literatura creeată de scriitorii din exil aparţine, în cea mai mare parte, ***cumplitului*** şi suferinţelor pricinuite de către ***cumplit*** prizonierilor de conştiinţă, fie în închisorile comuniste, fie în afara acestora. Şi cum ***"nimic nu este mai exasperant în literatură decât cumplitul"***, cum spunea Cioran, fără a se gândi la faima pe care leo va produce jurnalele lor de suferinţă, nişte conştiinţe extrem de lucide, au stăruit în mod deliberat, să aştearnă pe hârtie albă, cu sinceritate şi speranţă, mărturii despre ***cumplitul*** trăit de ei şi generaţia lor, într'o viaţă ca o umbră a morţii, şi într'o lume care le-a afectat simţurile şi lea ţinut trează memoria.

Prin memoriile şi jurnalele de detenţie, aceşti mărturisitori au inaugurat un nou curent literar, al ***memoriilor autobiografice,*** care se manifestă azi cu o intensitate fără precedent, mai ales în literatura exilului. În asemenea lucrări, se profilează cu limpezime, fiinţa românească în toată tristeţea şi singurătatea ei de natură christică, la vreme de cumplită suferinţă.

Citind cărţi de felul ***"Piteşti - Centru de reeducare studenţească"*** de **Dumitru Bacu,** ***"Christ Is Calling You"*** de **Părintele Gheorghe Calciu,** ***"Testamentul din Morgă"*** de **Remus Radina,** ***"Culoarea curcubeului"*** şi ***"Patimile după Piteşti"*** de **Paul Goma,** ***"Binecuvântată fii, închisoare"*** de **Nicole Valéry Grossu,** ***"Calvarul României Creştine"*** de **Sergiu Grossu,** ***"Viaţa politică şi Procesul lui Iuliu Maniu", "Morminte fără cruce"*** cu varianta franceză ***"Tombes sans croix", "Cartea de aur a rezistenţei româneşti împotriva comunismului"*** de **Cicerone Ioniţoiu,** ori culegerea ***"Poezii din închisori"*** alcătuită de regretatul **Zahu Pană,** precum şi multe alte lucrări pe aceeaşi temă, ca unul ce *"nu am fost în celule"*, mi-am făcut o imagine clară despre extraordinara capacitate de rezistenţă a fiinţei româneşti la barbarii cauzate de împrejurări istorice ostile.

Un rob privilegiat al lui Dumnezeu, m'am simţit atunci, când după o Vecernie ce a avut loc în ziua de 22 Ianuarie, 1998, la biserica Sfintei Învieri din Allston, Massachusetts, un martir în viaţă şi un supravieţuitor al fenomenului anti-uman Piteşti, Părintele Gheorghe Calciu, îmi oferea *"cu dragoste şi solidaritate de gând şi simţiri"* cartea sa, intitulată ***"Christ Is Calling You".*** Pe lângă celebrele predici care tineri, din anii 1970, am găsit şi aceste mărturisiri din prefaţa pe care a scris-o la cartea ***"Piteşti - Centru de reeducare studenţească"*** de **Dumitru Bacu:** *"Subiectul Piteşti, cu tot şirul lui de consecinţe, niciodată nu va putea fi epuizat, fiindcă istoria este scrisă pentru totdeauna în spirit uman şi nu va putea fi încheiată nici atunci, când va dispărea ultimul supravieţuitor al acelor evenimente". "Este Golgota purtând semnificaţia general-umană, un Munte al Măslinilor, unde noi, care am fost acolo, am băut din cupa disperării, a abandonării şi a renunţării de sine".*

Supravieţuitorul Părinte ne spune că la Piteşti *"a fost nu numai ceva anti-uman - ca un război, o nenorocire sau o revoluţie comunistă, dar ceva supra-omenesc, un război infernal împotriva lui Dumnezeu, o bătălie a diavolilor împotriva îngerilor, o răsturnare a liturghiei, ţintind să inverseze ordinea verticală cerească şi să înlocuiască, în sufletele victimelor, ierarhia cerească, cu una diabolică".*

În literatura generată de fenomenul Piteşti, ca şi de viaţa martirilor din celelalte închisori din ţară, fiinţa românească apare ca un fel de *homo duplex:* pe de o parte, sacralizată şi îndumnezeită, printr'o forţă divină interioară, pe de altă parte, alienată, înrăită şi satanizată de forţe exterioare.

Nesupunerile la poruncile satanice este reacţia martirilor îndumnezeiţi. O asemenea nesupunere, îi aduce lui **Remus Radina,** autorul cărţii ***"Testamentul din Morgă",*** pedepse inimaginabile, culminând cu închiderea lui în morga prin care trecuseră martirii Gherlei. Aici, el recită ca pe o rugă poezia *"Unde sunt cei care nu mai sunt"*, de Nichifor Crainic. Inspirat de versurile lui Crainic, Radina formulează acolo, în morga închisorii, un *"testament"* pentru generaţiile viitoare: *"Tineri, luaţi aminte! După cum spune Sfântul Ioan al Crucii <va veni seara şi fiecare va fi judecat după dragoste>".*

Nesupunerea în faţa călăilor, devine în cazul lui Radina, un act înălţător, de virtute.

O tulburătoare variantă feminină a suferinţei din închisorile comuniste ne-o oferă cartea ***"Binecuvântată fii, închisoare"*** de **Nicole Valéry Grossu.** Vreme de peste un sfert de veac, mărturia lui Nicole Valéry a oferit cititorului un extraordinar prilej de reflecţie despre calvarul supus de dragostea creştină a femeii române. În atmosfera de dragoste divină creată de martirajul femeii încarcerate, subzistă miracolul supravieţuirii lui Valéry. Alminteri, cartea ei nu ar fi existat. Să-i mulţumim lui Dumnezeu.

O vastă şi extrem de amănunţită cronică a rezistenţei fiinţei româneşti la suferinţele pricinuite de holocaustul comunist din închisori şi din afara închisorilor, este cuprinsă în cronicile lui **Cicerone Ioniţoiu.** Lucrarea ***"Viaţa politică şi Procesul lui Iuliu Maniu",*** oferă un exemplu de rescriere în lumina adevărului, a ***Istoriei României.*** Această cronică aduce sub ochii noştri, pentru prima oară, două modele româneşti de conducători politici, care au sfârşit în mod tragic în împrejurări istorice excepţionale - ***"Iuliu Maniu şi Corneliu Zelea Codreanu"*** - şi exprimă opţiunea divizată a fiinţei româneşti faţă de aceste modele.

În paginile cărţii ***"Morminte fără cruce"***, cu varianta franceză ***"Tombes sans croix"***, găsim mărturii tulburătoare despre ţăranii, care nu şi-au scris memoriile, ca şi despre intelectualii în rândul cărora, contrastul dintre neinduplecaţii martiri şi servilii îndoctrinaţi, are valoarea unui tragic conflict interior al fiinţei româneşti divizate.

Deposedaţi de bucata lor de pământ, ţăranul şi femeia lui îşi varsă veninul din suflet, înjurând şi blestemând. Într'o zi de Iunie, din vara anului 1958, în staţia de cale ferată, Ianca, din Bărăgan, aflat în tren, naratorul e surprins de un eveniment dureros, pe care îl descrie astfel: *"Gălăgia amplificată de blesteme şi înjurături, nu mai contenea. Uşa dela compartiment s'a*

Continuare în pag. 13

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A. se pot trimite *"Cecuri Personale"*.
Din Europa numai *"Mandat Poştal"* sau *"Euro Cec"*
Alte continente - *"Cec Internaţional"*
Adresa ziarului este:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet, Hamilton Ont. Canada L9C 7N5
Costul abonamentului este 40.00 de dolari pentru un an

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil şi din ţară

O CARTE TOP

—— Mihai Stere DERDENA ——

Se aflau printre componenţii promoţiei 1958 a secţiei de ziaristică a Facultăţii de Filosofie din Universitatea Bucureşti destule secături, care, neavând caracter, nici Dumnezeu, îşi făcuseră modus vivendi din vânzarea de oameni, însă majoritatea absolvenţilor din acel an o alcătuiau tinerii integri, din rândul cărora vor rezulta intelectuali de valoare, precum Constantin Cucu (redactor-şef al revistei *"Asachi"*), Alexandru Firescu (acesta publicând numeroase cărţi şi prefeţe, se impune ca ban cultural al reşedinţei Olteniei), Vladimir Pană (redactor-şef al mensualului *"Albina"*) şi Lidia Vişan, devenită Novac prin căsătorie (poetă, prozatoare şi publicistă). O menţiune aparte merită Alexandru Mihalcea şi Florin Constantin Pavlovici (odrasle de luminători ai sătenilor), care în anii de facultate şi după aceea s'au impus ca oameni foarte culţi, de-a dreptul enciclopedici. Şi, pentrucă se întâmplă ca marile spirite să se apropie, aceşti colegi ai noştri au devenit prieteni, iar amiciţia lor pilduitoare este şi acum, în 2002, la fel de solidă ca în 1953, când s'au cunoscut, fiind la începutul studiilor universitare, deşi avea fiecare doar 17 ani. Amândoi se vor afirma ca excelenţi publicişti, după ce au trecut cu demnitate prin gulagul bolşevic din România (în anii 1959-1963, Mihalcea, şi în 1959-1964, Pavlovici).

Alexandru Mihalcea îşi probă cu brio şi vocaţia de scriitor memorialist, încă din 1994, prin straşnicul *"Jurnal de ocnă"*. Însă prietenul său tăcea cu obstinaţie. Se întrebau unii camarazi de facultate de ce Pavlovici întârzie să-şi scrie amintirile din închisoare. Un posibil răspuns pertinent încercam noi să-l dăm, zicând că Florin, fiind calofil extrem de exigent, un stilist desăvârşit, trudeşte, pesemne, încontinuu la forma finală a manuscrisului său sau, tot probabil, se izbeşte de cenzura neocomunistă, ştiindu-se că mai toate editurile noastre sunt conduse de securişti consecvenţi principiilor luptei de clasă.

Zăbava îndelungată, pricinuită de tribulaţiile editării, se termină spre sfârşitul anului 2001. Atunci, editura basarabeană *"Cartier"* din Chişinău ne făcu preafrumosul cadou numit *"Tortura pe înţelesul tuturor"*, carte ce constituie, cum vom vedea, un spectaculos debut editorial al lui Florin Constantin Pavlovici, eveniment cultural, care ne bucură enorm pe toţi colegii neinvidioşi ai acestui autor.

Vestea aceasta - îmbucurătoare şi tonifiantă - am aflat-o din numărul pe Martie 2002 al mensualului canadian *"Cuvântul Românesc"*, în care Alexandru Mihalcea prezintă cu aplomb, cu competenţă şi cu probitate profesională (calităţi ce l-au impus de mult ca mare ziarist la cotidianul bucureştean de mare tiraj *"România liberă"*, cartea aceasta, pe care şi noi vrem s'o comentăm), considerând-o apariţie excepţională.

Nu ne-am îndoit de această apologie, nici nu ni s'a părut exagerată, dar manifestam o curiozitate continuă de a vedea şi a *"devora"* *"Tortura..."*, sentiment firesc de lector şi mai de înţeles dacă se are în vedere că am fost coleg de facultate şi de an cu autorul între anii 1953 şi 1956. După câteva luni de aşteptare, primim cartea dorită cu ardoare.

În ceasurile următoare nu ne putem desprinde de dânsa, fiind prea captivantă, decât când o isprăvim de citit. De fapt, nici atunci pentrucă tentaţia de a o reciti nu încetează nici după ce o parcurgem şi a doua oară, cum prea rar ni se întâmplă. Nu-i aceasta dovada cea mai limpede, chiar una peremptorie, că *"Tortura..."* este o operă extrem de valoroasă şi de-a dreptul fascinantă?

Volumul memorialistic *"Tortura pe înţelesul tuturor"*, pe care noi îl considerăm şi roman, chiar dintre cele mai bune dintre câte am citit, este structurat pe 22 de capitole dense, numerotate şi intitulate. Mai conţine o scurtă *"Încheiere"* şi un *"Indice selectiv"*, în care sunt cuprinse 223 de nume de personaje, în speţă ale acestui roman.

Pentrucă a îndrăznit să subestimeze literatura comunistă (denumită eufemistic *"realist-socialistă"*) dela noi şi din U.R.S.S., persiflându-i pe unii creatori de beletristică impusă şi, implicit, fără valoare estetică (scriitori, care erau prea gratulaţi de guvernanţi), şi să prefere *"decadenta"* literatură occidentală, manifestând predilecţie pentru simbolismul francez (în cursul detenţiunii va conferenţia despre acest curent literar), Florin Constantin Pavlovici a fost condamnat la 5 ani de închisoare, pedeapsă pe care o execută între 1 Februarie 1959 şi 31 Ianuarie 1964 în temniţele Uranus, Malmaison, Jilava, Gherla şi în lagărele de muncă Salcia, Strâmba, Stoeneşti din Balta Brăilei şi Periprava-Grind din Delta Dunării.

Om drept, demn şi netemător (îl înfruntă pe anchetatorul securist, zicându-i că nu-i poate da atât de mare condamnare câtă poate să execute). Pavlovici cunoaşte cu vârf şi îndesat multe dintre torturile la care au fost supuşi deţinuţii politici români în deceniile de groază 1944-1964: bătaia (aceasta se administra aproape zilnic, atât în anchetă, cât şi în penitenciare, mai ales în lagărele de muncă pentru neîndeplinirea normelor de lucru), frigul (în nici o baracă din Balta Brăilei şi din Delta Dunării, în care se aflau deţinuţi politici, nu se făcea focul în sezonul hibernal), inaniţia (au existat încarceraţi care din cauza foamei cronice au mâncat şerpi şi şobolani), neigiena (closetul era improvizat în mijlocul camerei prin hârdăul denumit tinetă, tron sau tun) etc. Drept urmare, îmbolnăvirile şi decesele se produceau cu nemiluita. Unele torturi, precum ingestia urinei şi a materiilor fecale, nu se mai aplicau în nici un loc de detinere, după 1953, însă cunoaşterea unor victime ale reeducărilor din lustrul 1949-1953 dela Piteşti şi din alte temniţe îl cutremură. Socoteşte, pe drept, că-i incumbă, ca mărturisitor de prim rang, şi datoria de a informa posteritatea despre cea mai abominabilă tortură psihică, practicată exclusiv de comuniştii români. Iată ce citim la paginile 323 şi 324:

"Patologia terorii ar fi rămas săracă fără excesele dela Piteşti, şi nu mai puţin, dela Gherla. Cunoşteam şi eu câteva victime ale acelor grozăvii, oameni traumatizaţi definitiv şi care, acum, la peste zece ani dela experimentul organizat de Securitate, erau incapabili să descrie coerent ceea ce pătiseră, dacă nu cumva se baricadau în muţenie. Unul dintre ei se numea Mândru Timofei. Artestat pe când era elev de liceu la Tulcea şi condamnat într'unul din numeroasele loturi legate de rezistenţa anticomunistă din pădurile Babadagului, Mândru trăise în penitenciarul dela Piteşti sau dela Gherla lucruri de netrăit. Pentrucă nici o tortură nu-l putuse face să participe la torturarea altora, adică să se reeduce, fusese silit să mănânce douăzeci şi şase de gamele cu fecale.

- Eram fericit în ziua în care mă lăsau să-mi mănânc propriile fecale, mi-a spus el, îngrozit de ceea ce îndrăznea să-mi spună.

Visase cândva să ajungă pictor, însă acum, la vârsta de treizeci de ani, singura dorinţă ce-i mai rămăsese era să se retragă undeva, într'un loc pustiu şi să moară în linişte.

- Să nu mai văd niciodată oameni, mi-a zis Mândru.

Puţini, extrem de puţini torţionari şi-au mărturisit căderea şi încă şi mai puţini şi-au cerut iertare..."

Victimă a celebrelor reeducări era, în'tr'un fel, şi Dan Deaca, prezentat în câteva episoade, măcar că devenise, prin excelenţă, violent, dornic să se bată, din te miri ce, cu orice confrate de suferinţă.

În cele 384 de pagini, Florin Constantin Pavlovici istoriseşte, cu talent de maestru al prozei şi cu realism uimitor (la care contribuie onestitatea-i ireproşabilă şi memoria sa fabuloasă) nu numai patimile sale, ci şi ale multora dintre camarazii săi, precum şi fapte mai puţin triste, unele chiar destul de vesele, întâmplări ce se referă, mai ales, la transformarea fiecărei barăci, când robii nu erau scoşi la muncă, în reală universitate, care rivaliza cu oricare dintre instituţiile similare din afara gratiilor. Sunt povestite zeci, poate chiar peste o sută de biografii, în care arta portretistică şi cea narativă ating niveluri artistice dintre cele mai înalte.

Să-l arătăm, măcar, pe unul dintre torţionarii de temut ai autorului şi ai altor *"bandiţi"* politici.

Anchetatorul său era locotenentul-major de Securitate Constantin Voicu, renumit în toate cele rele, de o cruzime rar întâlnită.

"A doua zi, Voicu m'a întâmpinat cu acelaşi aer gânditor.

- Ţi-ai adus aminte? Ce-ai făcut duşmănos?

Amnezia mea, greu de vindecat cu vorbe, i-a tulburat dispoziţia spre meditaţie. A încercat, mai întâi, efectele curative ale bulanului. Mă lovea în creştet şi peste urechi, în spinare şi peste braţe. Masa prinsă în şuruburi nu îmi permitea să mă ridic sau să evit loviturile, dar nici nu-mi provoca aducerea-aminte pe care o presupunea tratamentul. A renunţat la bulan şi s'a pus pe treabă ca la cârciumă, la încăierările dintre beţivi, unde totul este admis. Când izbea cu bastonul de cauciuc, păstra o aumită demnitate; când năvălea asupra mea cu pumnii, cu palmele, cu picioarele, se schimonosea de parcă ar fi suferit de viermi intestinali. El însuşi avea mişcările zvârcolite ale unui limbric eliminat din mediul lui natural. În plus, gâfâia, icnea şi gemea, ca şi cum el ar fi trăit durerea provocată altuia. Locotenentul-major Voicu era un bărbat tânăr, în jurul a treizeci de ani, cu semnul morţii şi al dezastrului pe chip. Nu cred că a trăit destul, cât să ajungă general. Culoarea verde-pământie a feţei, exploziile de violenţă, ura ce emana din toată fiinţa lui nu anunţau o viaţă lungă. Nimeni nu m'a urît aşa de tare. Era o ură principială, partinică, marxist-leninistă, orientată activ împotriva unui duşman al poporului. Privirea i se întuneca, ochii i se umpleau de sânge, buzele i se învineţeau şi-şi lansa întrebările, ameninţările, injuriile ca pe nişte sentinţe capitale. Îi plăceau şi măscările. Deşi reduse ca număr şi lipsite de varietate, acestea aveau forţă şi îmi explodau în auz, asemenea pocnitorilor aruncate de copii în spatele unui suferind de inimă. Sub murdăria lor, tresăream mai înfricoşat decât sub izbitura de pumn, iar el şi le completa cu lovituri date cu muchia palmei în gât, de parcă ar fi vrut să-mi reteze capul, sediul nepermisei mele încăpăţânări. Uneori, scandalizat că negam, amuţea de furie, dar îşi continua mişcările zvâcnite, de râmă tăiată cu sapa. La sfârşitul acelei şedinţe tensionate, după atâtea şi atâtea eforturi, locotenentul-major de Securitate Constantin Voicu tot nu mă vindecase de amnezie; nici unul dintre noi nu aflase ce făcusem duşmănos..." (paginile 16-17).

"Cu cât mai trivială înjurătura, cu atât mai vie senzaţia de eliberare. Întâlnit la hamali, la şoferi, în profesii de mare efort fizic şi încordare, fenomenul conferă înjurăturii valoare terapeutică: şoferul care înjură bine conduce bine. Voicu folosea murdăria verbală, expresia virilă tocmai pentru a-şi îndepărta tensiunea interioară. Limba sa devenea un soi de ovipozitor, organ de împrăştiere a unor seminţe de ură şi dispreţ. Uneori, Voicu îşi îngăduia şi voluptăţi de stilist. Atunci anchetele sugerau atmosfera unor cenacluri de creaţie, controversele ţintind perfecţionarea operei. Dezacordurile gramaticale şi expresia scremută mă deranjau la fel de tare ca izbucnirile violente şi propuneam înfierbântatului autor soluţii de compromis. Rareori le accepta (...) Pe lângă brutalitatea de mascul dominant, îşi dezvăluia acum şi latura feminină a personalităţii: mă trăgea de păr, smulgându-mi câte un smoc, mă scuipa ca la disputele dintre cumetre. Pe parcursul acestui complicat proces de creaţie, m'a bătut pentru multe lucruri care îmi displăceau: pentru virgule între subiect şi predicat, pentru cacofonii, pentru improprietăţi de limbaj şi abateri de la logică, pentru numele stâlcite ale scriitorilor mei reacţionari pe care el le scria aşa cum le pronunţa..." (paginile 22-23).

Medicul, procurorul, judecătorul şi avocaţii nu erau torţionari pentrucă asemenea profesiuni nu îngăduie tortura fizică (ci doar violenţa de limbaj, poate) dar îl slujeau pe anchetatorul securist cu zel dezgustător, fiind capabili, asemenea marionetelor, să facă orice, chiar moarte de om, dacă asta le-ar fi cerut ferocele regizor Voicu. Medicul, prin examenul pe care-l întreprinde, după bătaia din anchetă, vrea să ştie

Continuare în pag. 13

O CARTE TOP

Urmare din pag. 12

doar dacă inima victimei va rezista altor bătăi, iar incultul procuror Aurel Mihăilescu il confundă, la proces, pe acuzatul Florin Constantin Pavlovici cu scriitorul comunist, foarte mediatizat atunci, Zaharia Stancu. Președinte al completului de judecată (ajutat de doi asesori figuranți) era căpitanul de justiție și se numea Liviu Prună. Reproducem o parte din caracterizarea pe care o face autorul acestui extrem de loial membru al partidului comunist (alias P.M.R., în anul 1959): *"Creierul lui funcționa după principiul aparatului digestiv al unei păsări de curte: înghițea boabe și producea găinați. O asemenea pricepere de a deturna sensul unei mărturii, de a o împinge către opusul ei, țintind să transforme un om cinstit într'un bandit, ca și talentul de a face dintr'un enunț simplu și cuminte o monstruozitate gramaticală nu puteau să rămână fără urmări: îndată după revoluția din 1989, Frontul Salvării Naționale l-a avansat pe judecătorul militar Liviu Prună la gradul de general"* (pagina 41).

Despre apărătorii acuzaților, iată ce scrie Pavlovici la paginile 44-45 (redăm doar un crâmpeiaș): *"Avocații s'au purtat lamentabil. Au fost figurile cele mai triste ale procesului (...) Ei nu-și reprezentau clienții, ci se reprezentau pe ei înșiși, lași și lacomi de bani, esențe ale poltroneriei și cupidității. (...), am îndoieli că și-ar fi depus vreodată, în scris, promisele concluzii. Cu asemenea caractere, mi se pare normal ca astăzi, după căderea regimului comunist, locul activiștilor de partid să fie luat de avocați"*.

Unii deținuți credeau că anumiți gardieni sunt cumsecade, chiar inocenți. Aceștia să ia aminte la preacinstita mărturisire ce urmează:

"Pe mine m'au bătut cam toți caraliii din Baltă. Cei ce nu au reușit să mă ciomăgească pe mine i-au ciomăgit, în mod sigur, pe alții. Le era în deprindere. Auzeam pe câte un camarad de detenție lăudându-l pe cutare sergent că e om de treabă, că nu l-a înjurat, că nu l-a lovit, că a încercat chiar să-i ușureze viața cu o vorbă bună. Emoționantă mărturie. Emoționantă, însă falsă. Dacă nu erai bătăuș, nu aveai ce căuta acolo. Pur și simplu Securitatea - sau Direcția Penitenciarelor, surioara ei bună - nu te angaja. Un om întreg la minte nu se face paznic de închisoare, cu atât mai puțin într-o închisoare de deținuți politici. Când sunt atâtea profesiuni pe lumea asta, tu te faci călău. Măturător de stradă, da. Dar nu ucigaș. Cei ce au îmbrăcat uniforma Securității nu au îmbrăcat-o din milă creștină. Nu o irepresibilă vocație de misionar i-a împins să-și pună pe umăr rușinoasele trese. Dacă sergentul în cauză nu l-a lovit pe mărturisitor, asta înseamnă că a avut și el un moment de slăbiciune sau de lehamite. Nu înseamnă că nu a rupt oase. Înseamnă că nu i-a rupt lui oase" (paginile 83-84).

E perpetuu la modă ca, ignorând cele mai monstruoase genociduri din istoria omenirii, comise în statele comuniste, să înfierezi crimele Inchiziției, care au fost atât de puține încât numărul lor din 300 de ani abia dacă reprezintă o cincime din cel al asasinatelor executate de bolșevicii sovietici, doar în pădurea Katyn, bunăoară, în 1940, când au fost uciși 26.000 de Polonezi, dintre care 4.500 erau ofițeri. Dar să vedem statistica dela pagina 74 a cărții pe care o prezentăm:

"Potrivit statisticilor, pierderile României în cel de-al Doilea Război Mondial au depășit 300.000 de morți: 147.000 pe frontul de Răsărit, 167.000 pe cel din Apus. Pe timp de pace au avut de suferit, din motive politice, peste 2.000.000 de persoane: reținuți, anchetați, condamnați prin sentințe judecătorești, condamnați administrativ, internați în colonii de muncă sau în clinici psihiatrice, deportați. Dintre acestea, au pierit în celule sau în lagăre de exterminare cam 300.000. Dacă așa stau lucrurile, prin ce a fost pacea mai bună decât războiul? Să facem o socoteală. Pedepsele aplicate deținuților au variat între 3 și 25 de ani. Pentru simplificare, lăsăm deoparte condamnările la muncă silnică pe viață sau la moarte. Ele nu depășesc semnificativ cruzimea Inchiziției spaniole, care, în trei secole de existență activă, a ucis 3.000-5.000 de eretici. Tot pentru simplificare, să zicem că media pedepselor a fost de 10 ani. Dacă înmulțim acești zece ani cu cele două milioane de victime, obținem 20.000.000 de ani pentru totalul deținuților politici. Înfricoșător. Cifră geologică. Vârsta glaciațiunilor multiplicată cu opt. Sau, la scara evoluției umane, de patruzeci de ori mai mult decât paleoliticul, mezoliticul și neoliticul, împreună. Iar performanța aceasta halucinantă aparține judecătorilor militari". Precizăm că datele despre deținuții politici se referă numai la o țară: România anilor 1944-1989.

Caracterizările făcute colegilor de lot (Dumitru Filip, Ion Tomescu, Dorel Stan, Alexandru Mihalcea și Nicolae Popa) constituie modele de fișe psihopedagogice. Pedagog desăvârșit și psiholog de mare rafinament în aprecierile ce-i vizează, îndeosebi, pe patru camarazi, Pavlovici denotă și har de artist liric atunci când ni-l prezintă pe al cincilea: *"Nae Popa, cel mai înalt din tot grupul, dar cu pedeapsa cea mai mică, mă melancoliza cu evocarea unui sat oltenesc cu toamne brumării prin livezile de pruni și cu cocoși nebuni ce se iau la întrecere cu pivele de bătut sumani, la ivirea zorilor"* (paginile 65-66).

Până și cailor, câinilor, pisicilor, șobolanilor și, mai ales, țânțarilor le sunt dedicate pagini (cu laude ori cu ocări) de măestrie uluitoare. Multe, foarte multe pagini (de mare valoare beletristică și documentară, ce le-ar îndreptăți să apară în crestomații și în manuale școlare, mai cu seamă cele în care se narează biografiile personajelor Alexa Pop, Aurelian Gulan și Gheorghe Chiriac) am putea să citâm, dar spațiul publicistic nu îngăduie amplitudinea dorită a acestei cronici. Drept care, am fi extrem de bucuroși dacă vreun editor de publicație ar permite reproducerea cărții sub forma unui serial, denumit cândva roman-foileton.

Subiectivismul nu-și găsește nici un locșor în această carte pentrucă autorul reușește să păstreze o neutralitate absolută, nemanifestând expressis verbis simpatie față de nici una dintre formațiunile politice, în care erau înregimentați ideologic aproape toți deținuții politici anticomuniști. Această atitudine echidistantă contribuie la sporirea obiectivității și, implicit, a autenticității acestei cărți splendide, calități esențiale și, totodată, condiții sine qua non ale literaturii memorialistice. Dacă avem în vedere și preaînaltul nivel stilistic, de autor în travaliul de artizan cu care-și redactă amintirile din temnițe, atunci suntem datori să mărturisim că *"Tortura pe înțelesul tuturor"* se înscrie cu brio, asemenea *"Jurnalului de ocnă"*, printre cele mai valoroase cărți memorialistice știute de noi. Ambele cărți, merită să fie reeditate de Academia Română în tiraje de masă și să fie premiate.

În măsură și mai mare ne cuceri Florin Constantin Pavlovici prin intransigența și intoleranța sa de toată lauda față de iude. Astfel ni se dezvăluie ca intelectual de excepție și prin frumusețe caracterială, nu numai prin inteligență, talent și cultură de vârf.

Despre redacția editurii *"Cartier"* din Chișinău am fi dorit să scriem numai de bine, având în vedere că volumul *"Tortura pe înțelesul tuturor"* se prezintă foarte bine și din punctul de vedere al realizării grafice. Cartonarea cărții, alegerea celei mai bune hârtii de scris și corectura ireproșabilă (făcută, credem, nu manuscrisului, ținând cont că Pavlovici este un cunoscător desăvârșit al lexicului, al ortografiei și al sintaxei limbii noastre, ci șpaltului redactării computerizate, toate acestea merită, desigur aprecieri summa cum laude, dar ce ne facem că au fost preferate forma verbală *"sînt"* și generalizarea literei *"î"*. E drept că și dincoace de Prut sunt destui intelectuali care manifestă aceleași preferințe repudiabile, însă în cele mai multe redacții de edituri și de publicații, în administrație, în școlile de toate gradele, la radio și la televiziune (posturi naționale) se aplică ferm recomandările ortoepico-ortografice și morfologice ale *"Academiei Române"* din Februarie 1993.

M. Stere DERDENA

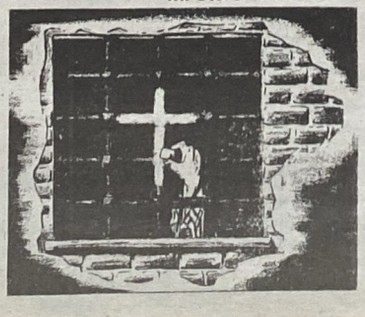

IUBIREA DE ȚARĂ

— Radu NEGRESCU-SUȚU —

Articolul Doamnei Baicu-Cerkez, *"le Devoir de mémoire"* a captivat întreaga mea atenție, determinându-mă a face câteva succinte adăugiri pe marginea delicatului subiect. Era vorba despre unele mentalități care încă-i mai despart pe Românii din Țară de cei din afara Țării (exil, diasporă, înainte și după așa-zisa *"revoluție"* etc.)

Or, Doamna Baicu-Cerkez, în urmă cu 20 de ani, a ales calea amară a exilului deși se putea trăi și în Țară. Dar cum? De trăit se putea trăi și în pușcăriile comuniste. Dar cât timp? Iar făcând compromisuri, se putea trăi chiar binișor în comunism și nu se mai pleca nicăieri. Dar nu oricine e capabil să facă compromisuri și, în particular, nu cu el însuși.

Dacă astăzi ne mândrim cu personalități ca M. Eliade, E. Ionescu, E. Cioran, V. Horia, Paul Celan, Elvira Popescu, C. Brâncuși, Șt. Lupașcu, ori G.E. Palade, am mai fi avut oare cu ce să ne mândrim dacă aceștia nu ar fi ales calea exilului, sub diferitele lui forme, ci opțiunea de a rămâne în Țară? Nu cred, întrucât nu-mi amintesc ca în ultimii 50 de ani Românii din Țară să fi marcat Cultura, Arta sau Știința mondială cu amprenta lor personală. Și aceasta nu din vina lor.

A te complace a trăi în mocirla unei societăți bolnave, abil dresate de un regîm criminal, nu este iubire de țară și nici nu cred că această iubire a fost motivul pentru care majoritatea Românilor nu a plecat în bejenie, ci o multitudine de alți factori independenți de această noțiune. Și-apoi iubirea de țară nu se poate traduce doar prin a nu-ți părăsi țara, fiind o noțiune mult mai complexă. Brucan, Roman, Draghici ori Iliescu nu și-au părăsit țara și aceasta nu a însemnat patriotism în cazul lor.

Plecarea din țară, definitivă sau temporară, este alegerea personală a unui om liber sau care se consideră ca atare, ori năzuiește să trăiască în libertate, acolo unde dorește, din diverse motive care îl privesc doar pe el și familia sa. Bineînțeles că regimul comunist a furnizat pe scară largă cetățenilor nenumărate motive pentru a-și părăsi țara.

E drept însă că trăim vremuri ciudate, de valori inversate, lipsite de repere morale sau sociale și care, adăugate reminiscențelor propagandei comuniste care a atins mai multe generații succesive, ne fac să emitem aprecieri eronate sau să comitem erori de judecată. Astăzi, victimele (sau cei care ar trebui să se considere ca atare) sunt decorate chiar de călăi și par a se simți onorate, căci altfel nu ar accepta decorațiile, argumentând că, de fapt, nu călăii le-ar fi decernat, ci Țara, pe care ei o iubesc! *"Țara"* fiind o noțiune extrem de imprecisă în acest caz și care nu poate fi percepută decât prin reprezentanții ei politici aleși prin frauda morală a ultimelor alegeri, când candidații tuturor partidelor de anvergură (inclusiv cele de dreapta sau de așa-zisa extremă dreaptă) erau foști comuniști.

Această explicație a acceptării decorațiilor mi se pare cu atât mai simplistă cu cât unele persoane (e drept, puține), cu adevărtă coloană vertebrală, și-au permis să refuze cu indignare *"tinichelele"* cu pricina (la Paris, Th, Cazaban și R. Radina). Deci se putea. Și refuzul nu exclude iubirea de țară a împricinaților.

A avea o privire critică la adresa situației din Țară nu înseamnă deloc că nu-ți iubești patria, întrucât ca om liber ai posibilitatea să te exprimi și să-ți formulezi opiniile critice, argumentându-le în mod civilizat. Astăzi nu mai trăim în dictatură și delictul de opinie nu mai este de actualitate. Nu numai minerii chemați de comunistul Iliescu spre *"a salva tânăra și fragila democrație română"* își iubeau țara, ci și victimele lor, fiecare însă în felul său, greșit sau bine înțeles. O altă reminiscență a pseudo-gândirii comuniste este deci și această mentalitate, de a nu accepta critica Românilor dinafara granițelor, asemeni Doamnei Baicu-Cerkez, pe motiv că nu au mâncat nu știu ce salam. Opțiunea dânsei de a fi plecat din Țară este strâns legată de cauzele care au determinat-o să ia această hotărâre, iar noi, în loc să le analizăm și să-i judecăm pe responsabili, îi invităm la emisiuni TV, ori le luăm interviuri amabile în ziare.

Abil manipulat din culisele puterii, antagonismul Țară-Exil ne împiedică să ne regăsim unii cu alții, trecând peste ce ne desparte și concentrându-ne asupra a ce ne unește: ***dragostea de țară.*** Exclud din această regăsire pe comuniști, întrucât sentimentul dragostei de țară nu le-a fost acestora niciodată bine cunoscut.

FIINȚA ROMÂNEASCĂ ÎN LITERATURA EXILULUI

Urmare din pag. 11

deschis și vreo 4-5 femei au intrat, care mai de care cu gura mai mare: Uite, fă! A ridicat una glasul, săltându-și fusta. Au bătut la mine ca la fasole, să iscălesc, că Sandu a zis că nu e pământul lui".

Într'adevăr, cei din compartiment neam îngrozit, Biata femeie, era vânătă - neagră".

În cronica ***"Soarta culturii"***, autorul aduce și alte mărturii, înfierând prin simpla relatare a unor fapte, pe intelectualii care au contribuit conștient sau inconștient la *"mărearea operă"* de distrugere fizică a tezaurului cultural. Despre istoricul Mihai Roller, aflăm că *"după ce a scos dela fondul secret al Academiei Române manuscrisul cu <Doina> lui Mihai Eminescu și <telegrama> țarului adresată la 1877 regelui Carol I, le-a aruncat în flăcări, jubilând că a făcut o faptă comunistă. Pentru arderea acestor documente valoroase, Roller avusese grije să-și acopere actul săvârșit, prin iscălitura lui Vianu Tudor, care se scuza după aceea că a semnat ca <primarii>*. Mai mult decât atât, *"În curțile bibliotecilor focul mistuia <Tezaurul cultural>. N'a scăpat de acest sacrilegiu, nici <Asociația nevăzătorilor Regina Maria> din Vatra Luminoasă. S'au găsit atunci nevăzători, care, din flăcări... pipăind... au scos ce-au apucat... în timp ce oameni cu vedere, nu vedeau ce se petrecea"*. Asemenea acte criminale aveau loc în vreme ce *"intelectualii autentici ai culturii și presei erau aruncați în închisorile și lagărele comuniste". "Primele victime au fost: Mircea Vulcănescu și Constantin Tonegaru, ambii mucenici ai scrisului..."*.

Cronicile lui Cicerone Ionițoiu au fost continuate de mărturisirile unui număr mare de intelectuali, în diverse împrejurări sau chiar scrieri personale. Sub acest aspect, cărțile ***"Fața cernită a libertății"*** de **Pavel Chihaia** și ***"Dimpotrivă"***, de **Virgil Ierunca**, au în literatura exilului, valoarea unor rare documente de gândire românească. Un număr de douăzeci de convorbiri, realizate de Pavel Chihaia, la microfonul postului de radio ***Europa Liberă***, au rezutat *"într'o carte de politică a culturii"*, din care reținem capacitatea ființei românești de a-și păstra condiția spirituală și deci existența specifică, în ciuda oricăror monstruozități de natură politică, infiltrate în zonele ei cele mai sensibile.

În cartea *"Dimpotrivă"* Virgil Ierunca reproduce emisiunile sale radiofonice ***"Povestea Vorbii și Antologia rușinii"*** dela postul de radio *"Europa Liberă"*, dintre anii 1960-1989, cu intenția mărturisită, *"de a nu contribui la <ceața uităciunii> ce se instalează ca o modă confortabilă"*. Sunt vizați acei intelectuali, *"care în câmpul minunat al totalitarismului, au făcut din minciună un destin, din nerușinare o profesie sau din complezență o scuză pioasă"*. Încovoierii servile a acestora, autorul le opune vericalitatea a doi mari poeți: **Dan Bota** și **Lucian Blaga**. *"Întocmai cum, ca să supraviețuiască în Rusia lui Stalin, Boris Pasternak neputând să-și publice propria sa operă, a tradus necontenit din Shakespeare. Și pentru **Dan Bota** și pentru **Lucian Blaga**, traducerea a devenit exilul necesar, ce le-a îngăduit să reziste la modul poetic, în pofida tăcerii impuse".*

Continuare în nr. următor

G.BAJENARU

Simposionul dela Câmpul Românesc, 2002

MIRCEA ELIADE - DRUMUL SACRU

Alexandra TOMESCU

Moartea lui Mircea Eliade în 22 Aprilie 1986 a stârnit interesul lumii academice spre o cruciadă a redescoperirii. În timp ce atât criticii cât şi adepţii săi sunt de acord că Eliade este unul dintre cei mai prolifici scriitori ai secolului XX, redescoperirea lui s'a dovedit a fi un proces de înaltă complexitate şi adesea controversat. Aceasta, în parte se datoreşte volumului său mare de lucrări, care în prezent este o moştenire incontestabilă, precum şi caracterului lor variat. Ca nuvelist, eseist, filosof şi orientalist, el a creat adevărate capodopere, toate fiind puternic marcate de experienţa propriei sale vieţi. Erudiţia sa a fost înrădăcinată în experienţa din România - perioada interbelică şi imediat următoare - în lunga sa prietenie cu colegi din ţară şi din străinătate, precum şi în şederea sa în India, care i-a trezit interesul în tradiţiile orientale. Spectrul larg al subiectelor pe care Eliade le-a cercetat şi despre care a scris, a generat un material amplu atât pentru critici cât şi pentru admiratori. Un număr important de întrebări au apărut recent referitor la erudiţia lui Eliade. Este ea preponderent românească, şi dacă da, apoi are ea şi un caracter politic? Aplică el o metoda istorică, sau una filosofică? Putem noi discerne o predispoziţie etnocentrică, sau mai bine zis, eurocentrică? Nici una din ele nu pot fi cu uşurinţă abordate sau soluţionate, dar acest proces poate fi înlesnit, prin înţelegerea activităţii lui Eliade ca un întreg coerent. Deşi aparent fără legătură, diversele faţete ale activităţii lui pot fi unificate prin evaluarea interesului lui Eliade în fenomenologia religioasă, îndeosebi, conceptul de sacru şi relaţia sa cu condiţia existenţială. Unii susţin că nevoia lui Eliade de a depăşi condiţia umană, a fost forţa care a orientat realizările sale. Un om privat din multe puncte de vedere, Eliade niciodată nu a dezvăluit cu adevărat natura intereselor sale personale, dar acestea se regăsesc în opera sa. Modalitatea în care el explora religia şi spiritualitatea este firească legată de o nevoie personală de a depăşi limitele condiţiei umane. Romanele, eseurile, jurnalele sale, activitatea sa academică, pot fi interpretate drept diferite medii pentru explorarea acestei teme centrale.

Scopul meu în această prezentare este nu să tratez exhaustiv opera lui Mircea Eliade, nici chiar să o reduc la una sau două idei principale. Opera sa, mult asemănătoare cu viaţa sa, are multe faţete, toate împreună generând un complet şi foarte complicat corpus. Este nerealist şi dincolo de scopul acestei prezentări să încercăm să ne referim la opera sa din toate aceste complicate puncte de vedere. Datorită acestui consideren, eu am ales un filon conducător care am crezut că reprezintă una din preocupările sale centrale, un fir roşu care poate fi urmărit la diferite nivele, de-a lungul întregii sale opere şi unul care m'a interesat pe mine în special. Incep prin introducerea a câtorva note biografice, care să ne ajute în formarea unei succinte imagini a experienţei vieţii sale şi apoi vom continua prin discutarea metodelor sale filosofice şi câteva dintre influenţele care au jucat un rol cardinal în formarea sa.

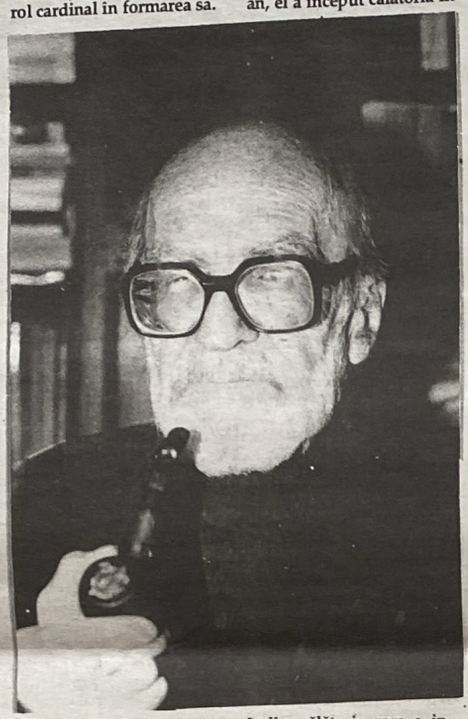

Mircea Eliade s'a născut în Bucureşti, pe 13 Martie 1907, în familia căpitanului Gheorghe Irimia, care mai târziu şi-a schimbat numele în Eliade. Între anii 1914 şi 1925, el a frecventat şcoala primară la Mântuleasa, apoi liceul la Spiru Haret, unde a manifestat o profundă pasiune şi aptitudine atât pentru ştiinţele naturii, cât şi pentru literatură. Interesul său pentru literatură s'a manifestat de timpuriu, când precocele Eliade a început să scrie proză ştiinţifico-fantastică la numai 10 ani. Prima sa scurtă povestire ştiinţifico-fantastică a fost publicată în presa timpului pe 27 Decembrie, 1921. Această povestire a fost potrivit intitulată *"Cum am găsit piatra filosofală"*, astfel ea fără să se ştie, i-a prefigurat preocupările viitorului său. În următorii doi ani, el s'a mobilizat în scrierea primului său roman, care a fost publicat, în fragmente, în trei importante gazete literare între anii 1926 şi 1927. Intitulat *"Romanul adolescentului miop"*, el este autobiografic în esenţă, fiind inspirat din anii săi de şcoală. Prima ediţie a fost publicată în 1988. Deşi Eliade a intenţionat să-şi revizuiască lucrarea, următoarele două ediţii au urmărit cu fidelitate manuscrisul original, suportând neinsemnate modificări. De-a lungul carierei sale, Eliade a continuat să se refere la această lucrare cu mare afecţiune, ea fiind o amintire vie a tinereţii sale. Fascinaţia sa faţă de tot ce înseamnă străin, a devenit evidentă în 1923 când el a început să studieze italiana şi engleza, precum şi mai multe limbi vechi, în special ebraica şi persana. Aceasta a fost stimulată de dorinţa sa de a înţelege adevărata semantică a operelor literare străine, care dezvăluie esenţa lumii lor.

În 1928, după absolvirea filosofiei în Bucureşti, el s'a hotărît să continue studiul culturii orientale. Pe 20 Noembrie al aceluiaşi an, el a început călătoria în India, călătorie care a influenţat viaţa sa pentru totdeauna. El a primit o bursă dela Maharajahul Manindra Chandra Nandy de Kassim-bazar, cu scopul de a-şi completa teza de doctorat. În India el s'a stabilit la Calcutta, într'o rezidenţă anglo-indiană, unde a început să studieze intensiv sanscrita şi yoga, sub îndrumarea marelui filosof Surendranath Dasgupta. Acesta a jucat un rol important în viaţa lui Eliade, ca îndrumător spiritual, dar şi ca tată adoptiv. Relaţiile dintre cei doi au devenit tot mai strânse, Eliade mutându-se în locuinţa lui Dasgupta, unde a întâlnit pe fiica acestuia, Maitreyi, de care în final se îndrăgosteşte. Imposibilitatea relaţiei lor a condus la separarea lui Eliade de Dasgupta. Romanul Maitreyi (publicat în franceză sub numele de *"La Nuit Bengal"*) a fost publicat în România în anul 1933 şi istoriseşte experienţele sale în India. Cu toate că subiectul principal este dragostea dintre personajul lui Eliade şi Maitreyi, în secundar sunt tratate aspecte legate de tradiţiile religioase şi culturale care guvernează viaţa indiană.

Între anii 1931 şi 1945, el a publicat diferite colecţii de eseuri, precum şi un număr de romane. Printre cele mai reprezentative sunt lucrările sale despre India şi alchimia orientală, precum şi teza sa de doctorat: *"Yoga: Essai sur les origins de la mystique indienne"*. În anul 1945 el a sosit la Paris unde a început să predea istoria religiei la *"Ecole des Hautes Etudes"*. În 1948 el a publicat prima lui carte la Paris intitulată *"Techniques du Yoga"*. Poziţia lui în lumea academică a fost consolidată prin publicarea lucrărilor *"Tratatul de istorie a religiilor"* şi *"Le Mythe de l'eternel retour"*, traduse în engleză ca *"Patterns in Comparative Religions"*, respectiv *"The Myth of the Eternal Return"*. Cariera academică a lui Eliade în Franţa a continuat până în 1956, timp în care el a participat la diferite conferinţe, printre care cea mai remarcabilă a fost *"Eranos"* din Ascona şi mai multe conferinţe de studii orientale şi de istorie a religiilor.

În 1957, Eliade s'a mutat la Chicago, unde a fost numit profesor de istoria religiei, la Universitatea din Chicago. Apoi a început să lucreze la setul lui de patru volume intitulat *"History of Religious Ideas"*. În 1966 a devenit membru al Academiei Americane de Arte şi Ştiinţe, şi în acelaşi an i s'a acordat titlul de Doctor Honoris Causa al Universităţii Yale. Anii '60 sunt marcaţi de publicarea a numeroase cărţi despre Mircea Eliade, deoarece el devenise recunoscut ca o figură centrală a lumii academice. Mai multe titluri Doctor Honoris Causa i-au fost acordate dea lungul anilor '60 şi '70 dela instituţii foarte prestigioase. În anul 1976, lui Eliade i-a fost oferit încă un Doctor Honoris Causa la Sorbona şi în 1978 la Paris *"Legiunea de Onoare"*. El a continuat publicarea operelor sale, editând în 1985 *"Enciclopedia Religiilor"* în 16 volume, universal apreciată.

Şubrezirea stării de sănătate dela începutul anului 1985 l-a reţinut dela obişnuita şi obsesiva lui muncă, boala neiertătoare întrerupându-i firul vieţii, în Aprilie 1986.

Ultima parte a vieţii lui pare să-l definească ca istoric al religiilor, un titlu care ar putea să ne inducă în eroare în a înţelege metoda lui ca pur istorică. În realitate, metoda lui nu poate fi redusă la pur istoricism. În timp ce metoda istorică constitue un pas preliminar necesar pentru a sistematiza şi reflecta asupra structurii religiilor, Eliade a fost în primul rând preocupat de a înţelege care anume nivele ale conştientului determină credinţa. El a văzut religiosul ca un fenomen definit în relaţia deliberată dintre credincios şi sacru. Prin urmare, ce face religiosul în fapt religios, este existenţa în mintea credinciosului a unei categorii de obiecte pe care el le separă de lumea materială şi care devin pentru el în cele din urmă reale şi sacre. Fenomenul religios este astfel o manifestaţie sacră, compusă din două elemente cheie: relaţia dintre credincios şi sacru şi modalitatea în care aceasta se regăseşte în fenomenele istorice concrete.

În timp ce înţelegerea fenomenului religios poate avea loc numai în contextul istoric, acest context nu este mai important decât conţinutul şi structurile de bază ale experienţei religioase în sine. Eliade subliniază această noţiune în *"Patterns of Comparative Religion"*, unde declară că fiind un istoric religios, el trebue mai întâi să înţeleagă modalitatea sacrului, adică relaţia dintre credincios şi sacru şi numai apoi să urmărească experienţa istorică. Fenomenul religios concret, ca de exemplu miturile, textele, ritualurile şi atitudinile asociate dezvăluie un mod specific de a intra în relaţie cu sacrul, ba mai mult decât atât, un mod de existenţă religios. Tratând fenomenul religios în acest fel, arată că metoda lui Eliade integrează experienţa religioasă cu noţiunea existenţială de a înţelege sau a depăşi condiţia umană. Preocuparea lui Eliade referitoare la condiţia umană este foarte firească în vederea influenţelor care au modelat viaţa lui. Simţământul de a fi Român niciodată nu l-a părăsit pe Eliade şi soarta României a fost întotdeauna una din preocupările sale. În România anilor '20, '30 şi '40, Eliade a fost activ în arena politică şi a dezvoltat relaţii cu figuri ale timpului, printre care Nae Ionescu şi Mihail Sebastian. El niciodată nu a dezvăluit complet atitudinile sale politice, dar a menţinut o doză viguroasă de scepticism pentru sistemele democratice. Lipsa lui de deschidere în această direcţie poate fi legată de modul cum el s'a definit pe el însuşi, adică drept istoric al religiilor. Poate cu ceva naivitate, el întotdeauna a accentuat valoarea creaţiei şi s'a văzut pe el însuşi ca un om cu puţină abilitate politică, niciodată considerându-şi munca sa ca având caracter politic. În realitate, el a privit activitatea sa desfăşurându-se la un nivel mult mai profund, adică al condiţiei umane. Pe de o parte, a fost clar că munca sa a intenţionat să exploreze dilema universală a umanităţii şi aspectul său religios, iar pe de altă parte, este evident că preocuparea sa politică despre destinul României a fost, la un anumit nivel, legată de preocuparea lui cu înţelegerea condiţiei umane. Astfel, este firesc să presupunem că domeniul politic şi domeniul existenţialului au fost antrenate în munca sa într'o interacţiune filosofică.

Atitudinea lui Eliade a fost în parte influenţată de şederea sa în India. Studiul religiei indiene şi-a manifestat prezenţa nu numai în romanele sale, cum este Maitreyi, ci şi în munca sa la catedră. Acesta a constituit un suport esenţial în redactarea *Istoriei Religiilor* şi a *Enciclopediei Religiilor*, unde el a tratat hinduismul inclusiv şikhismul, precum şi budismul. La cel mai subtil nivel, explorarea religiilor indiene l-a condus pe Eliade să adopte metode mai mult spirituale, umanistice, în toate scrierile sale. Filosoful Dasgupta, precum şi perioada cât a locuit la mânăstirile din Himalaia, i-au impus un regim sobru de reflecţie şi meditaţie, care la rândul lor au jucat un rol important în stabilirea metodei filosofice a lui Eliade.

Prietenia lui cu Carl Jung a marcat fenomenologia sa religioasă. El l-a întâlnit pe Carl Jung, la conferinţa *"Eranos"* din anul 1950 care a avut loc în Ascona, închegându-se o lungă şi profundă prietenie între ei, durând până la decesul lui Jung în anul 1961. Ideile lui Jung, despre ego şi despre conceptul întregului, au fost influenţate de simboluri antice, ca de exemplu mandala tibetană şi cercul sanscrit de meditaţie. Interesele pe care ambii le-au împărtăşit, au facilitat dezvoltarea metodei filosofice proprie a lui Eliade.

Metoda filosofică a lui Eliade identifică sacrul drept o principală structură a conştientului uman. Sacrul este în esenţă o categorie de obiecte, formată în mintea credinciosului, considerată distinctă de lumea materialistă şi percepută ca absolut reală. Descriind sacrul drept real, Eliade a creiat o mare ambiguitate, în ceea ce priveşte noţiunea despre structura realului. Este realul o construcţie a credinciosului, un concept dependent de contribuţia omenească, sau este realul de fapt un principiu universal, independent de experienţa personală? Poate putem rezolva această ambiguitate prin a ne reaminti de definiţia pe care o oferă Eliade pentru termenul *"religie"*. El consideră religia a fi răspunsul omenirii la ideea de sacru. Această definiţie reliefează intenţionalitatea experienţei religioase, astfel accentuând că religia este un act al credinciosului. Aceasta nu exclude posibilitatea că realul ar fi de fapt, absolut, obiectiv real, dar arată că tratarea pe care Eliade o dă sacrului consideră conceptul de *"real"* a fi, în primul rând, o funcţie a experienţei credinciosului. Eliade a făcut o distincţie între fenomenele religioase pure şi fenomenele complexe şi a sugerat că primele ar evolua în celelalte. Modul în care simbolurile religioase sunt înţelese de-a lungul timpului dă naştere unei degenerări a semnificaţiei simbolului. Ca atare, pentru a înţelege sacrul, trebue, după cum aminteşte Eliade, să privim în trecut la originea fenomenelor pure. Această metodă ne-ar da o înţelegere mai corectă a structurilor conştiente legate de experienţa sacrului. Analiza fenomenelor religioase la nivelul lor primitiv este un proces problematic şi controversat, care la început pare să trădeze un anumit etnocentrism, prin faptul că el implică o scară de dezvoltare evoluţionară. Dar, tratarea cu atenţie, dezvăluie faptul că Eliade nu a arătat o prejudecată etnocentrică, deoarece intenţiile lui nu au fost să stabilească un standard în funcţie de care să putem aprecia fenomenele religioase. Eliade a arătat mereu o mare reverenţă în faţa religiilor orientale, care poate fi observată în lucrările sale; în acelaşi timp, el a menţionat că toate religiile sunt egale în ceea ce priveşte originile şi scopul lor.

Continuare în pag. 15

DOI ROMÂNI LA PARIS

Fragment din cartea "Au service de l'Eglise du Silence" (în slujba Bisericii Tăcerii") în curs de apariție la o editură franceză.

Traducerea în românește de Mioara Izverna

Sergiu GROSSU

Iată-ne, în sfârșit, în Franța, la Paris. Timp de trei săptămâni, am străbătut într'una străzile principale ale neasemuitei *"metropole a libertăților"* (marile bulevarde, renumita Avenue des Champs-Elysées, pitorestile străduțe înguste din Cartierul latin); am admirat Sorbona și Pantheonul; am urcat la etajul al doilea al Turnului Eiffel; ne-am odihnit în grădinile Luxembourg și Tuilleries; am vizitat Centrul Pompidou și muzeele Luvru, Rodin și Brâncuși; ne-am recules în catedrala Notre Dame și în biserica Românilor ortodocși anticomuniști de pe strada Jean de Beauvais; am admirat, cu gura căscată de uimire, colecțiile de obiecte de mare interes istoric și artistic ce se găsesc în castelele Versailles și Fontainebleau...

Dar scopul prezenței noastre la Paris nu era deloc unul turistic. Nu alesesem azilul politic ca să trăim mai bine decât în România; ca să ne bucurăm la gândul că suntem liberi, departe de amenințările *"vigilenței Securității"*; ca să-i redăm bucuria, privirii noastre întunecate de atâta plâns și suferință sub apăsarea politică a regimului comunist. Nu, nu astea erau motivele refugiului nostru. Simțeam și eram convinși că ne aflăm aici, în inima Europei, prin voința lui Dumnezeu, ca să fim ambasadorii și martorii Lui, capabili să vorbim în numele celor care nu aveau legitimitatea de a opune pedepselor excesive și apăsării ideologice anticreștine dreptul lor la libertatea religioasă.

Sentimentul de răspundere față de frații noștri din România ne-a îndemnat să acționam și să facem posibilă apărarea tuturor celor care trăiesc sub semnul Crucii, în țările totalitarismului ateu, profanator și înverșunat, și gata să suprime *"rădăcinile sociale ale religiei"*. Mai mult, ca discipoli ai lui Hristos, chemați să-și îndeplinească sarcina de *"slujitori ai lui Dumnezeu"* și nemulțumiți de ceea ce descoperearn în Franța - îndepărtarea de moștenirea sa spirituală, chiar laicizarea sa -, am vrut să declanșăm o ofensivă spirituală, după exemplul Bisericii Tăcerii, pentru a lupta cu hotărâre împotriva a tot ceea ce era rău, stricat și nedrept la baza societății franceze.

În fața flagelului distrugător al Răului (ne gândeam noi, de-abia stabiliți pe pământul mult dorit al azilului), în fața groaznicelor ravagii ale Păcatului care constituie *"rușinea popoarelor"* (**Proverbe, 14.34**), oare *care* trebuia să fie orientarea muncii noastre de misionar și *cum* trebuia să reacționăm, dat fiind că nu cunoșteam nici o persoană importantă cu o moralitate deosebită, nici un politician de mare anvergură creștină și nici un demnitar din ierarhia eclesiastică? Sfânta Scriptură ne îndemna să muncim, fără odihnă, pentru transformarea integrală a țării în care trăiam; să construim, pe ruinele vechilor structuri sociale, *"zidul"* reînnoirii religioase, urmând exemplul constructorilor înarmați de care vorbește Neemia, știind bine că există, sub ceruri, un timp pentru toate lucrurile: un timp pentru a dărâma și un timp pentru a construi (**Ecleziastul, 3.1,3**). Pentru a construi *"casa"* regatului nostru pământesc cu grijă, *"pe stâncă"* și nu pe *"nisipul"* speranțelor înșelătoare, pentru ca ea să poată rezista la avalanșele *"ploii"*, la *"torenții"* și la *"vânturile"* care tulbură omenirea și fac ca zorii celui de-al treilea mileniu să fie de netrăit (**Matei, 7. 24-27**).

Stânca sau *"temelia"*, cum spune Apostolul, este Hristos, căci *"nimeni nu poate pune o altă temelie dcecât cea care a fost pusă și care este Iisus Hristos"* (**1 Corinteni, 3.11**). Mântuitorul este singura temelie absolut indispensabilă pentru reconstrucția unei societăți. El este ***piatra unghiulară*** a lumii și, în El, *"orice zidire bine alcătuită crește, ca să ajungă un locaș sfânt în Domnul"* (**Efeseni, 2.20-21**). O piatră devenită, după spusele Psalmistului, *"partea principală a unghiului"*, deși e mereu respinsă atât de scribii, preoții și ipocriții farisei ai Ierusalimului, cât și de moraliștii, intelectualii și oamenii politici din zilele noastre...

* * *

Să nu uităm că, în momentul frământărilor noastre de ordin mental și psihic, întreaga Franță fierbea. Mai întâi a fost referendumul care a făcut să cadă, la 27 Aprilie 1969, proiectul generalului De Gaulle cu privire la regionalizarea și la reformarea Senatului, și apoi, a doua zi, demisia președintelui Republicii și noile alegeri prezidențiale. Asistam, pentru prima oară, la o confruntare liberă între forțele politice dintr'o țară liberă, forțe care desfășurau, prin mass-media, o impresionantă activitate de propagandă.

Dar abia scăpați de constrângerea și de înjosirea pricinuite de minciunile sfruntate ale partidului comunist român, ne vedem dintr'odată asaltați de impostura, perfidia, otrava omologului francez, ce promitea poporului tot felul de minuni. Îmi aduc aminte de vorbele mincinoase ale lui Jacques Duclos, *"candidatul schimbării"*, rostite în fața țăranilor neîncrezători din Ambazac, localitate aflată aproape de Limoges: *"Vi s'a spus că noi, comuniștii, voim să vă expropriem, să vă luăm pământurile... Noi suntem pentru păstrarea micii proprietăți..."* Ca și cum colhoznicii de dincolo de cortina de fier și-ar fi păstrat *"mica lor proprietate"*. Ca și cum ***L'Humanité***, organul central al partidului comunist francez, n'ar fi scris altă dată: *"Pentru a-i aduce pe țărani în partidul nostru nu trebue să le vorbim ca muncitorilor din Grenelle sau din Ménilmontant. Există unele lucruri pe care trebue să li le spunem și altele pe care credem că nu trebue să li le spunem... Un lucru pe care nu va trebui să li-l spunem este cel declarat de Jaurès: **Proprietatea rurală agrară trebue neapărat să dispară, atât cea mică, cât și cea mare...**"*

Minciuna este scopul suprem al comunismului. Căci comunismul este însăși încarnarea minciunii. El este, pentru a relua o imagine a sfântului Ioan, *"minciuna devenită carne"*. O minciună diversificată, hipertrofiantă, transformată, de viziunea diabolică a lui Lenin, într'o adevărată armă de luptă strategică ce urmărește ca Kremlinul să domine întreaga planetă. De câte ori citesc în Biblie cuvintele: *"Clocesc ouă de șarpe și urzesc pânză de păianjen: cine mănâncă din ouăle lor moare, iar din cele sparte ies năpârci"* (**Isaia, 59.5**), mă gândesc la port-drapelele minciunii comuniste care se slujesc pretutindeni, la Est și la Vest, de panoplia argumentelor leniniste pentru a otrăvi popoarele. Toți șefii statelor comuniste vorbesc, intervin și decid în numele minciunii. Ideologia, propaganda, politica, legile lor reflectă minciuna intrinsecă a regimurilor totalitare atee.

* * *

Mă văd silit să subliniez faptul că, încă dela sosirea noastră în Franța, ne-am izbit - soția mea și cu mine - de o mare lispă de înțelegere, ca să nu spun de o mare indiferență și răceală, din partea unor ziare pariziene, în fața universului penitenciar din care reușisem să scăpăm. Îmi amintesc, cu ochii plini de lacrimi, de primii noștri pași în obscuritatea exilului, de neliniștile, de temerile și de încercările noastre... Căci voiam, fără întârziere, să arătăm lumii, prin intermediul presei cotidiene, ce este comunismul, ce s'a întâmplat și ce se întâmplă încă în România, deci într'o țară în care comunismul este la putere: umilințele, greutățile, hărțuielile și suferințele de nedescris la care erau supuși toți cei care refuzau să accepte marxism-leninismul ca pe o nouă religie de Stat. Și, pentru a-i zdruncina puțin pe Francezi și a le trezi conștiința, în plină campanie electorală, m'am apucat să redactez în franceză, la 18 Mai, în mare grabă, o scrisoare deschisă adresată lui Jacques Duclos. Foarte enervat de minciunile din declarațiile lui politice, îl apostrofam astfel: ***"Oare va învinge minciuna?"***

Iată extrase din acest articol:

*"Domnule, vă declarați **candidatul schimbării**, pândind crepusculul și noaptea politică; pregătind fricile și fantomele, pentru a pescui, în deplină liniște și strategie, în apele tulburi ale sufletelor naive, dezorientate, indiferente sau răzbunătoare. (...) Incitați și semănați discordia în sânul unei țări ce dorește pacea și armonia socială. Cățărat pe orgolioasele metereze ale extremismului de stânga, hrăniți dușmăniile, luptele, geloziile, mâniile, certurile și dezbinările. Profitați din plin de nefericitul moment de acum, când milioane de Francezi se împiedică, precum orbii în toiul zilei, de pilonii mincinoși ai propagandei comuniste, amăgiți de promisiunea unor răsturnări spectaculoase. Vă hazardați să înlocuiți adevărul prin minciună, strigându-le țăranilor din Ambazac <Am eu fața unui om care vrea să vă ia ceea ce aveți>? Ei bine, Domnule Duclos, eu sunt sigur că dacă, din întâmplare sau datorită eventualei superficialități și incapacități politice a electoratului francez, veți deveni la 15 Iunie președintele republicii, da, sunt sigur că veți schimba Franța din rădăcini, desfigurându-i imaginea și răsturnându-i structurile. Veți schimba Franța, Domnule candidat al schimbării, prin profanarea altarelor ei și prin violarea tradițiilor sale de două ori milenare. Și toate astea, în numele unui ideal politic mincinos, în conformitate cu ideologia Dumneavoastră marxist-leninistă și urmând același model care, din păcate, se aplică deja în țările subjugate de URSS (...)*

*Ce ar deveni Franța dacă tovarășul Duclos ar fi ales de poporul francez? Ne-o spune chiar el: el **va schimba Franța**. Nu dintr'odată și nici dela început. Căci nu dispune încă de sprijinul <dezinteresat> și <frățesc> al vitejilor soldați eliberatori ai Armatei Roșii. Da, el va schimba Franța, v'o jur! Mai întâi, prin reclădirea Bastiliei: în Paris există destul loc pentru asemenea instituții de reeducare a burgheziei decadente... Eventual, va pune să fie dărâmat Turnul Eiffel, transformând schelăria celebrului colos în mii de tractoare care vor brăzda, în lung și în lat, pământul colectivizat al Franței. Cu ajutorul Bastiliei, tovarășul Duclos și acoliții lui vor reuși să schimbe **totul** în Franța. În felul acesta, libertatea mielului va fi înlocuită prin aceea a lupului și mentalitatea burgheză a Francezului va face loc mentalității-clișeu a proletariatului revoluționar. Temnițele amenințătoare ale Bastiliei rezidite le vor impune tuturor să gândească pe <bandă rulantă>, în spirit strict dependent de directivele tutelare ale partidului comunist..."*

Mândru că am scris acest *"avertisment revelator"* adresat viitorilor mei cititori francezi și concentrat pe text, ca să evit orice greșeală de ortografie, m'am dus (*"tremurând mai ceva decât o flacără"*, cum ar spune Barrès) să bat la prestigioasa poartă a unui ziar de dreapta, considerat anticomunist: ***Le Figaro***, pe care îl citeam din când în când la București. Direcția primului nostru asalt ziaristic a fost, deci, *"Le Rond Point"* de pe Champs Elysées, unde se afla, la 30 Mai 1969, sediul central al cotidianului. Dar cine își va lua sarcina să prezinte, curajos, redacției fructul experienței noastre comuniste, ca victime ale unei doctrine ce promitea lumii *"un viitor luminos"*? Cum soția mea vorbea franțuzește mai bine decât mine, articolul a fost prezentat de ea unui redactor dela ziar, care s'a arătat foarte politicos și, firește, dispus să-l citească pe loc.

- E grozav, Doamnă! E bine scris, captivant... Soțul Dumneavoastră are, fără discuție, un adevărat talent literar. Lăsați-l aici, pentru ca și ceilalți colegi ai mei, care sunt acum la masă, să poată să se amuze citind acest articol atât de percutant...

- Bineînțeles, răspunse soția mea, cu incurabila ei naivitate. Vi-l las, Domnule, ca să fie publicat...

- A, nu, Doamnă! E un articol fascist! Un articol ce nu poate fi publicat! Comunismul s'a schimbat mult, nu mai este așa cum îl vedeți Dumneavoastră din pricina vechii Dumneavoastre ranchiuni...

În zadar a încercat soția mea să-i vorbească, să-i arate adevărata față a comunismului și ce înseamnă comunismul așa cum se exercită el în țările din Est; așa cum l-a descoperit că este și l-a denunțat cu repulsie fostul comunist André Gide, în cartea sa ***"Întoarcerea din URSS"***; așa cum l-a văzut, la fața locului, scriitorul român Panait Istrati, și el comunist, care după ce a străbătut, timp de 16 luni, Uniunea Sovietică, ca invitat de onoare al Statului (se sărbătorea cea de-a zecea aniversare a Revoluției din Octombrie), și-a lansat în lume strigătul său de dezamăgire prin intermediul unei tulburătoare mărturii, ***"Spovedania unui învins"***...

Cu o voce tremurândă, încurcată, contrariată, profund rănită, Coleta i-a spus un slab *"la revedere, Domnule"*, adăugând: *"Sunt surprinsă în mod neplăcut de îngustimea viziunii Dumneavoastre politice! Să dea Dumnezeu să deschideți ochii!..."*

Continuare în pag. 16

MIRCEA ELIADE -DRUMUL SACRU-

Urmare din pag. 14

Respectul său față de religiile orientale combate comentariile unor critici care susțin că perspectiva lui Eliade este influențată de un favoritism de natură eurocentrică. Ba, mai mult, acest aspect este sprijinit de ferma sa convingere că toate modalitățile sacrului, toate fenomenele religioase, apar ca rezultat al naturii umane universale, al fundamentalei condiții umane. Sacrul este deci un mod de a înțelege și a depăși unele dintre inevitabilele obstacole ale existenței umane. Sacrul este deci un mod de a înțelege și a depăși unele dintre inevitabilele obstacole ale existenței. Scopul lui Eliade este deci, de a dezvălui unitatea care există între toate religiile la nivelul uman fundamental. Unde el a creiat un standard pentru a analiza religiile, acesta a fost legat de cât de eficient fiecare religie își îndeplinește scopul original de a ajuta aderenții ei să se lupte cu condiția umană. Ceea ce determină dacă o religie este mai bună în comparație cu alta, este capacitatea ei de a pătrunde în sfera problemelor existențiale ale aderenților ei. Aceasta denotă că filosofia lui Eliade este dominată de niște principii evoluționiste. Acestea în general includ noțiunea că toate elementele omenești trec prin diferite stadii, progresând până la un punct culminant considerat cel mai dorit. Pe de altă parte, Eliade se distanțează de evoluționiști prin faptul că el susține că nu există nici un fenomen religios privilegiat. Deoarece sacrul este sacru numai pentru credincios, atunci este imposibil să se aplice o prejudecată etnocentrică în analiza experienței sacrului, pentrucă experiența unei singure persoane nu poate fi universalizată în așa fel încât să fie aplicabilă tuturor.

Putem concluziona cu încredere că deși Eliade susține multe noțiuni evoluționiste, tratarea conceptului de sacru este destul de echilibrată și deci suficient de relativistă. După toate acestea, nu putem afirma că acele controverse care au fost amintite la inceput au fost soluționate în vreun mod conclusiv. Având în vedere persoana și opera sa, este foarte dificil să putem formula niște răspunsuri definitive. Dar, totuși, există câteva puncte esențiale care trebuesc evidențiate.

Eliade a fost Român din multe puncte de vedere; toată viața a scris memoriile și romanele sale în românește; toată viața a fost preocupat de destinul României. Deși anii tinereții au fost înrăuriți de evenimentele politice din țara mamă, este foarte probabil că și alte evenimente în viața lui să fi jucat un rol tot atât de important în a modela și a modifica opiniile sale. Este clar că experiența din India a avut un impact enorm asupra lui Eliade, deoarece a facilitat dezvoltarea metodei lui filosofice, dar și evoluția sa pe plan personal. Eliade a cultivat o mare receptivitate și sensibilitate către alte civilizații, în special cele din afara Europei, fiind unanim recunoscut drept un filosof progresiv, inovativ, polivalent atât în Occident cât și în Orient. Poate cea mai semnificativă contribuție a sa este faptul că el a recunoscut că posedarea adevărului necesită ceva mai mult decât o analiză metodică a lumii empirice - necesită de fapt capacitatea unic omenească de a construi și de a dezvălui sensul existenței, derivându-l din elementele lumii empirice, dar nu limitându-l la acestea. Sub o formă sau alta, această realitate, acest concept, este prezent în toate lucrările, dăruindu-le o familiaritate mistică, un șarm universal, care contribue la unicitatea, perenitatea și monumentalitatea operelor lui Mircea Eliade.

A. TOMESCU
Studentă

LEGENDE CARE NU MOR

A plecat la Domnul părintele Vasile Ţepordei. A închis ochii la 94 de ani. Despre el s'ar putea spune ceea ce afirmase sfinţia sa despre Basarabia: *"Taina rezistenţelor noastre în calea furtunilor năvălitoare e taina bradului crescut în stânca muntelui"*.

Deşi a suferit multe în lunga sa viaţă, a rezistat ca bradul de pe versanţi, nu s'a frânt şi nici n'a cunoscut ce înseamnă căderea în genunchi.

A fost preot, jurnalist, scriitor, memorialist, luptător, animator.

Pentrucă a scris o carte despre Alexe Mateevici, pentrucă a aşternut articole de durere în publicaţiile *Studentul, Raza, Basarabia ş.a.*, al căror director a fost, după 24 August 1944 organele securităţii sovietice l-au căutat prin toată România - în acea vânătoare de oameni numită *"repatriere a basarabenilor"* - şi, de cum l-au găsit, l-au condamnat la 25 ani în Gulag-urile de lângă Polul Nord. Acolo a ştiut să-şi îmbărbăteze conaţionalii, a organizat în temniţă sărbători clandestine ale Sfintelor Paşti şi ale Naşterii Domnului, a botezat oameni maturi şi a oficiat slujbe de înmormântare şi pomenire, fiind unul dintre participanţii activi ai grevei generale a deţinuţilor politici din 1953, prima de acest fel în lagărele fostei URSS.

Când s'a întors din Siberia, biserica sa, Precupeţii Noi din Bucureşti, devenise un loc de întâlnire al basarabenilor. Timp de aproape jumătate de veac a ştiut să-i adune pe refugiaţi, pentru a menţiona împreună date importante: 27 Martie, ziua Unirii Basarabiei; comemorarea preotului Alexe Mateevici ş.a.

În Iunie 1989, când participasem împreună cu poetul Grigore Vieru (ca reprezentanţi ai URSS) la manifestările prilejuite de împlinirea unui secol dela moartea lui Mihai Eminescu, preotul Vasile Ţepordei a fost organizatorul de suflet al unei întâlniri de neuitat cu o sală de aproximativ 500 de basarabeni - preoţi, savanţi, profesori, medici, ziarişti etc., - care locuiau în capitala României şi care voiau să afle cât mai multe despre patria naşterii lor, pe care unii dintre ei n'o mai văzuseră de mai bine de 50 de ani.

Şi părintele Vasile Ţepordei nu vizitase Cârpeştii săi de lângă Cantemir de cincizeci de ani. În 1990 când a trecut, în sfârşit, apa Prutului, a găsit un alt sat, cu alte case, cu alţi oameni, doar râpa mare din mijlocul satului era aceeaşi, ca pe vremuri. Jumătate dintre consătenii domniei sale fuseseră deportaţi sau plecaţi în refugiu. A întâlnit un singur trăitor - pe moş Sebastian Caramfil - dintre oamenii vechi. Inclusiv ruinele bisericii din sat, unde fusese botezat şi unde fiul de răzeş îşi începuse

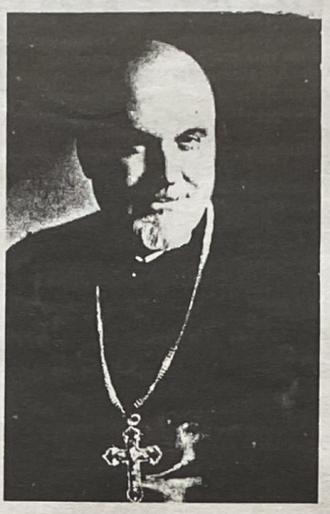

cariera duhovnicească, în corul bisericesc condus de preotul Dumitru Soltănescu.

Într'un articol mai recent, părintele Vasile scrisese cu durere: *În 1940 "două milioane de Români basarabeni au luat drumul pribegiei, un milion s'au refugiat în ţara liberă, iar un alt milion au luat drumul Siberiei, din care majoritatea nu s'au mai întors"*.

Până la urmă ţărâna îi împacă pe toţi. Preotul martir Vasile Ţepordei, cel care a iubit Basarabia ca nimeni altul, acum când s'a încheiat şi refugiul său, se va ruga şi din moarte pentru mântuirea Basarabiei dragi.

Deşi a murit la 94 de ani, Vasile Ţepordei îşi păstrase până în ultima zi a vieţii sale o calitate rară: el nu îmbătrânise.

Oficia servicii divine, scria articole, ţinea cuvântări, participa la diverse manifestări, umbla pe drumuri, era într'un zbucium permanent, ca şi cum el nu putea să moară.

Şi, poate că nici n'a murit.

Spiritul lui tutelar va ocroti, cu siguranţă, Basarabia şi'n continuare. Ca aceasta să nu piară.

Dar cum să moară o bucată de ţară, când are strămoşi care s'o apere, acestora adăugându-li-se spiritul celuia care devenise strămoş de tânăr, fiul de răzeş, preotul Basarabiei şi martirul neamului românesc - Vasile Ţepordei dela Cârpeştii Cahulului?!

Nicolae DABIJA

DOI ROMÂNI LA PARIS

Urmare din pag. 15

Unde trebuia să mai mergem? Ceva mai departe, într'o clădire frumoasă de pe Champs Elysée, văzusem într'o zi, în timp ce ne plimbam, firma săptămânalului ***Minute***, cunoscut ca ziar de extremă dreaptă. Am urcat nerăbdători la etajul al doilea sau al treilea, insistând pe lângă secretara dela conducerea ziarului să fim primiţi de director, dat fiind că eram nişte *"ziarişti români"*, sosiţi recent la Paris.

- Din partea cărui ziar bucureştean veniţi? Vă întreb asta pentrucă m'am împrietenit cu o foarte frumoasă ziaristă română, ce mă vizitează destul de des cu prilejul călătoriilor pe care le face în Franţa în interes de serviciu...

- Scuazaţi-mă, Domnule director, dar noi suntem nişte foşti ziarişti care am văzut năpustindu-se asupra ţării noastre hoardele Armatei Roşii, ca să instaleze la putere regimul comunist, care se face vinovat de cortegii de abuzuri politice, de măsuri represive, de intoleranţă religioasă, de arestări ilegale şi de nenumărate crime... Noi am simţit pe pielea noastră ororile închisorilor şi ale lagărelor. Şi am dori să vă vorbim despre toate acestea...

- Sunt lucruri ce aparţin trecutului... Pentru noi, ceea ce contează e actualitatea, ea are prioritate... Îmi place mult România, Delta Dunării şi micile mănăstiri din Moldova, unice în lume...

- În Delta Dunării - spuse soţia mea, străduindu-se să-l facă să vadă nu frumuseţea, ci infernul lagărelor de concentrare din acest loc turistic -, da, Domnule, în Delta Dunării a suferit şi el, fostul deţinut politic care se află acum în faţa Dumneavoastră. E o suferinţă ce nu poate fi înţeleasă de un ziarist francez. O suferinţă care, pentru el, e lipsită de interes...

Era complet inutil să-i înmânăm copia unui articol vizibil marcat de un *"anticomunism primar, rău văzut în Franţa"*, după cum ne reproşa ciudatul redactor dela ***Le Figaro***.

Dar dacă am încerca la ***La Vie Catholique illustrée***? Redactorii de aici vor înţelege, cel puţin, încercările prin care trec fraţii lor persecutaţi în ţările comuniste. De exemplu, calvarul Bisericii Greco-Catolice din România. Cu atât mai mult cu cât, citisem, într'o revistă de documentare religioasă, o cronică impresionantă despre perspecuţia la care sunt supuşi credincioşii baptişti din Uniunea Sovietică, cronică al cărei autor, de origine ucraineană, făcea parte din comitetul de redacţie al acestui important săptămânal catolic.

- Bună ziua, Domnule! Având în vedere că vă preocupă problemele Bisericii aflate sub Cruce (şi articolul Dumneavoastră, consacrat creştinilor neoprotestanţi din URSS o demonstrează din plin), noi, doi foşti deţinuţi politici români... (etc., etc., adică pentru a fi bineînţeleşi, i-am prezentat un curriculum vitae), am vrea să publicăm în La Vie Catholique un articol, respectiv articolul <Oare va învinge minciuna?>, care dă în vileag ma-nevrele murdare ale lui Jacques Duclos, în ajunul alegerilor prezidenţiale... Este o luare de poziţie de ordin pur spiritual...

Surprins şi zăpăcit de vizita noastră inopinată, ziaristul luă, cu stângăcie, hârtia cu articolul:

- Aşteptaţi o clipă, vă rog. Sunt obligat să-l arăt redactorului şef. El decide orice publicare...

Rămaşi singuri, am răsfoit, repede, ultimul număr al revistei: pe două pagini, cu o fotografie în culori, am descoperit, cu stupoare, un entuziast omagiu adus cântăreţului comunist Jean Férat...

- Din păcate, acest gen de articole - bâlbâi, destul de încurcat, insensibila noastră gazdă catolică - nu corespunde nevoilor cititorilor noştri.

- Şi ce anume corespunde nevoilor cititorilor? Comunistul Jean Férat, cântăreţul acesta angajat politic?

- Da, cântăreţul acesta ne interesează... Mă înţelegeţi? Place publicului francez...

Biata Franţă! Cu toate aceste întâmplări neplăcute, care ne răneau moraliceşte, înfrângerea ni se părea de neacceptat. Căci purtam, înscrise în memorie, cuvintele înflăcărate ale sfinţilor Petru şi Ioan, rostite în faţa sinedriului: *"Nu putem să nu vorbim despre ceea ce am văzut şi auzit"* **(Fapte, 4.20)**. Deci, nu era timp de stat pe gânduri! Căci oare n'a spus Iisus discipolilor Săi, copleşiţi de tristeţe: *"În lume veţi avea necazuri; dar îndrăzniţi, Eu am biruit lumea"* **(Ioan, 16.33)**?

În numele lui Hristos cel răstignit, înarmaţi cu răbdare, cu încăpăţânare, cu o voinţă absolut necesară pentru a izbuti în lupta noastră menită să mişte inimile Francezilor, umplându-le de iubire pentru semenii lor, pentru aproapele lor chinuit dincolo de cortina de fier, nu puteam să nu vorbim *"despre ceea ce am văzut şi am auzit"* în România, sub puterea discreţionară a partidului comunist român.

Există, în devinitiv - gândeam noi, ca să ne ridicăm moralul - două ziare deschise, cu siguranţă, spre cauza pe care o apărăm: ***La Nation*** şi ***La Croix***. Primul, o publicaţie editată de mişcarea gaulistă UDR; cel deal doilea care, după părerea noastră, trebuia să fie expresia reprezentativă a catolicismului francez. Fără îndoială că aceste ziare vor accepta diatribele mele împotriva comunistului Jacques Duclos, apreciind experienţa noastră de viaţă şi hotărârea de a-i da în vileag, cu mult curaj şi prin orice mijloc, pe groparii libertăţii care complotau, la lumina şi la adăpostul unui procentaj electoral favorabvil, să sfărâme slabele metereze democratice ale societăţii franceze.

Renunţând la orice vizită pentru a evita şocurile descurajatoare ale jalnicelor noastre întrevederi, ne-am hotărât să trimitem articolul meu ziarelor de mai sus, prin poştă. Care a fost rezultatul ultimelor demersuri ziaristice? Nici unul. Absolut nici unul. Adică unul negativ. Ca şi cum nu ne-ar fi auzit nimeni. Ca un gest de surditate intelectuală. Sau, ca o palmă.

Sergiu GROSSU

Transmisia TV România 1, întreruptă în Basarabia

Locuitorii Republicii Moldova nu mai pot recepţiona postul public românesc de televiziune, România 1. Iniţial, autorităţile moldoveneşti şi conducătorii societăţii *"Radiocomunicaţii"* din Basarabia au invocat motive strict tehnice, pentru care transmiterea programelor postului naţional românesc ar fi fost întreruptă. Presa din Chişinău a dezvăluit, însă, în ultimele zile, că oficialii comunişti ai Republicii Moldova încearcă să anuleze chiar contractul de retransmitere semnat cu TV România 1, ascunzându-se, mai nou, după unele *"impedimente de ordin juridic"*, inexistente în realitate.

Preşedintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova, dar şi conducerea România 1, au negat existenţa unor impedimente de ordin juridic. De altfel, nici contractul dintre Chişinău şi Bucureşti nu a suportat modificări. *"Autorităţile dela Chişinău încearcă să găsească unele carenţe în contractul de retransmisie, pentru a putea renunţa legal la TVR 1, frecvenţa respectivă urmând a fi oferită unui canal rusesc"*, titrează un jurnal moldovenesc.

În Republica Moldova au fost autorizate peste 30 de posturi radio-tv, dintre care 90 la sută sunt ruseşti sau de limbă rusă. Postul public de televiziune românesc reprezintă una din cele mai importante surse de informare a basarabenilor cu privire la realităţile din România şi, practic, unul din puţinele canale media care transmit în Basarabia în limba română.

10.000 DE MANIFESTANŢI LA CHIŞINĂU

- Următorul miting pe 6 Octombrie -

"Jos comuniştii!!!" a răsunat din nou pe 1 Septembrie în Piaţa Marii Adunări Naţionale din Chişinău, unde mai mult de zece mii de persoane au ieşit în stradă, la apelul Partidului Popular Creştin-Democrat (PPCD) din Republica Moldova, reluând, după aproximativ jumătate de an, şirul demonstraţiilor anti-comuniste şi anti-rusificare. În cadrul Adunării Populare a Alegătorilor convocată de creştin-democraţi, zecile de mii de manifestanţi care umpleau centrul Chişinăului în primăvara acestui an s'au regăsit începând dela ora 12.00, şi au reluat lozincile anti-rusificare, fluturând zeci de steaguri tricolore, drapele ale Uniunii Europene şi, în premieră, steaguri cu emblema Alianţei Nord-Atlantice, informează RADOR şi FLUX.

Cu toate că PPCD a convocat mitingul pentru evaluarea şi discutarea modului în care autorităţile comuniste dela Chişinău au îndeplinit prevederile rezoluţiei Adunării Parlamentare a CE din Aprilie, demonstraţia s'a transformat, după cum era de aşteptat, într'o manifestaţie anti-comunistă şi anti-rusificare. Revendicările scandate de basarabenii din Piaţă au fost, în mare parte, aceleaşi cu cele dela începutul anului, dovadă că Guvernul Tarlev a ales să se supună doar formal solicitărilor Consiliului Europei. *"Acţiunea de astăzi este o continuare logică a acţiunilor de protest iniţiate la 9 Ianuarie şi sistate abia la 24 Aprilie, în urma adoptării rezoluţiei Adunării Parlamentare a CE privind funcţionarea instituţiilor democratice în Republica Moldova"*, a declarat preşedintele PPCD, Iurie Roşca. *"Vom examina amănunţit măsura în care puterea comunistă a îndeplinit aceste recomandări, şi vom da o replică intenţiilor de federalizare a Republicii Moldova, care de fapt nu înseamnă altceva decât vechiul plan rusesc de menţinere a Basarabiei în sfera de influenţă a Kremlinului, un pericol real pentru independenţa Republicii Moldova. Federalizarea este, de fapt, un termen eufemistic pentru perpetuarea prezenţei politico-militare ruseşti şi deznaţionalizarea Românilor basarabeni şi transnistreni"*, a apreciat Roşca. Demonstraţia *"este şi o replică a societăţii civile, a opoziţiei democratice, împotriva manierei abuzive şi dictatoriale de a exercita actul guvernării, pe care o demonstrează Partidul Comunist"*, a evidenţiat liderul creştin-democrat.

Roşca a convocat următorul miting pentru data de 6 Octombrie, tot în Piaţa din centrul Chişinăului, motivat de *"acţiunile nechibzuite ale guvernării comuniste, care insistă asupra introducerii în şcoli a cursului <Istoria Moldovei> sau asupra atribuirii limbii ruse unui statut de limbă oficială"*.

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

FARA ARMÂNEASCĂ

CINCIZECI DE ANI DELA MOARTEA LUI NICOLAE BATZARIA

-Un istoric turc despre viaţa şi opera acestui mare Aromân-

Vasile TEGA

S'au împlinit, la 20 August 2002, cincizeci de ani dela dispariţia uneia dintre cele mai complexe personalităţi care a ilustrat istoria românismului sud-dunărean, precum şi al unuia dintre cei mai producători şi valoroşi scriitori aromâni în dialect, autorul mult savuratelor Părăvulii: **Nicolae Batzaria.**

Cu ocazia alegerii sale ca senator în Parlamentul Otoman, în Decembrie 1908, calendarul *"Graiu Bun"* pe 1909, îi publica următoarea schiţă biografică:

"Un om ca ***N. Batzaria*** *nu va multă alăvdare: easte cunoscut di toată armânamea. Că iu s'duse, tu iţi lucru intră, om gione să spuse, cu minte ş'cu mare dor ti fara lui. Năs easte unlu di cama alepţăli scriitori a noştri. Cari nu li ştie, cari nu le-are cântată muşatile a lui <Părăvulii>? Tu 1901 scoase revista <Frăţilea> scriată pri limba noastră, fu doi ani director la revista <Lumina>, apoia tu 1906 deadun cu M. Beza scoase revista <Graiu Bun>. Ca inspector pisti şcolile a noastre, cilistisi cât putut, ca s'bagă bună aradă şi s'curmă multe fărmaţe, câte trădzea Armânili. Tinirili Turţi lu ştea multu ghine pri N. Batzaria, ştea cât ahărzît easte agiutorlu a lui: teatea muntrică di lu-aleapsită senator, ca s'poată ş'diava s'ninte s'lucrează ti bunlu a li Turchie, ş'ti bunlu a nostru, care vrem s'u videm mare ş'cât cama vârtoasă".*

Aceste câteva rânduri sunt destul de elocvente credem despre felul cum era perceput şi apreciat de Aromâni **Nicolae Batzaria** încă dela începuturile strălucitei sale cariere de om politic şi scriitor, apreciere şi admiraţie care dăinui până în zilele noastre.

Dat fiind că unele din cărţile lui N. Batzaria constituie o sursă deosebit de importantă pentru cunoaşterea mai adâncă a unei perioade deosebite din istoria Turciei moderne, şi anume epoca ***Junilor Turci*** şi a ***Uniunii şi Progres*** (1908-1918), nu e surprinzător să constatăm că cercetători turci încep a se interesa, ce-i drept cu o oarecare întârziere de lucrările acestuia.

Cel care într'adevăr a studiat şi analizat acest aspect din operele lui Batzaria este profesorul **Kemal H. Karpat**, dela Universitatea din Wisconsin, care-şi publică rezultatul cercetărilor sale într'un lung articol intitulat ***"Din memoriile lui N. Batzaria: Tinerii Turci şi Naţionalismul"*** apărut în ***International Journal of Middle East Studies***, vol.6, pp.276-299.

După ce în introducerea articolului trece în revistă scrierile asupra acestui subiect, Karpat subliniază faptul că *" o importantă sursă asupra Junilor Turci care a fost complet neglijată, după câte ştiu, şi care deci nu a fost folosită de oamenii de ştiinţă până în prezent este lucrarea lui N. Batzaria <Din Lumnea Islamului, Turcia Junilor Turci>".*

Cartea, scrisă în limba română, a fost publicată la Bucureşti de către editura *Alcalay*. Nu poartă nici o indicaţie privind anul imprimării, dar conţinutul ne lasă să credem că a fost scrisă în jurul anilor 1922-23 şi publicată tot atunci.

Importanţa acestei lucrari asupra Junilor Turci va deveni şi mai evidentă odată cu trecutul şi multiplele funcţii şi activităţi ale lui Batzaria, care vor fi cunoscute şi analizate în mod corespunzător.

Nicolae Constantin Batzaria s'a născut în 1874, în comuna Cruşova din provincia Monastir (Bitolia), în Macedonia. El era Vlah de origină, adică aparţinea unui grup care vorbeşte româneşte, o populaţie de religie creştin ortodoxă din Peninsula Balcanică, cunoscută şi sub numele de Aromâni, Macedoromâni, Kuţovlahi, Vlahi şi Ţintari, numele lor variind uneori după regiunea unde locuiesc. Batzaria, după terminarea liceului român din Bitolia, şi-a continuat studiile în litere şi drept la Universitatea din Bucureşti. Pe lângă limba turcă şi română, el vorbea greaca, bulgara, sârba şi franceza. Revenind în ţara sa de baştină, el a fost mai întâi profesor la gimnaziul român din Ianina şi apoi la liceul român din Bitolia. La scurt timp după aceea, a fost inspector general al tuturor şcolilor române din vilaetele Kosovo şi Salonic. În 1908 a publicat la Salonic primul ziar în dialectul aromân ***Deşteptarea***. În 1907, Batzaria a făcut cunoştinţă cu Enver Bey, şi mai târziu, prin intermediul lui Fethi (Okyar) Bey, Batzaria a aderat la Societatea Uniune şi Progres din Salonic. În calitatea sa de membru al acestei societăţi secrete revoluţionare, Batzaria a stabilit strânse legături cu principalii lideri ai Junilor Turci, ca Enver, Talat, Cemal, Cavit Bey, Tahir Bey, Maniyasizade Refik şi mulţi alţii. În acest fel el a avut acces la cel mai înalt for al Junilor Turci. În urma revoluţiei din 1908, fapt destul de semnificativ, Unioniştii au acordat lui Batzaria un loc în Senatul Otoman, prevalându-se de o clauză specială care acorda în mod excepţional investitura de senator acelora care *"au adus statului inalte servicii"*. In Senat, se pare că Batzaria s'a bucurat de o încredere deplină din partea liderilor Uniunii şi Progres. El a devenit într timp şi vice-preşedintele Semilunii Roşii, unde a avut ocazia să întâlnească multe femei turce lucrând ca voluntare, un bun prilej pentru el ca să cunoască de aproape mişcarea feministă în epoca Junilor Turci. În timpul celui de-al doilea guvern unionist, care a venit la putere în perioada războiului balcanic, în Ianuarie 1913, ca urmare a loviturii de stat a lui Enver Paşa, Batzaria a devenit Ministrul Lucrărilor Publice. În acelaşi timp el a continuat să scrie articole pentru ***Le Jeune Turc***, precum şi pentru alte publicaţii din Istambul. În 1913, Batzaria s'a dus la Londra în calitatea de al doilea delegat otoman la conferinţa de pace şi a semnat tratatul de pace care a pus capăt războiului balcanic. Batzaria a jucat de asemenea un rol important în convorbirile secrete dintre liderii unionişti şi unii oameni de stat români în 1912-13, care aveau ca scop o alianţă între România şi Turcia, pentru a pune mai multă presiune asupra Bulgariei. România, însă, în cele din urmă, s'a alăturat în cel de-al doilea război balcanic de partea Greciei şi a Serbiei. După intrarea Turciei în Primul Război Mondial de partea Germaniei Batzaria, care s'a opus acestei alianţe, a părăsit Instambulul în 1916 şi s'a stabilit pentru o perioadă de timp în Elveţia. Mai târziu, s'a întors în România şi a devenit senator în Parlamentul Român sub guvernul generalului Averescu. În cele din urmă, Batzaria s'a dedicat scrisului şi jurnalismului, colaborând la ziarele ***Dimineaţa*** şi ***Adevărul***, iar ceva mai târziu a publicat revistele săptămânale ***Deşteptarea Copiilor*** şi ***Dimineaţa Copiilor***, unde-şi semna articolele sub pseudonimul ***Moş Nae*** (termen românesc reprezentând bătrânul înţelept).

Senator N.BATZARIA — Deputat Dtor Filip MIŞA

Începând din 1936, Batzaria a devenit redactor la ***Universul***, cel mai mare ziar liberal-naţionalist din România. Odată cu instaurarea regimului comunist, el a fost complet ostracizat. A murit în mizerie şi sărăcie la Bucureşti, la începutul anilor '50. (n.n. În legătură cu data precisă a decesului lui Batzaria suntem în măsură să facem următoarele precizări: în luna August 1952 mă găseam *"spitalizat"* la secţia de spital penitenciarului Văcăreşti din Bucureşti. În ziua de 15 ale acestei luni, de Sf. Marie, a sosit, dela Ministerul de Interne, un lot de deţinuţi politici muribunzi, printre care se afla şi Nicolae Batzaria, care şi-a dat obştescul sfârşit cinci zile mai târziu, adică pe data de 20 August 1952).

În 1968, am vizitat la Bucureşti, pe singura fiică a lui Batzaria, Rodica, în speranţa de a găsi ceva documente rămase dela taică-său şi care mi-ar fi putut fi de folos în cercetările mele asupra Junilor Turci. După spusele sale, Batzaria a fost silit să-şi părăsească într'o noapte, casa, iar toate cărţile, notiţele şi alte materiale i-au fost aruncate în curtea locuinţei, fiind distruse cu timpul de vreme şi neglijenţă. Rodica a încetat din viaţă la scurt timp după vizita mea.

Batzaria a publicat peste treizeci de volume, îmbrăţişând aspecte diferite. O primă categorie este constituită din manuale, traduceri şi raporturi de o importanţă redusă pentru cercetătorii istorici. O a doua categorie este compusă din cărţi pentru copii, ale căror teme sunt deseori împrumutate din poveştile populare turceşti ca ***Ali Baba, Una mie şi una de nopţi,*** precum şi din alte legende orientale comune tuturor popoarelor balcanice. În a treia categorie de scrieri găsim amintirile proprii ale lui Batzaria care au influenţat viaţa sa în timpul şederii lui în Balcanii şi la Istambul între 1908 şi 1916. Toate lucrările din această categorie suferă de o serie de lipsuri evidente, Batzaria nefiind interesat în analiza sociologică sau politică a evenimentelor, sau în a scrie istoria unor perioade, aşa cum de altfel mărturiseşte el însuşi. De altminteri, faptele nu sunt prezentate totdeauna în mod cronologic şi organizate cu grijă în conformitate cu un plan sau un concept particular. Batzaria este înainte de toate un povestitor ieşit din comun, care tinde într'un mod cât se poate de echilibrat, să combine stilul plin de căldură şi captivant al lui ***Meddah*** şi ***Ozan*** (denumiri turceşti pentru povestitori populari) cu stilul marelui scriitor român **Ion Creangă**. Scrisul său asemănător cu gândirea sa, este direct, clar şi fermecător. El este de asemenea plin de expresii familliare româneşti care-i conferă o vigoare şi un parfum unic.

Valorile culturale ale lui Batzaria, deşi puternic influenţate de liberalismul şi iluminismul occidental precum şi de naţionalism, erau totuşi impregnate de o caldă acceptare a tuturor crezurilor şi a religiilor, de un spirit de toleranţă faţă de slăbiciunile omeneşti, elemente care constituiau filosofia vieţii împărtăşită de numeroşi intelectuali otomani la începutul secolului. Din această cauză, Batzaria, în scrierile sale, se abţine în a lua poziţii categorice sau de a condamna o idee sau o mişcare particulară. El era interesat în primul rând în *"fiinţe omeneşti şi în fericirea lor"*. El acorda o deosebită atenţie ideologiilor şi evenimentelor politice numai în măsura în care aceste forţe erau în stare să schimbe cursul vieţii normale, punând oamenii în situaţii noi şi în cele din urmă denaturând viaţa lor normală.

Prin urmare, cercetătorii care s'ar aştepta ca Batzaria să-şi prezinte ideile într'o ordine logică, în interiorul unui sistem bine definit, vor fi dezamăgiţi. Dar cei care iau în consideraţie cultura sa politică otomană, temperamentul şi filosofia sa şi încearcă să-i evalueze opera ţinând seamă de aceste elemente, vor fi din plin recompensaţi. Batzaria avea o percepţie psihologică specială a societăţilor balcanice şi turceşti şi acest fapt i-a dat posibilitatea să capteze elementele fundamentale ale evenimentelor pe care le descrie. El a profitat de cunoaştrea intimă şi profundă a culturii şi psihologiei popoarelor în mijlocul cărora şi-a petrecut prima jumătate a vieţii sale pentru a explica comportarea politică. Batzaria cunoştea perfect de bine calităţile şi defectele grupurilor musulmane şi creştine din Balcani şi a remarcat greutăţile întâmpinate de guvernul otoman în administrarea unei societăţi heterogene unde apartenenţa politică, religia şi originea etnică erau într'un conflict permanent. Batzaria a sesizat de asemenea gravitatea problemelor de care se izbea religia în statul otoman.

Batzaria era conştient de faptul că scrierile sale erau destinate unui public românesc care, în ciuda faptului că o importantă minoritate turco-musulmană era prezentă pe teritoriul României, dădea dovadă de o îngrijorătoare ignoranţă şi de un oarecare dispreţ pentru Islam. În consecinţă, scriitorul şi-a dat osteneala să explice cititorilor săi motivele culturale care au dus la crearea unui model special de comportare între musulmani sau motivele care au determinat guvernul otoman să ia o serie de măsuri care păreau stranii în ochii acelora care nu ştiau nimic despre Islam.

(Va urma)

NU UITAŢI!
PLĂTIŢI
ABONAMENTUL
LA
CUVÂNTUL ROMÂNESC

UN ISTORIC ROMÂN ANCORAT ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

-XXVI-

Pro.Univ.Dr. Nicolae CIACHIR

Urmare din numărul trecut

Epurarea Armatei Române s'a făcut sub paravanul Convenţiei de Armistiţiu, semnate la Moscova la 12 Septembrie 1944, al Tratatului de Pace semnat la Paris în Februarie 1947, iar cadrele au fost înlăturate sub pretextul reducerii efectivelor Armatei. Motivele eliminării din Armată vizau aspecte politice: origine socială nesănătoasă, studii în străinătate, rude întemniţate sau fugite în Occident, critici la adresa URSS sau a Armatei Roşii, conflicte cu consilierii sovietici sau ofiţerii politici etc. Apariţia la unităţi a ajutorului de comandant pentru activitate culturală şi educativă, a fost întâmpinată cu vădită ostilitate din partea comandanţilor. Aceştia rămâneau fideli principiului că *"educaţia ostaşului o face cel care-l comandă în luptă"*. Astfel, generalul Nicolae Dăscălescu, comandantul Armatei a IV-a, i-a pus în vedere maiorului Vasile Cutoiu, şeful serviciului E.C.P. (Educaţie, Cultură, Propagandă), dela aceeaşi unitate: *"Am 89.000 de eroi căzuţi în luptă. Interzic să faci politică în Armata a IV-a"*. După două zile, generalul Dăscălescu era înlocuit dela comanda Armatei a IV-a, cu generalul Stavrescu.

Decapitarea Armatei Române a început cu arestarea generalilor care făcuseră parte din conducerea antonesciană sau comandaseră mari unităţi în campania din Est, acuzaţi fie de dezastrul ţării, fie de crima de a fi luptat împotriva URSS. Generalii Constantin Pantazi, Nicolae Ciupercă, Aurel Aldea, Paul Teodorescu, Traian Teodorescu, Ion Mihăescu, Gheorghe Potopeanu, Nicolae Stoenescu, Gheorghe Rozin, Dobre, Nicolae Macici, Oncică, Arbore, Socrate Mardare, Caramitru, Eftimiu, Radu Korne, Dumitrache, Mociulski, amiralul Horia Măcelariu şi mulţi alţii au fost întemniţaţi, mulţi dintre ei au pierit în temniţele comuniste.

Într'o singură săptămână, la sfârşitul lunii Martie 1945, au fost trecuţi în rezervă sau retragere 46 de generali şi 208 ofiţeri superiori, dintre care 182 colonei (*"Monitorul Oficial"* nr. 65, 66, 67 din Martie 1945).

În luna Iulie 1945 a început o amplă reducere a efectivelor Armatei care s'a încheiat la 15 Iunie 1946. Au fost desfiinţate şase divizii de infanterie, două divizii de cavalerie, o divizie şi şase batalioane independente de vânători de munte şi al treilea batalion al regimentelor de infanterie.

Curios este faptul că ofiţerii cu stare materială mai bună sunt daţi afară din Armată, în timp ce altora li se cere dotă pentru a primi dreptul de a se căsători şi problema este valabilă până la 30 Decembrie 1947. Dota era obligatorie, pentrucă ofiţerii nu făceau politică şi trebuiau să posede o stare materială satisfăcătoare. Învăţătorul dela mine din sat, Domnul Dima avea două fete, din care una se căsătorise cu maiorul Georgescu, care avea o garnizoană la regimentul de artilerie din Bolgrad. Cei doi trăiau împreună în concubinaj, de când Georgescu era locotenent şi au strâns bani să cumpere o vie, câteva hectare de pământ, cât prevedea baremul minim. Căsătoria s'a legalizat după circa opt ani şi exemplele din ţară sunt multiple, când există dragoste adevărată şi statornică între doi tineri. Alt fenomen interesant era obţinerea de către ofiţeri a Ordinului *"Mihai Viteazul"*, cea mai mare decoraţie română, care se finaliza cu împroprietărirea unui lot de 10 hectare de pământ. O cunoştinţă de-a noastră, locotenentul de artilerie, Nicu Caraman, luat prizonier de doi Nemţi în Cehoslvacia, a reuşit să-şi anihileze adversarii aruncând asupra lor o grenadă şi apoi a revenit în liniile noastre. A primit Ordinul *"Mihai Viteazul"* şi un lot de 10 hectare de pământ în comuna Verbiţa, judeţul Dolj. În Martie 1948, vine o Comisie dela Ministerul Forţelor Armate, la centrul de artilerie dela Dadilov-Vlaşca, unde Caraman îşi făcea serviciul, este demascat chiabur, datorită faptului că are 10 hectare de pământ şi exploatator, fiind propus să fie dat afară din Armată (deblocat, cum se spunea atuncea). Noroc că Nicu Caraman nu-şi luase în folosinţă lotul, dar a trăit câteva luni un adevărat coşmar.

În Noembrie 1947, fratele meu, ofiţer activ trebuia să se căsătorească, dar nu putea înainta actele la starea civilă, dacă nu avea dota aprobată şi consimţământul unităţii militare, adică a regimentului 13 Artilerie Constanţa, cantonat la Slobozia Veche. Socrul lui, învăţătorul Ioan Bogoi era un om cu stare, avea două case la Brăila, la ţară, în Comuna Gropeni, avea casă, pământ destul de mult şi o moară cu valţuri pentru măcinat făină. Fiica sa, Ecaterina Bogoi, spre a se putea mărita cu un ofiţer activ al Armatei Române, trebuia să aibă ca dotă 7 hectare de pământ şi o casă. Acest act de donaţie (adică dota respectivă) trebuia trecută prin tribunal şi iscălită obligatoriu de către fratele meu. Fiind într'o aplicaţie, nu i s'a dat voie nici câteva ore să vină la Brăila, unde era şi casa, să iscălească documentul respectiv, deşi naş îi va fi chiar comandantul regimentului, colonelul Bobocea. Trebuia amânată nunta, invitaţiile fuseseră trimise, salonul fusese închiriat, muzica arvunită şi atâtea alte complicaţii. Domnul Bogoi, om expeditiv, găsise soluţia, să iscălesc eu actele. Mergeam la tribunal cu trăsura, eu în treneiu, dar pe dedesubt, era uniforma de căpitan a Domnului Bogoi, el avea acest grad în calitate de ofiţer de rezervă. La tribunal, doi din cei trei judecători, plus avocatul erau în temă. Aveam 20 de ani, cu ochelari fumurii şi mustăcioară lăsată de câteva zile. Trebuia să arăt cu 10 ani mai bătrân, cu războiul făcut pe ambele fronturi şi o rană primită în stomac la Banska Bystrica, în Martie 1945, în Cehoslovacia. Cu mari emoţii supliciul a trecut şi după 40 de minute păraseam Tribunalul Brăila, cu toate aprobările date. Ordonanţa fratelui meu ne aştepta să ducă actele la regiment, la Slobozia Veche. Însă avocatul, mare şpriţar, i-a sugerat Domnului Bogoi să sărbătorim evenimentul şi ne-am dus chiar la restaurantul unde urma să aibă loc masa festivă, să plătim şi restul de bani şi să gustăm întregul meniu. Mi-am dat jos trenciul şi am rămas în uniforma de căpitan a Domnului Bogoi, care se cam decolorase de-a lungul anilor. Cine ar fi crezut - ghinionul meu - că o patrulă militară o să intre la 11 dimineaţa în restaurantul respectiv, care era de cartier, să bea şi ei o tărie. Eram într'o euforie, după câteva şpriţuri băute şi după succesul repurtat la tribunal, m'am luat la ceartă cu unul din soldaţii patrulei, care era condusă de un subofiţer, un tânăr, fără chipiu, cu pantaloni civili şi tunică militară. L-am apostrofat că nu salută pe un ofiţer în uniformă. Iar ordonanţa fratelui meu susţinea că eu sunt comandantul lui. Au vrut să ne aresteze, să anunţe garnizoana. Peste tot atuncea se vorbea de spioni, de luptă de clasă, de agenţii imperialismului care bântuie peste tot etc. Domnul Bogoi a salvat situaţia, mai ales că subofiţerul era cunoştinţă bună cu cârciumarul. Cu excepţia ordonanţei care plecase să ducă documentele, noi, ceilalţi am încins un chef, eu lepădându-mi haina militară şi luând un pulover al cârciumarului. Nunta a avut loc la data fixată, iar cei care serveau la masă mi-au răsturnat sosul dela sarmale pe unicul costum bun pe care-l aveam. Am întors haina, dar pata a rămas aceeaşi. După nuntă, m'am întors la Bucureşti, stând mai mult la bibliotecă, ca să recuperez zilele pierdute.

Prin iscălirea tratatului de pace cu România, în Februarie 1947, Comisia Aliată de Control în cadrul Convenţiei de Armistiţiu, practic urma să dispară. Generalii Susaicov, Vinogradov, colonelul Borisov, erau peste lege în România. În 1947, basarabenii nu mai erau urmăriţi ca până atuncea, utilizându-se metode mult mai subtile. Autorităţile române nu le eliberau certificate de cetăţenie română, iar fără acestea nu puteai să scoţi un nou buletin de identitate sau să contractezi o căsătorie. Circula zvonul că dacă Comisia Aliată de Control îţi eliberează un document că nu eşti supus repatrierii în URSS, Românii automat îţi dădeau cetăţenia română. Dacă nu, riscai să fii îmbarcat pe loc şi dus imediat, nu înapoi în Basarabia ci în Siberia.

Pe 29 Noembrie 1947, aveam ore la facultate după masă. Ni s'a comunicat că profesorul între orele 18-20 nu poate veni, iar un coleg de-al nostru care îşi sărbătoarea ziua onomastică, ne-a invitat la o ţuică şi o măslină, vizavi de facultate, la Dunărea. Pe la orele 19 o forţă nevăzută m'a ridicat dela masă, am ieşit în stradă, era întuneric, fulguia şi se vedeau luminile dela clădirea unde astăzi este BCR-ul, unde fusese Ministerul Comerţului Exterior şi atuncea sediul sovietic al Comisiei aliate de Control. I-am spus ostaşului dela poartă, în ruseşte că merg la general, am urcat la etajul întâi, am aşteptat câteva minute şi am fost poftit înăuntru. Într'o sală imensă era un general, nu ştiu dacă era Susaicov sau altul, avea alături haina cu numeroase decoraţii, iar el în maiou ataca nişte scrumbii, stropite cu votcă. Doamna care m'a introdus în sală voia să rămână, dar i-am spus că ştiu ruseşte şi vreau să discut fără martori. Tulburat şi bâlbâindu-mă, i-am spus că sunt student, sunt Român, m'a întrebat ce limbi străine ştiu, m'a invitat să gust din scrumbie şi votcă şi mi-a prezis că, cu atâtea calităţi voi fi un ostaş de valoare al Armatei Roşii (krasnoarmeet). Când a aflat că sunt fiu de preot, s'a enervat, m'a înjurat şi m'a dat afară. În timpul acesta, Doamna care era secretară sau şefă de cabinert, auzind vociferări, a deschis uşa. Eu am întors capul spre general şi l-am întrebat dacă primesc o adeverinţă că nu sunt supus repatrierii în URSS. Generalul a repetat, daţi-i documentul şi trimiteţi-l dracului, căci mi-a stricat apetitul la siliotcă (scrumbie). Acest episod l-am relatat acum câţiva ani la televiziune la rubrica: *"Clio se amuză"*. După 5 minute eram cu actul în buzunar, iar peste alte câteva minute, mă aşezam la locul meu la restaurant. În total nu trecuse o oră, eram epuizat, eram sfârşit, dar liniştit căci rezolvasem o problemă foarte dificilă. Arătând acest act la Primărie, am primit certificatul de cetăţenie, pe baza căruia mi-am scos un buletin nou de identitate de Bucureşti, în locul celui vechi eliberat din comuna Romanu, Judeţul Brăila.

Pe T.V-2, *Clio se amuză* era o emisiune mult gustată de public. Dau câteva exemple. Toată lumea ştie de vestita victorie a lui Napoleon dela Austerlitz din Decembrie 1805, când armatele celor două imperii: austriac şi ţarist, au fost distruse, iar cei doi suverani au fugit ruşinos de pe câmpul de luptă. Fiind iarnă, un locotenent colonel francez a lungit tirul artilerie, iar prin spargerea gheţii, sute de militari inamici şi-au găsit moartea în acele lacuri. Colonelul a fost avansat general, decorat, ştirea apărând în *"Le Moniteur"*. Peste doi ani, lui Napoleon i se pare că a fost păcălit şi a dat ordin să fie secate câteva lacuri şi număraţi morţii. Împăratul a avut dreptate, iar generalul respectiv a fost trecut în rezervă.

Un alt episod interesant este inclus în ediţia postumă a Memoriilor mareşalului sovietic Gheorghe Jucov, care a fost locţiitorul lui Stalin pe linie de comandă a frontului antigerman. În Mai 1945, după ce are loc capitularea necondiţionată a Germaniei, Stalin convoacă la Moscova pe militarii sovietici cu funcţii de răspundere, unde se hotărăşte parada Victoriei dela Moscova, Stalin îi întreabă cine vrea să conducă parada, răspunsul vine în unanimitate: *"D-Voastră, tovarăşe Iosif Visarionovici"*. Doresc să adaug că Stalin a fost profund nemulţumit când a aflat, cu ocazia întâlnirii dela Teheran (Decembrie 1943) a celor trei mari, că în lumea comunistă a mai apărut un mareşal, fiind vorba de Tito. De aceea, ulterior, s'a făcut *"generalissim"*. Cu două săptămâni înainte de paradă, mareşalul Jucov primeşte telefon dela Stalin, care s'a gândit ca el să primească parada, ca fost cavalerist, obişnuit cu caii. În acest scop să ia legătura cu ofiţerul care se ocupă cu parada şi îi va da un animal de rasă, foarte blând, alb în întregime. Ajungând acolo, fiul lui Stalin îl strigă pe Jucov şi îi spune discret, că albul este periculos, de două ori l-a trântit la pământ pe dictator. Ultima dată s'a lovit la umăr şi la cap, i-a intrat în gură ţărână şi ridicându-se a strigat: *"S'o ia dracu de paradă"*. La paradă Jucov a reuşit să struneacă animalul şi a primit parada în locul Gruzinului. Apoi Jucov, până la moartea lui Stalin, a ocupat funcţii minore în ierarhia militară, iar unii din aghiotanţii săi au fost încarceraţi, iar alţii lichidaţi.

Faţă de tristele sorţi ale Mareşalului, Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Gheorghe Tătărescu, Lucreţiu Pătrăşcanu, generalul Aldea, regele Mihai I a fost mai norocos. Scapă cu viaţă, divorţul nu era nici decent şi nici elegant, dar pe 3 Ianuarie 1948, părăsea Peleşul, cu o serie de amici şi cu câteva vagoane încărcate, care-i puteau asigura un trai decent. Norocul lui a fost că fusese decorat de către Stalin şi nu s'a opus abdicării la 30 Decembrie 1947.

Vîntilă Horia, într'un interviu acordat în 1992, spunea că a crezut că victoria aliaţilor va aduce României o pace onorabilă, în genul Italiei şi Finlandei. Dar pacea n'a fost decât o caricatură, căci există o pată europeană care ne aparţine tuturor. Europa are sufletul negru, milioane de furnici au îngrămădit boabe de erori, de oportunism, de laşitate.

AVIZ IMPORTANT

Persoanele care doresc să plătească abonamentul la ziarul "Cuvântul Românesc" în lei, pot depune banii în valută naţională la contul

Fundaţiei Culturale "Cuvântul Românesc"
2511. 1 - 10297. 1 / Rol B.C.R., Fil. Sect. 6, Bucureşti

anunţând în acelaşi timp şi secretariatul fundaţiei la adresa:
Oficiul Poştal nr. 23, C.P. Nr. 9. Sector 6, Bucureşti

TEL: 746 46 59

ALARMĂ ŞI DESNĂDEJDE LA BOLNIŢA DIN MÂNĂSTIREA PASĂREA, BRĂNEŞTI, JUD. ILFOV

Zilele acestea am primit ştiri alarmante dela maica Pavelida Dinu Petra şi dela conducerea Bolniţii, care acum adăposteşte 35 de bătrâne oropsite de soartă.

Într'un articol din 18 Februarie crt. din *"Evenimentul zilei"*, se afirmă că doi sponsori principali: Ducele deBavaria Franz von Bayern şi Dl. Ing. Eugen Constandache din Eschweiler, Germania ar acuza conducerea Bolniţii de deturnare de fonduri în beneficiu propriu. Problema este însă că, atât Ducele cât şi Dl. Constandache au aflat cu stupoare şi revoltă de acuzele grave ridicate în numele lor, fără ca ei să fi fost întrebaţi şi care acuze nu le aparţin.

Dl. Constandache, care este acuma internat grav bolnav în spital, nu poate răspunde la strigătul de alarmă al măicuţelor, trimis la 1 Aprilie crt. şi ne-a rugat pe mine, pe D-nii. Mătrescu din Essen şi Delcescu din Dortmund, să luăm poziţie faţă de un asemenea atac nejustificat şi perfid.

Şi de ce toată această inscenare a unui atac public, care ar fi, se pare, fără temei?

Maica Pavelida Petra împreună cu maica Mina Marta au cumpărat în 1948 un teren de 3.000 mp pe care au ridicat clădiri pentru creştere de animale cu blană. Cu banii economisiţi din această activitate şi cu banii de pe terenul ulterior vândut, aceste două maici, împreună cu maica Inocenţia au construit prima clădire a Bolniţii în 1989, pe un teren viran şi plin de bălării lângă mânăstire, dar nu în incinta ei.

Prima construcţie sfinţită la 10 Mai 1991 a adăpostit iniţial 4 maici bătrâne şi câteva femei fără nici un adăpost, unele abandonate de propriile familii.

Astăzi, Bolniţa adăposteşte 35 de paciente, în cea mai mare parte în construcţia nouă, pe 3 niveluri şi cu o instalaţie de încălzire centrală. Pentru terenul Bolniţii, Maica Pavelida a plătit starеţei până la 300.000 lei lunar. Grea a fost construcţia, dar la fel de grea a fost întreţinerea unui astfel de aşezământ, finanţat din pensiile celor trei maici şi a câtorva bolnave, din darurile unor sponsori şi oameni miloşi din ţară şi străinătate.

Mai substanţiale au fost ajutoarele Ducelui de Bavaria (60.000 DM), ale familiei Dr. Mătrescu (20.000 DM), ale familiei E. Constandache (cca 20.000 DM) şi ale unei organizaţii umanitare suedeze (50 milioane lei).

Dar lucru ciudat! tocmai aceste realizări au supărat-o pe maica starеţă Lucia Dumbravă, care este în funcţie din anul 1966. Maica starеţă ca şi Patriarhia nu au ajutat Bolniţa cu nimic, deci starеţa a rămas tributară vechilor mentalităţi orientate exclusiv după interese lumeşti, nu creştineşti.

Aprobarea pentru Bolniţa a primit-o maica Mina Pavelida numai dela Prea Sf. Roman, dar nu şi Binecuvântarea dela I.P.S. Patriarhul Teoctist, în ciuda tuturor stăruinţelor, lucru care a frământat-o pe maica Mina până azi.

Dar starеţa Lucia Dumbravă avea încă din 1994 cu totul alte planuri cu Bolniţa, căci aceasta nu aduce nici un *"venit"* pentru mânăstire, fiindcă, dacă Bolniţa ar fi transformată în hotel ori casă de oaspeţi, ea ar aduce cu totul alt *"câştig"* şi o largă popularitate. Pe lângă aceasta Bolniţa prezintă un ghimpe, fiindcă se conduce autonom şi, deci, nu este supusă orbeşte starеţei.

Astăzi, vechiul conflict s'a reaprins şi a căpătat cu totul alte dimensiuni, prin intervenţia Patriarhiei. La începutul lunii Aprilie, maica doctoriţă Selenta Ana-Mina a fost citată la *"raport"* de Serviciul Social al Patriarhiei, unde a fost interogată dela ora 10 la 16, fără un pahar de apă.

Patriarhia cere deci, acuma, integrarea imediată şi totală a Bolniţii în mânăstirea Pasărea, desfiinţându-i deci autonomia şi dreptul de fundaţie, obţinut oficial prin tribunal în anul trecut. Trebue să precizăm acuma că donaţiile au fost destinate Bolniţii ca unitate autonomă şi actualmente ca fundaţie, dar nu mânăstirii Pasărea, ori Patriarhiei, care nu au ajutat Bolniţa cu nimic.

Ca atare, este necesar de a protesta în contra acestui act samavolnic şi abuz de putere al Patriarhiei, cerând recunoaşterea de către Patriarhie a Bolniţii ca fundaţie autonomă în cadrul Mânăstirii Pasărea, după ce se recunoaşte înalta operă samariteană a Bolniţii.

În felul acesta Patriarhia însăşi, şi nu Bolniţa, va putea intra în legălitate, după ce ea a rămas surdă la toate cererile măicuţelor.

Pentru conformitatea:

Ing.Valerian Dobrescu
Gelsenkirchen, Germania

VITRINA CU CĂRŢI

POEZII DIN ÎNCHISORI Culegere de Zahu PANĂ	$ 20
DIN ŢARA LUI CAIN de Dumitru PHILIP	$ 20
ÎNAINTE ŞI DUPĂ DICTATUL DELA VIENA de Aurel S. MARINESCU	$ 20
O CONTRIBUŢIE LA ISTORIA EXILULUI ROMÂNESC de Aurel S. MARINESCU	$ 20
MĂ APLEC PESTE ANI de Aurel S. MARINESCU	$ 20
ARMATA ROŞIE ÎN ROMÂNIA de Aurel S. MARINESCU	$ 20
PITEŞTI, de Dumitru BACU	$ 20
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN (1919-1939) culegere de texte	$ 15
NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEJDI de Petru GHEORGHEONI	$ 10
ISTORIA POLITICĂ A EUROPEI, DELA NAPOLEON LA STALIN de Nicolae CIACHIR	$ 20
CĂLĂU ŞI DIPLOMAT, VIŞINSKI de Adrian GRIGOROPOL	$ 15
ISTORIA RELAŢIILOR INTERNAŢIONALE dela Pacea Vestfalică (1648) până în contemporniетate (1947) de Nicolae CIACHIR	$ 20
SÂNGELE TEMNIŢEI şi POEME de Radu GYR	$ 15
804 ZILE ŞI NOPŢI ÎN LANŢURILE MORŢII de V.BLĂNARU-FLAMURĂ	$ 25
ÎNTOARCEREA DIN INFERN VOL II (CRIMĂ ÎMPOTRIVA DEMNITĂŢII OMULUI) de Ion CÂRJĂ	$ 20
POEZII ALESE şi ŞOIMII PESTE PRĂPASTIE de Nichifor CRAINIC	$ 10
AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE de Nicolae DIMA	$ 10
EXIL-OAMENI şi IDEI de S CONSTANTINESCU	$ 10
FÂNTÂNA LUMINII, poezii de Dumitru ICHIM	$ 10
CU ACUL PE SĂPUN, poezii de Zahu PANĂ	$ 10
LA PORŢILE DISPERĂRII de Floria BAŢU-ICHIM	$ 10

CĂRŢI ÎN LIMBA ENGLEZĂ

CAPTIVE ROMANIA, A DECADE OF SOVIET RULE by Alx. CREŢIANU	$ 20
A HISTORY OF THE ROMANIANS from Roman times to the completion of unity. by R.W. SETON-WATSON	$ 30
JOURNEY TO FREEDOM by Nicholas DIMA	$ 20
THE ANTI-HUMANS (Piteşti) by D. BACU	$ 20
RED HORIZONS by Ion Mihai PACEPA	$ 20
PRISONER OF RED JUSTICE an account of ten years captivity in comunist Romania by Leonard KIRSCHEN	$ 20

LA FIECARE COMANDĂ SE ADAUGĂ COSTUL EXPEDIŢIEI

Puteţi procura cărţile de mai sus dela
Dl. Tudor Murgoci
39 Niagara Rd. Kitchener, Ont. N2B 1T1

MUZEUL MEMORIEI NEAMULUI

Asociaţia Victimelor Regimului Comunist şi a Veteranilor de Război ai Armatei Române din Republica Moldova ne adresăm Românilor de pretutindeni cu o rugăminte.

Noi, Românii moldoveni basarabeni, victime ale regimului comunist din anii 1940-1989, precum şi foştii veterani ai Armatei Române, suntem umiliţi şi lipsiţi de adevărul istoric privind neamul nostru. Pentru acest lucru am crezut că este necesar să înfiinţăm la Chişinău un ***Muzeu al Memoriei Neamului Nostru.*** El va fi un muzeu al durerilor, un muzeu al represaliilor comuniste. Muzeul va prezenta documente, fotografii, exponate referitoare la represalii, războiul de pe Nistru în 1992 şi amintiri despre Sfatul Ţării şi Unirea din 1918. Generaţiile de mâine trebue să ştie adevărul despre tragedia Basarabiei şi Bucovinei, când doi călăi: Hitler şi Stalin au distrus România-Mare, pentru cuceriri de pământuri străine.

Facem apel la bunăvoinţa D-stră şi vă rugăm să ne sprijiniţi financiar pentru realizarea completă a acestui proiect cu orice sumă după posibilităţi.

Cu această ocazie, aducem sincere mulţumiri oamenilor cu suflet mare, cu inimi de adevăraţi Români care ne-au ajutat să realizăm ***MUZEUL MEMORIEI NEAMULUI.***

Aceşti Români sunt:

Sergiu Grossu - Paris
Nicolae Dima,
Mihai Vânătoru,
Anca Popa (toţi trei dela Societatea *"Avram Iancu"* - SUA
Irina Vrabie-Mendell - Canada
Ovidiu Creangă - Canada
Nicolae Iaşinschi - Germania
Gheorghe Neagoe - Austria
Lidia Aştefanei - Craiova
Vergiliu Ştefanin - Craiova
Eleonora Secară - Craiova
Toma Istrati - Bucureşti
Grigore Vieru - Bucureşti
Alexandru Budişteanu - Bucureşti
Andrei Ciurunga - Bucureşti
Vlad Dumbravă - Bucureşti
Ioan Dan - Satu Mare
şi alţii...

Slavă lor! Le dorim sănătate, ani mulţi şi împlinirea visului tuturor Românilor! Trăiască România Mare!

Victoriabank, Kishinev, Moldova, str. Ştefan cel Mare, nr. 77, MD 2004
swift VICBDM2X.

Cu deosebită stimă, Vadim Pirogan
Preşedinte AVRC - VRAR

IN MEMORIAM!

Cu aceeaşi nestinsă durere, anunţăm; rudele, prietenii şi cunoscuţii, că pe data de

31 August 2002

se împlinesc 6 ani de când ne-a părăsit iubita noastră fiică şi soră, pictoriţa

MARGARETA SPĂTARU COVER

Fam. Spătaru, Toronto

Dr. Corina Mihai
Tel : 416 225 9111
GENERAL COSMETIC DENTISTRY
175 Willowdale Ave., Unit 201,
Toronto, Ontatrio
□□□
Întreaga gamă de servicii dentare
Noi pacienţi şi urgenţe sunt bineveniţi
Programări inclusiv Sâmbăta
□□□
Check-up gratuit, seniori discount
Primim orice plan de asigurare

COLUMBUS TRAVEL SERVICE LIMITED

CELE MAI SCĂZUTE PREŢURI DIN TORONTO SPRE BUCUREŞTI, TIMIŞOARA, BUDAPESTA ŞI ORICE DESTINAŢIE ÎN EUROPA DE VEST, CU POSIBILITATEA ÎNCHIRIERII DE AUTOTURISME

Bilete de avion din Bucureşti sau Budapesta pentru cei care doresc să vă viziteze

VĂ OFERIM VACANŢE DE NEUITAT, ÎN CARAIBE, CUBA, MEXIC, SAU ÎN ALTE LOCURI, LA PREFERINŢA DVS.

Contactaţi-ne la Tel: (416) 224 5800
311 Shepard Avenue E. Toronto Ont.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

ROMÂNIA LUATĂ ÎN VIZOR

Oficiul European de luptă Anti-Fraudă (OLAF) urmăreşte mai multe dosare privitoare la România, *"cazuri care se referă la bugetele acordate de Uniunea Europeană, contrabandă sau alte lucruri"*, a declarat într'un interviu acordat postului de radio Delta RFI, Alessandro Buttice, purtător de cuvânt al OLAF. *"E vorba de diferite aspecte ale bugetelor care au fost acordate de UE. Nu pot să spun despre ce sume este vorba, deoarece nu pot să fac comentarii asupra dosarelor în curs. Nu e vorba însă neapărat despre fonduri PHARE, pot fi şi dosare de contrabandă sau alte lucruri"*, a spus Buttice.

Despre activitatea OLAF în ce priveşte România, Buttice a afirmat că oficiul european ia legătură cu autorităţile române, fie că e vorba de autorităţi administrative sau financiare. *"Depinde dela caz la caz. Dar nu întotdeauna autorităţile sunt la curent cu anchetele noastre. Luăm legătura cu ele dacă avem nevoie"*, a afirmat pentru Delta RFI purtătorul de cuvânt al OLAF.

Obiectivele OLAF sunt: protejarea intereselor Uniunii Europene, lupta împotriva fraudei, corupţiei sau a oricărei alte activităţi ilegale, inclusiv împotriva celor apărute în cadrul instituţiilor europene. Massmedia a semnalat, în urmă cu o lună, posibilitatea existenţei unor nereguli în gestionarea fondurilor PHARE acordate României. Fondurile la care s'a făcut referire proveneau din sumele acordate de Uniunea Europeană în cadrul programului PHARE pentru dezvoltare regională, informaţiile de presă invocând şi un control al Comisiei Europene în zona de centru a ţării, unde s'ar fi constatat nereguli. Autorităţile române au dezmințit informaţiile privind deturnarea fondurilor PHARE şi controlul gestionării fondurilor, iar Delegaţia Comisiei Europene la Bucureşti a precizat că este vorba de o informaţie mai veche furnizată de Delegaţie în legătură cu probleme care s'au înregistrat în trecut (Ianuarie 2002) în regiunea de centru a ţării. Procurorii brăileni, gălăţeni şi suceveni au soluţionat trei dosare privind deturnarea unor fonduri europene, paguba fiind de 3,2 miliarde de lei şi 326.000 de euro. *"Nici dosarele dela Brăila şi Galaţi şi nici cel dela Suceava nu s'au întocmit ca urmare a sesizărilor OLAF"*, susţine Ministerul Public.

NATO VA ADMITE ŞAPTE NOI MEMBRI DIN EUROPA DE EST

În ediţia prestigiosului cotidian american Washington Post, se susţine într'un articol, citând surse oficiale americane şi europene, că pentru summit-ul NATO dela Praga, *"decizia politică a fost deja luată"*. Vor fi adresate invitaţiile de aderare tuturor celor şapte stgate candidate: România, Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Slovacia şi Slovenia.

Oficiali ai NATO au declarat că după adresarea invitaţiilor vor trece cel puţin doi ani până când toate parlamentele delor 19 state membre vor ratifica amendamentele la Tratatul Nord-Atlantic ce vor permite admiterea celor şapte candidaţi.

ROMÂNIA ŞI EVENTUALUL ATAC ÎMPOTRVA IRAKULUI

România se va alătura acţiunilor Alianţei Nord-Atlantice, inclusiv în ceea ce priveşte un eventual atac împotriva Irakului, a declarat Premierul Adrian Năstase, la postul de televiziune Antena 1. El a amintit că, în urmă cu un an, România a decis să se comporte ca un membru *"de facto"* al NATO şi să îşi asume angajamentele care decurg din calitatea de membru cu drepturi depline al acestui organism.

NICOLAE MANOLESCU A FOST ÎNLOCUIT DELA CONDUCEREA COMISIEI PENTRU MANUALE ŞI PROGRAME DE LIMBA ROMÂNĂ

Profesorul Nicolae Manolescu a fost înlocuit dela conducerea Comisiei însărcinate cu coordonarea manualelor şi programelor de literatură română pentru liceu, în locul său fiind numit decanul Facultăţii de Litere, Dan Mazilu, informează BBC.

TRAGEDIE ROMÂNEASCĂ PE UN ŞANTIER DIN IERUSALIM

Opt muncitori români au fost răniţi în urma prăbuşirii unei macarale, scrie cotidianul israelian Ha'aretz. Victimele au suferit fracturi şi sunt internate în spital, însă două dintre ele sunt în stare gravă.

CORUPŢIA PSD-ULI ÎN JUDEŢE

Deputatul liberal Nini Săpunaru a prezentat un top al corupţiei PSD în judeţe, realizat pe perioada verii, în care pe primul loc se află PSD Vrancea, secondat de PSD Gorj, pe locul trei aflându-se PSD Constanţa. *"Topul corupţiei"* PSD în judeţe va fi realizat periodic, iar la întocmirea sa va fi folosită monitorizarea presei dela centru şi din reşedinţele de judet, cât şi sesizările parlamentarilor PNL. El a enumerat mai multe tehnici la care recurge PSD, când încearcă să ascundă sau să minimalizeze scandalurile de corupţie din judeţe: prima este *"sunt invidios şi mă răzbun"* şi este folosită când un lider local rupe tăcerea şi spune lucrurilor pe nume, după cum s'a întâmplat în cazul Suceava; cea dea doua este *"mingi ierea pe creştet"*, ca în cazul Oprişan dela Vrancea, când s'a constituit o comisie de partid care certifica buneleintenţii şi activitatea utilă a celui acuzat de corupţie şi recomandă măsuri simbolice; a treia este *"învăţăm să comunicăm"* şi este apelată când apar acuze sporadice, care pot fi atribuite parţial şi unei incompetenţe în administraţie, după cum s'a procedat în cazul Gorj. Referindu-se la abuzurile *"baronilor locali"* sau ai *"satrapilor locali"*, Nini Săpunaru a constatat că în cazul de *"otită politică"*, al prefectului de Iaşi Corneliu Rusu Banu şi al celui de *"neobrazare politică"* al lui Marian Oprişan a fost aplicat acelaşi tratament: *"mingiierea pe creştet"*.

BUSH INVITAT SĂ VIZITEZE ROMÂNIA

Preşedintele Ion Iliescu a declarat că există o intenţie a Preşedintelui Statelor Unite ale Americii George W. Bush de a efectua o vizită oficială în România după *summit*-ul NATO dela Praga, din luna Noembrie, la care România speră că va fi invitată să adere la Alianţa Nord-Atlantică. Preşedintele Iliescu a apreciat că probabil toate cele 12 ţări candidate la aderarea nord-atlantică sau cel puţin cele şapte, care probabil vor fi invitate la Praga să devină membre NATO, au adresat invitaţii şefului administraţiei americane să efectueze vizite în aceste state.

STOLOJAN FACE CURTE

PNL nu exclude o guvernare în alianţă cu PSD, dacă liberalii vor obţine în 2004 cel puţin 20 de procente la alegerile viitoare, aşa cum nu respinge o colaborare şi cu celelalte partide, cu excepţia PRM - a declarat la Constanţa, preşedintele PNL, Teodor Stolojan. Însă el a precizat că PNL nu mai doreşte să intre într'un guvern în care liberalii să fie o *"particică"* şi alţii să stabilească agenda guvernului. Stolojan a subliniat că partidul său este hotărît să rămână în opoziţie dacă ideile şi programele liberale nu vor forma esenţa guvernării.

Referindu-se la raporturile cu alte partide, Stolojan a spus că relaţiile cu PD sunt normale şi constau în susţinerea reciprocă în Parlament, afirmând că acest subiect va fi dezbătut în şedinţa Delegaţiei Permanente a PNL din 26 Septembrie. În ce priveşte o eventuală formare a unui pol al forţelor politice de dreapta, acesta se poate constitui doar având PNL-ul în centru - a precizat Stolojan. Cu UDMR, *"socoteala e foarte clară"*, crede el. Pentru a obţine sprijinul lor este suficient să le mai oferi câteva şcoli în limba maghiară şi ai votul lor asigurat, a declarat liderul liberal.

PRIVATIZAREA ŞANTIERULUI NAVAL CONSTANŢA

Privatizarea Şantierului Naval Constanţa a fost frauduloasă, a declarat deputatul PNL Dan Radu Rusanu, preşedintele Comisiei economice din Camera Deputaţilor, care a precizat că liberalii vor încerca să cheme reprezentanţii APAPS la Comisiile economice ale Parlamentului pentru a da explicaţii cu privire la această acţiune a Executivului. Deputatul PNL susţine că ordonanţa privind finalizarea procesului de privatizare a Şantierului Naval Constanţa *"dovedeşte că procesul de privatizare este realizat lent şi are ca singură finalitate transferul proprietăţii de stat în folosul clienţilor politici ai PSD, pe seama diminuării resurselor bugetului de stat"*. Rusanu a afirmat că *"obligaţiile bugetare foarte mari ale ŞN Constanţa au fost stinse dintr'un condei, prin conversia în acţiuni, puse la dispoziţia investitorului strategic Resource International, al cărui reprezentant, Gheorghe Bosinceanu, este un sponsor al PSD"*. *"În opinia noastră, este foarte grav că nu se menţionează nimic despre sumele imense cu care este păgubit bugetul consolidat al statului şi nici despre preţul disproporţionat de mic cu care o firmă aparţinând unui fruntaş PSD acaparează o întreprindere cu un patrimoniu construit prin efortul întregii economii naţionale"*, a subliniat Rusanu. Deputatul liberal a mai spus că va încerca să cheme APAPS în Parlament, pentru a da lămuriri cu privire la ordonanţa de privatizare a ŞN Constanţa, însă susţine că va fi foarte greu, pe motiv că actul normativ respectiv nu constituie o prioritate pentru Executiv.

RADU SÂRBU ACUZĂ SERVICIILE SECRETE DE "SABOTAREA" PRIVATIZĂRII BCR

Radu Sârbu, fostul preşedinte al FPS, susţine că privatizarea Băncii Comerciale Române a fost *"sabotată"* de *"serviciile secrete româneşti"*. *"Încă de pe vremea când am iniţiat procedurile de privatizare, am fost întrebat dacă este strict necesară această privatizare şi mi s'a cerut temporizarea ei pe cât posibil, pentru a nu se naşte situaţii delicate. Cei care au făcut aceasta au fost responsabili ai unor servicii secrete româneşti"*, a declarat Radu Sârbu.

El a acuzat conducerea băncii ING România, că ar fi făcut jocul celor care nu doresc privatizarea celei mai mari bănci din România. După ce, la începutul acestei veri, ING Bank părea favorită în cursa pentru privatizarea BCR, conducerea băncii a anunţat, cu câteva zile în urmă, retragerea din competiţie. În acest fel, au rămas să concureze la privatizare Bank Austria Creditanstalt şi OTP Bank, pe de o parte şi, pe de altă parte, compania financiară franceză EULIA.

ACCESUL PRESEI LA INFORMAŢII, LIMITAT ÎNCĂ ODATĂ

Comisiile de specialitate ale consiliilor locale lucrează în şedinţe, care de regulă sunt publice, iar aceste comisii pot invita să participe la dezbaterile lor persoane interesate sau reprezentanţi ai massmedia, au decis deputaţii, la propunerea ministrului Acsinte Gaspar, la dezbaterea celui mai disputat articol din Ordonanţa 35/2002 referitoare la aprobarea Regulamentului - cadru de organizare şi funcţionare a consiliilor locale. Ordonanţa a suferit numeroase modificări la Comisia de administraţie publică, care în mare parte au fost acceptate de către plen. PNL, PD şi PRM au criticat articolul 16 al ordonanţei, pentrucă nu permite accesul necondiţionat al reprezentanţilor mass-media la şedinţele comisiilor de specialitate.

MINISTRUL AGRICULTURII INTENŢIONEAZĂ SĂ DEMITĂ 21 DE DIRECTORI

Ilie Sârbu, ministrul Agriculturii, intenţionează să demită un număr de 21 de directori din instituţia pe care o conduce, printre aceştia aflându-se şi şeful Agenţiei Sapard, Ştefan Mitrache. Sârbu a declarat că activitatea celor vizaţi a fost *"nesatisfăcătoare"* şi că, până la demiterea lor efectivă, aşteaptă ca aceştia să se retragă de bunăvoie din funcţii.

Ilie Sârbu l-a eliberat din funcţie *"la cerere"* pe directorul Agenţiei Naţionale Sanitar-Veterinare, Viorel Andronie. În funcţia de consilier pe probleme sanitar-veterinare, Ilie Sârbu l-a numit pe Liviu Harbuz, care ocupă şi funcţia de consilier al Premierului Adrian Năstase.

IONEL OLTEANU SCHIMBAT DIN FRUNTEA COMISIEI JURIDICE

"Conducerea PSD a decis înlocuirea deputatului Ionel Olteanu la conducerea Comisiei juridice, pentru a îmbunătăţi activitatea acestei comisii", a declarat preşedintele Camerei Deputaţilor, Valer Dorneanu. Oficial, motivarea a fost că Ionel Olteanu avea, pe lângă conducerea comisiei, şi alte însărcinări de care răspunde în bune condiţii, cum este cea de membru al Delegaţiei parlamentare române la Consiliul Europei. *"Se deplasa foarte mult şi la o comisie trebue să fii mereu prezent. Noi apreciem activitatea lui Ionel Olteanu şi intervenţiile lui în plen. Măsura nu a fost o sancţiune, ci o măsură de mai bună organizare"*, a adăugat Dorneanu. Neoficial, se pare că seria de gafe pe care Olteanu le-a făcut, ultima fiind informarea greşită adresată Consiliului Europei, au stat la baza deciziei.

ARCUL DE TRIUMF POATE FI VIZITAT DIN NOU

Primarul General al Capitalei, Traian Băsescu, a spus că va deschide permanent Arcul de Triumf în Noembrie, cu ocazia aniversării a 80 de ani dela inaugurarea primului monument. Actuala construcţie a fost ridicată în 1936, pe fundaţiile primului Arc de Triumf. Problema accesului vizitatorilor la monumentul situat într'o mare intersecţie nu are, însă, o soluţie definitivă. Traian Băsescu a propus ca, în lipsa unei treceri pentru pietoni, accesul să se facă în grupuri, Sâmbăta şi Duminica, din jumătate în jumătate de oră sau din oră în oră, cu sprijinul Poliţiei Rutiere.

PNŢCD ÎMPOTRIVA CONTROLULUI POLITIC ASUPRA CNSAS

Conducerea PNŢCD a apreciat într'o conferinţă de presă, că guvernanţii trebue să decidă repede dacă vor continua să-i ţină în braţe pe ofiţerii de Securitate care au făcut poliţie politică, sau dacă vor lua măsurile ce se impun pentru a îndeplini criteriile de aderare. În acest sens, preşedintele ţărănist Victor Ciorbea a declarat că o dovadă ar fi renunţarea la modificarea Legii 187/1999, privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii ca poliţie politică, ceea ce ar dovedi absenţa imixtiunii politicului în activitatea Consiliului Naţional de Studiere a Arhivelor Securităţii (CNSAS).

Dl. Victor Ciorbea a apreciat că între iniţiatorii proiectului de modificare a Legii 187, se află şi preşedintele Comisiei parlamentare de control a SRI, Ion Stan (PSD), care nu urmăreşte decât instituirea unui control politic al CNSAS şi eliminarea incomozilor din Colegiul Consiliului, prin reducerea mandatului dela şase la patru ani. În opinia preşedintelui ţărănist, Legea 187 trebue să fie aplicată, cu toate lacunele pe care le are. Esenţială rămâne publicarea numelor tuturor ofiţerilor care au făcut poliţie politică.

În sprijinul afirmaţiilor sale, Victor Ciorbea a amintit declaraţiile recente ale oficialilor NATO care au vizitat România şi care au afirmat că, în privinţa serviciilor secrete, *"greul va începe abia după Summit-ul dela Praga"*. Mai mult, a spus liderul ţărănist, prestigioasa publicaţie *"Sunday Herald"* a publicat un articol în care România se află pe primul loc între ţările cu probleme privind reforma serviciilor secrete.

ŞTIRI... ŞTIRI... ŞTIRI...

RODICA STĂNOIU ÎL URECHEAZĂ PE MIRCEA PAŞCU

Ministrul Apărării Ioan Mircea Paşcu s'a văzut acuzat de amestec în treburile Justiţiei după publicarea unei adrese în care îi cerea preşedintelui Curţii Supreme de Justiţie, Paul Florea, să grăbească un recurs în anulare. Procesul cu pricina este cel dintre clubul Steaua şi o firmă care a făcut lucrări de zeci de miliarde de lei pe stadionul Steaua, pentru care îşi cere bani dela fraţii Păunescu care au fost patronii clubului. Ministrul Justiţiei apreciază că gestul Ministrului Apărării de a i se adresa în scris preşedintelui CSJ reprezintă un amestec în treburile Justiţiei.

PORCI MISTREŢI PE LITORAL

Mai mulţi porci mistreţi care au fost văzuţi, în ultimele 24 de ore, în Constanţa şi Mamaia, au provocat panică printre turişti şi localnici, unul dintre aceştia reuşind să pătrundă într'un hotel din staţiune după ce a spart geamul unui birou.

OFICIUL PENTRU COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR ARE O ACTIVITATE DE FAŢADĂ

Deputaţii au luat la puricat activitatea Oficiului Naţional pentru Prevenirea şi Combaterea Spălării Banilor. Comisiile de buget-finanţe şi juridică au analizat prevederile proiectului de lege privind funcţionarea Oficiului, iniţiat de Guvern. Concluzia a fost aceea că membrii Oficiului nu au atribuţii de sesizare şi control a cazurilor considerate ilicite. Practic, conform vicepreşedintelui PNL Călin Popescu Tăriceanu, activitatea Oficiului este doar de faţadă. *"Salariaţii acestei instituţii înaintează nişte dosare Parchetului unde nu se ştie ce se mai întâmplă cu ele. În plus, procurorii nu au pregătirea necesară pentru a dovedi posibilele spălări de bani"*, ne-a precizat Tăriceanu.

Preşedintele Comisiei de buget-finanţe Florin Georgescu a declarat şi el, după şedinţă, că deputaţii din cele două comisii urmează să aducă amendamente la acest proiect de lege, deoarece trebue sporite competenţele Oficiului, iar sesizările acestui organism să fie analizate cu prioritate de către instituţiile abilitate, Parchet şi Poliţie.

Deputatul PSD Vasile Bleotu a precizat că mai mulţi deputaţi au considerat că acest Oficiu trebue să aibă şi atribuţii de supraveghere a acestui fenomen, nu numai de informare privind cazurile suspecte. *"Acest lucru ar duce la creşterea eficienţei activităţii instituţiei. Reprezentantul Oficiului prezent la şedinţa comisiilor a informat că din 700.000 de operaţiuni efectuate, s'au depistat doar 800 de cazuri suspecte, din care 300 au fost rezolvate"*, a precizat deputatul PSD.

MINISTRUL CULTURII ŞI-A AUTOSUBVENŢIONAT TREI CĂRŢI

Recent, s'a publicat în *"Universul cărţii"* lista integrală a titlurilor de reviste şi cărţi subvenţionate de către Ministerul Culturii şi Cultelor. Şochează faptul că Ministrul culturii şi cultelor, Răzvan Theodorescu, a dat bani dela buget pentru trei cărţi scrise de domnia sa, una în 2001 alte două în 2002: *"Picătura de istorie"*, la Editura Fundaţiei Culturale Române, şi *"Un mileniu de artă la Dunărea de Jos"* (400-1400), la Editura Gramar. Totodată, editura Viitorul Românesc este editura cu cele mai multe titluri subvenţionate în 2002 - 28 de titluri. La fel, unii dintre membrii comisiei care au selectat titlurile şi-au autosubvenţionat cu generozitate propriile cărţi: Dan Grigorescu, membru al comisiei, şi-a autosubvenţionat *"Dicţionarul avangardelor literare şi artistice"* (Editura Enciclopedică) şi *"Studii de literatură engleză"* la Editura Grai şi Suflet; D.R. Popescu şi-a subvenţionat producţia personală de mare interes *"B. Soker şi Contele Dracula"* (Editura Amarcord) şi încă o carte, *"Puşca lui Caragiale"*, la Editura Viitorul Românesc; Luminiţa Vartolomei, de asemenea membră a comisiei, şi-a subvenţionat cartea *"Stop cadru în sonor"* la Editura Muzicală.

LISTA SECURIŞTILOR AR PUTEA TOTUŞI SĂ FIE PUBLICATĂ

Colegiul CNSAS a obţinut acordul de principiu al SRI pentru a publica numele securiştilor care au făcut poliţie politică, incluzând şi cadrele active, însă serviciul de informaţii se va putea opune în situaţia în care persoanele vizate au fost sau sunt implicate în activităţi de siguranţă naţională, a afirmat preşedintele Colegiului, Gheorghe Onişoru.

PROCURORUL CHIŞINĂULUI A FOST DESTITUIT

Procurorul municipiului Chişinău Petru Bobu a fost destituit de către Procurorul general al Republicii Moldova.

Petru Bobu este cel care a condus ancheta în cazul răpirii deputatului creştin-democrat Vlad Cubreacov şi, mai târziu, în cazul dispariţiei fără urmă a şefului-adjunct al Departamentului tehnologii informaţionale, Piotr Dimitrov. Până în prezent, ancheta desfăşurată în cele două cazuri nu s'a soldat cu nici un fel de rezultate. Oficialităţile neagă, însă, că între aceste cazuri şi destituirea procurorului ar exista vreo legătură. Un purtător de cuvânt al Procuraturii Generale a comunicat că decizia de destituire a fost luată după încheierea unor, citat, *"investigaţii interne de rutină"* privind activitatea procurorului municipiului. Petru Bobu a fost suspendat din funcţie pentru controale interne privind activitatea sa încă în luna August, la cererea preşedintelui Voronin.

DEFICITUL BUGETAR A FOST DE 1,4% DIN PIB PE PRIMELE ŞAPTE LUNI

Deficitul bugetului general consolidat înregistrat pe primele şapte luni a reprezentat 1,4% din Produsul Intern Brut (PIB) estimat pentru întregul an, se arată într'un comunicat al Ministerului Finanţelor Publice (MFP). În Iulie, deficitul a crescut cu 0,2%. Valoarea deficitului a fost de 21.039 miliarde de lei, solduri negative fiind consemnate la nivelul Bugetului de stat (31.291 miliarde de lei), bugetul asigurărilor sociale de stat (6.954 miliarde de lei) şi creditele externe contractate de ministere (13.853 miliarde de lei). Scăderea cheltuielilor cu dobânzile cu suma de 20.289 miliarde de lei (1,9% din PIB comparativ cu 2,3% din PIB în aceeaşi perioadă a anului trecut), precum şi excedentele înregistrate de alte componente ale bugetului au compensat aceste solduri negative.

Obiectivul privind deficitul convenit de Executiv cu Fondul Monetar Internaţional (FMI) pentru anul 2002 este de 3% din PIB, pentru anul viitor fiind prevăzut un nivel de 2,65% din PIB. Veniturile bugetului general consolidat au crescut cu 2%, în termeni reali, faţă de primele şapte luni ale anului trecut, în vreme ce cheltuielile s'au diminuat cu 0,9%. Cea mai mare parte a veniturilor bugetare a provenit din impozitele directe, care deţin o pondere de 61% din total. Impozitele indirecte au contribuit cu 36,2% din veniturile totale, cea mai mare parte a lor fiind reprezentată de taxa pe valoarea adăugată, cu 60,9% din total, respectiv 54.786 miliarde de lei. În măsura în care colectarea veniturilor o va permite, în toamnă ar putea avea loc o nouă rectificare bugetară pozitivă.

PNŢCD, ÎMPOTRIVA ALOCAŢIUNII BUGETARE PENTRU PARTIDE

Ţărăniştii au făcut câteva aprecieri pe marginea dezbaterilor din Camera Deputaţilor asupra Legii privind finanţarea partidelor politice, propunând ca plafonarea donaţiilor să fie rezonabilă, pentru a asigura o cât mai mare transparenţă şi un control eficient al finanţării partidelor. *"PNŢCD se pronunţă pentru o altă formă de finanţare dela Bugetul de stat a partidelor decât cea a alocaţiilor bugetare, care face imposibil un control eficient al legalităţii cheltuirii subvenţiilor, aceste alocaţii amestecându-se cu alte surse de finanţare"*, se precizează într'un comunicat de presă.

"ŞANSELE ROMÂNIEI DE A ADERA LA NATO S'AU ÎMBUNĂTĂŢIT SEMNIFICATIV"

Aderarea României la Alianţa Nord-Atlantică cu prilejul *summit*-ului dela Praga din luna Noembrie ar putea fi împiedicată numai de unele circumstanţe excepţionale şi neprevăzute, apreciază Economist Intelligence Unit (EIU), divizie a grupului *The Economist*, într'un raport lunar privind România.

BRITANICII RÂD DE IMNUL ROMÂNIEI

Versurile imnului naţional al României, *"Deşteaptă-te, Române!"*, sunt considerate de cotidianul britanic *"The Times"* ca fiind printre cele mai inepte din lume. De această părere este comentatorul Richard Morrison, care a publicat la rubrica *Opinii*, un articol în care sunt analizate imnurile naţionale ale statelor lumii şi unde *"Deşteaptă-te, Române!"* este pus lângă cel al Australiei (*"pe ultima scară a banalităţii"*) şi al Algeriei (din care se citează versul *"Am luat răpăitul mitralierei drept cântec al nostru"*). Pentru cel mai puţin inspirat «prim rând», România ia premiul cu *"Deşteaptă-te române din somnul tău de moarte!"*.

CUM SE POATE AJUNGE LA RENTABILIZAREA SECTORULUI MINIER

Un raport întocmit de firma de consultanţă Arthur Andersen propune guvernului o variantă de restructurare a sectorului minier care presupune concedierea a peste jumătate din cei 84.000 de mineri aflaţi în prezent în activitate. Scenariul presupune retragerea totală a subvenţiilor de stat, fapt ce ar duce, spre exemplu, la închiderea a 35 din cele 37 de mine din sectorul metalifer. Măsurile de redresare economică şi socială a zonelor afectate ar presupune facilităţi acordate firmelor nou înfiinţate, cursuri de recalificare, precum şi un ajutor de şomaj de aproximativ 100 de dolari pe lună, pe o perioadă de cinci ani. Studiul a fost realizat la cererea Ministerului Industriilor.

SE MĂREŞTE PREŢUL CĂLĂTORIEI CU METROUL

Începând dela 1 Octombrie, tariful unei cartele cu două călătorii va fi de 14.000 de lei, iar cartela cu zece călătorii va costa 50.000 de lei. Un abonament lunar la metrou, cu număr nelimitat de călătorii, va avea preţul de 150.000 de lei, iar costul unui abonament pentru o zi va fi de 20.000 de lei. Potrivit estimărilor Guvernului, majorarea tarifului călătoriei va spori cu 6 miliarde de lei lunar veniturile din transport ale Metroului.

TRATATUL ROMÂNO-RUS AMÂNAT DUPĂ PRAGA

Preşedintele Ion Iliescu a declarat că tratatul politic româno-rus ar putea fi semnat după *summit*-ul NATO dela Praga din luna Noembrie, până în prezent nefiind stabilită data vizitei oficiale pe care şeful statului român o va face în Federaţia Rusă, pentru semnarea tratatului bilateral.

LUCRĂRILE AUTOSTRĂZII BUCUREŞTI-CERNAVODA

Litigiile cu proprietarii de terenuri sunt folosite drept scuză în faţa finanţatorilor acestui proiect. În consecinţă România trebue să plătească penalităţi în valoare de aproximativ 10 milioane de dolari, atât pentru antreprenor, cât şi pentru creditul BERD nefolosit, din cauza întârzierii cu vreo 18 luni a lucrărilor la autostrada Bucureşti-Cernavoda.

DEMONSTRAŢII ÎMPOTRIVA CORUPŢIEI ŞI SĂRĂCIEI

Peste 4.000 de persoane au participat la mitingul organizat de PNŢCD împotriva corupţiei şi sărăciei. Ţărăniştii au lansat cu acest prilej campania de strângere de semnături pentru susţinerea proiectului de lege PNŢCD privind controlul averii demnitarilor şi funcţionarilor publici.

CIORBEA: CONSTANTINESCU ESTE BINEVENIT ÎN PNŢCD

PNŢCD va încerca să atragă, într'un interval de timp cât mai scurt, cât mai multe personalităţi, grupuri şi formaţiuni care se reclamă creştin-democrate, populare şi care încearcă să se reafirme pe scena politică, a declarat preşedintele Victor Ciorbea. *"Dorim cât mai sincer să regrupăm toate formaţiunile şi personalităţile care aderă la principiile şi valorile noastre"*, a spus Ciorbea. El nu a exclus, în cadrul demersului PNŢCD de a realiza *"un dialog deschis şi sincer"* cu alţi exponenţi creştin-democraţi, nici dialogul cu celelalte forţe politice parlamentare şi neparlamentare.

Întrebat dacă în acest context fostul preşedinte Emil Constantinescu este binevenit în partid, Victor Ciorbea a arătat că *"orice personalitate care vrea să participe la aceste acţiuni este binevenită"*.

SPORT

CAMPIONATUL EUROPEAN ROMÂNIA A ÎNVINS CU 3-0 BOSNIA

Filmul meciului: ● 0-1, min. 7: Mutu a executat o lovitură liberă de pe stânga, Chivu i-a luat faţa lui Bajramovici şi a înscris cu capul din plonjon dela 6 metri ● 0-2, min. 9: Ganea a pătruns pe dreapta, a centrat în spate şi Munteanu, dela 12 metri, a şutat lobat cu dreptul peste Piplica ● 0-3, min. 27: Chivu a scăpat pe stânga, a centrat pe jos, Ganea a preluat şi a tras dela 12 metri pe lângă Piplica ● min. 35, Ikanovici a reluat spre propria poartă, Piplica a scos greu ● min. 43, Salihamidzici a tras dela 25 de metri, Vintilă a respins greu ● min. 45 , Musici a tras în transversală, la încheietura barelor ● min. 59. Ganea a tras tare dela 15 metri, Piplica a respins peste.

IONEL GANEA NU MAI PLEACA LA HANOVER

Responsabilii grupării germane Hanovra 96 au anunţat că nu mai sunt interesaţi de transferul atacantului român al echipei VfB Stuttgart, Ionel Ganea,

"TINERETUL" A PIERDUT CU BOSNIA

Selecţionata de fotbal tineret a României (jucători sub 21 de ani), antrenată de Ilie Dumitrescu, a păşit cu stângul în preliminariile Campionatului European din 2004, fiind învinsă, la Zenica, de reprezentativa Bosniei-Herţegovina, cu 2-1 (1-0), în cadrul grupei a 2-a. Pentru gazde au marcat Dusko Stajic (min. 2) şi Zelimir Terkes (min. 5), golul tricolorilor fiind reuşit de Octavian Chihaia (min. 72).

TURUL 2 AL CUPEI UEFA

SC HEERENVEEN - F.C. NAŢIONAL 2-0 (0-0)

Au marcat: HANSSON (54), DENNEBOOM (65). Stadion: "Abe Lenstra"; spectatori: 10.000. Au arbitrat: G. Borovilos - A. Giakoumis, A. Bilimis (toţi din Grecia).

RAPID - VITESSE ARNHEM 0-1 (0-0)

A marcat: PEETERS (62). Stadion: "Rapid"; spectatori: 15.000. Au arbitrat: P. Rodomonti - A. Consolo, A. Grisseli (toţi din Italia).

CLASAMENTUL DIVIZIEI A după etapa a 7-a

Loc	Echipa	Nr.J	V	E	I	Gm	Gp	Pct
1.	Rapid	7	6	0	1	18	7	18
2.	FC Naţional	7	5	1	1	11	4	16
3.	Oţelul	7	4	2	1	8	6	14
4.	Gloria	7	4	1	2	13	4	13
5.	Poli AEK	7	4	0	3	9	9	12
6.	U Craiova	7	3	1	3	12	15	10
7.	Steaua	7	2	3	2	6	5	9
8.	Dinamo	7	2	2	3	13	11	8
9.	Ceahlăul	7	1	5	1	10	9	8
10.	FC Braşov	7	2	2	2	6	7	8
11.	Farul	7	2	2	3	5	7	8
12.	Sportul Stud.	7	2	2	3	7	11	8
13.	FC Argeş	7	2	2	3	6	10	8
14.	UTA	7	2	0	5	9	17	6
15.	FCM Bacău	7	1	2	4	7	12	5
16.	Astra	7	1	1	5	7	13	4

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

SADDAMOFOBIA LUI GEORGE W. BUSH

Lunile Iulie, August și Septembrie s'au remarcat printr'o febrilă activitate a administrației Bush. Președintele american a căutat să convingă pe aliații europeni și neeuropeni, Congresul american și Națiunile Unite de necesitatea de a ataca Irakul, care ar deține arme de distrugere în masă și reprezintă o primejdie pentru vecinii săi, pentru Statele Unite și pentru întreaga lume.

De reamintit că Statele Unite au ajutat Irakul să se înarmeze în războiul acestuia de opt ani cu Iranul. În 1990, în disputa teritorială cu Kuweitul, Irakul a primit înainte de invadare, asigurarea dela ambasadorul USA D-na *April Gaspie*, în faimoasa întâlnire cu Saddam Hussein, că Statele Unite nu se vor implica, ceea ce a fost considerat ca un semnal verde pentru intrarea în Kuweit. După cum se știe nu a fost așa.

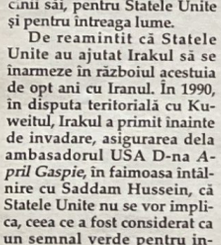

Saddam Hussein

Ca și în cazul lui Castro, CIA a avut o continuă activitate împotriva lui Saddam, încercând asasinarea acestuia și destabilizarea regimului prin cooptarea Șiiților, Kurzilor și ofițerilor irakieni defectori, pentru acțiuni de sabotare.

Pe data de 12 Septembrie Președintele Bush s'a adresat Adunării Generale a Națiunilor Unite, căutând să-și pledeze cazul în privința pericolului pe care îl prezintă Irakul, prin faptul că deține arme de distrugere în masă. El a înșirat rezoluțiile pe care regimul lui Saddam Hussein nu le-a respectat, declarând că *"obiectivul Statelor Unite nu trebue pus la îndoială. Rezoluțiile Consiliului de Securitate vor trebui să fie impuse, cererile juste de pace și securitate vor trebui să fie îndeplinite, sau acțiunea va fi inevitabilă"*, a subliniat președintele american.

În zilele care au urmat el sublinia: *"Le-am spus că dacă nu vor acționa... Statele Unite o vor face"*. El a continuat să preseze atât Congresul cât și Consiliul de Securitate pentru o rezoluție drastică, fiindcă considera că Irakul reprezintă o amenințare mondială și chiar o amenințare a civilizației... Membrii guvernului american au început să acuze Irakul de colaborare cu Al-Qaida,, dar până în prezent aceste afirmații nu au fost dovedite.

De reamintit că Bush a lansat doctrina războiului preventiv pe care vrea s'o aplice Irakului, o metodă care poate încuraja și alte state să o încerce. China poate ataca Taiwanul pentru același motiv. Un rezultat dezastruos al războiului prevenitv a fost atacul Japoniei dela Pearl Harbour.

Arabii se întreabă de ce trebue ca Irakul să respecte rezoluțiile Consiliului de Securitate, când Israelului i se permite să fie deasupra legilor internaționale? Ei acuză Statele Unite de un dublu standard pentru Irak și Israel, care nu s'a supus la zeci de rezoluții, iar altele au fost respinse de Statele Unite prin *"veto"*.

Ministrul de Interne saudit, Prințul Nayef, a declarat: *"vedem că armele nucleare și de distrugere în masă ale Israelului sunt trecute cu vederea, ca și cum ceea ce este interzis Irakului și altor țări este permis Israelului. Supraputerea care controlează astăzi lumea este ostilă Arabilor și Musulmanilor din, cauza influenței Sionismului în Statele Unite"*, adăugând că Arabia Saudită va continua să ajute financiar familiile Palestinienilor uciși împotriva ocupației israeliene.

După cum se știe, pe data de 16 Septembrie, în mod nepreväzut, Secretarul General ONU a fost informat că Irakul acceptă fără condiții reîntoarcerea inspectorilor ONU.

Acceptarea fără condiții a reluării inspecțiilor a fost salutată de Kofi Annan și de majoritatea membrilor Consiliului de Securitate, cu excepția Statelor Unite și a Marei Britanii. Rusia a declarat că nu mai este nevoie de o nouă rezoluție a Consiliului de Securitate, rezoluțiile existente fiind suficiente, poziție contrară administrației americane, care a făcut presiuni la ONU pentru o rezoluție drastică.

Bush urmărește cu orice preț răsturnarea lui Saddam Husein care, prin scrisoarea sa din 19 Septembrie adresată Marii Adunări a Națiunilor Unite, a spus că țara sa este lipsită de orice fel de arme nucleare, chimice sau biologice. *"Administrația Statelor Unite vrea să distrugă Irakul pentru a controla petrolul în Orientul Mijlociu. Lovind Irakul, administrația Statelor Unite acționează în folosul Sionismului care ucide poporul eroic al Palestinei, distrugându-i proprietățile, omorându-i copiii și căutând să obțină dominația asupra întregii lumi"*, a mai spus președintele Irakului în mesajul său, citit de Ministrul de Externe Naji Sabri.

Pe data de 24 Septembrie a pledat în Camera Comunelor, Primul ministru Tony Blair, făcându-se ecoul lui Bush și venind cu documente care ar dovedi că Irakul produce arme de distrugere în masă. Acceptat cu entuziasm de Bush, raportul a fost considerat de Franța, Rusia și chiar de unii laburiști ca neconcludent. Laburistul Alan Simpson l-a considerat *"un document parțial și superficial care abundă de supoziții și este lipsit de fapte, fiind mai apropiat de propagandă decât de cercetare amănunțită"*.

Gen. Tommy Franks

George W. Bush la Adunarea Generală ONU

La Londra au avut apoi loc manifestații de protest împotriva unui război cu Irakul, la care au participat 150.000 de demonstranți, după cum a raportat poliția.

Rusia consideră că numai o inspecție făcută de specialiști poate lămuri lucrurile, de aceea e nevoie ca inspectorii să se întoarcă în Irak. Aceștia, sub conducerea lui Hans Blix s'au întâlnit cu partea irakiană la Viena, ajungând la un acord pe data de 1 Octombrie, pentru cercetarea tuturor locurilor, cu excepția palatelor prezidențiale, conform cu o înțelegere făcută în 1998 cu Kofi Annan, ceea ce nu vrea să admită administrația Bush care a declarat că se opune reîntoarcerii inspectorilor în Irak, înainte de a avea o rezoluție drastică din partea Consiliului de Securitate.

Tony Blair

Istoria ne arată că Irakul făcea parte din fosta zonă colonială a Marei Britanii, fiind de fapt o creație a acesteia după Primul Război Mondial, din părți disparate ale Imperiului Otoman, cu Șiiți la Sud, Suniți la mijloc și Kurzi în Nord.

Actuala criză a inspectorilor a început din 1998, când pe data 16 Decembrie 1998, Statele Unite și M. Britanie au declanșat *"Operațiunea Vulpea Deșertului"*, un bombardament aerian de patru zile asupra Irakului, în urma refuzului acestuia de a mai primi inspectori, care de ani de zile verificau situația dissn-trugerii armelor chimice, biologice și a rachetelor. Irakul a motivat încă de mai demult necolaborarea cu echipele de inspectori UNSCOM, pe considerentul că acestea sunt formate din spioni. În mod surprinzător, oficiali ai Statelor Unite și ai ONU au confirmat că în aceste echipe au fost introduși agenți americani ai serviciilor de informație, care au plantat echipamente electronice pentru ascultarea convorbirilor oficialităților irakiene.

Pentagonul a anunțat atunci că au fost lansate peste 400 de rachete, depășind numărul de 389, câte au fost aruncate în timpul Războiului din Golf în 1991. Coincidența făcea că în ziua următoare declanșării atacului asupra Irakului urmau să fie votate în Congres articolele de *impeachment*, de punere sub acuzare a președintelui Clinton în urma scandalului cu Monica Lewinsky...

În 1991 Statele Unite, Marea Britanie și Franța au înființat în Irak o zonă de *zbor interzis* la Nord de paralela 36, pentru protejarea populației kurde, iar în 1992 a fost impusă Irakului a doua zonă de zbor interzis, la Sud de paralela 32, pentru a proteja populația șiită care se răsculase, fiind încurajată de Americani, dar apoi abandonată. În 1996 Americanii au extins spre Nord această zonă, până la paralela 33, deci până în suburbiile Bagdadului. Franța a refuzat să participe la această extindere, încât ea este patrulată numai de avioane americane și engleze.

Acum, în 2002, o nouă febră războinică a început să se contureze din Iulie, când a apărut un plan militar al Statelor Unite, de atac asupra Irakului. Washingtonul consideră Irakul o amenințare pentru vecinii săi, prin faptul că ar deține arme de distrugere în masă. Ca vecin periclitat este trecut și Israelul, deși acesta nu are frontiere cu Irakul.

În privința armelor de distrugere în masă a Irakului, Scott Ritter, care a făcut parte din echipa de inspectori acreditați să cerceteze între 1991-1998, suspiciunile de arme de distrugere în masă ale Irakului și-a înaintat demisia de șef al inspectorilor Națiunilor Unite pentru armament, după ce a spus că Statele Unite au instigat o criză cu regimul lui Saddam Hussein pentru a lansa campania de bombardament, deși nu era nevoie de inspecții agresive după ce UNSCOM, comisia specială a Națiunilor Unite, a verificat că Irakul este în mod fundamental dezarmat.

Ritter a acuzat Statele Unite că au împiedicat pe inspectori să-și ducă activitatea, fiindcă agenți ai serviciilor secrete americane au utilizat pe inspectorii de armament ca o acoperire pentru a spiona și a distruge astfel credibilitatea echipei de inspectori. El a declarat în Septembrie că, după o activitate de șapte ani, s'a certificat că Irakul a fost dezarmat în proporție de 90-95%. Ritter a citat raportul din 1998 al Agenției Internaționale de Energie Nucleară, care spunea că Irakul nu are capabilități pentru arme nucleare.

Aliații europeni ai Statelor Unite au criticat declanșarea unui război împotriva Bagdadului, susținând că orice calcul greșit poate submina coaliția internațională împotriva terorismului, ca și activitatea diplomatică necesară pentru rezolvarea crizei israelo-palestiniene.

Secretarul General ONU, Kofi Annan a făcut cunoscut că, *"numai Consiliul de Securitate poate prescrie legitimitatea unică de care e nevoie pentru a acționa"*.

Președintele Germaniei Gerhard Schröder a respins participarea Germaniei într'un război în Irak, pe care l-a calificat *"o aventură"*. Din acest motiv relațiile dintre cele două țări s'au răcit, mai ales după ce Ministrul de Justiție, Doamna Herta Daeubler-Gmelin a declarat că Bush umblă după Saddam Hussein ca să abată atenția dela problemele interne. Aceasta este o metodă populară, *"chiar Hitler a utilizat-o"*.

Se pune întrebarea și asupra cheltuielilor impuse de acest război. Dacă războiul din Golf a costat 61 miliarde de dolari (în dolarii de acum, 79 miliarde), iar 80% au fost plătiți de Kuweit, Arabia Saudită și Japonia, acum Statele Unite vor trebui să plătească majoritatea cheltuielilor, care se consideră că s'ar ridica între 100 și 200 miliarde de dolari, acum când SUA este în recesie. De asemenea, cine va guverna apoi Irakul, după eliminarea lui Saddam. Grupările de opoziție sprijinite de Washington nu se înțeleg între ele. Kurzii la Nord și Șiiții la Sud pot duce la un Irak haotic, în care Americanii vor avea rol de poliție ca în Afganistan. Kurzii reprezintă o permanentă amenințare și pentru Turcia. Iordania și Turcia pierd miliarde de dolari din cauza embargoului de petrol al Irakului.

În războiul din 1991, prețul barilului de petrol a crescut la 35 de dolari. Statele Unite importă 50% din nevoile sale de petrol și creșterea barilului la 40 de dolari va pune administrația Bush în mare dificultate și se va răsfrânge asupra multor țări.

Aliații arabi ai Washingtonului sunt îngroziți de un nou război împotriva Irakului. În Arabia Saudită, populația se teme de extinderea conflictului în interiorul țării iar Kuweitul nu mai consideră Irakul ca o amenințare împotriva sa.

Liga Arabă s'a întrunit la începutul lui Septembrie. Cele 22 de țări au adoptat o declarație care se opune oricăror feluri de acțiuni militare asupra Irakului.

Generalul american Brent Scowcroft, fostul consilier al lui George Bush tatăl, consideră că necesitatea unui război împotriva Irakului nu este demonstrată, declarând ulterior că Saddam este pe lista neagră a rețelei Al-Qaida, nefiind un islamic ci un socialist.

Statele Unite au început o masivă trimitere de armament în bazele din Golful Persic, în Kuweit, Qatar și Bahreim, unde are baza Flota a 5-a. Generalul Tommy Franks, comandantul suprem al forțelor americane a declarat că este pregătit să execute orice acțiune necesară i se va cere. El a transferat o parte a Centrului de Comandă din Florida în Qatar. Marea Britanie intenționează să trimită 4.000 de soldați care se vor adăuga celor 60.000 de Americani. Ca un preludiu, avioane americane și engleze au atacat sistemele radar dela aeroportul internațional din Basra.

Scott Ritter

Presiunile lui Bush asupra Consiliului de Securitate au continuat. El a pledat pentru o rezoluție în care să se stipuleze că în orice caz de violare a regimului de control al inspectorilor, în mod automat ONU sau unul din state vor interveni militar, deci o poartă deschisă pentru o intervenție americană. Rezoluția americană este făcută pentru a nu fi acceptată. Ea dă o săptămână Irakului pentru primirea înspectorilor și încă trei săptămâni pentru declararea tuturor armelor de distrugere în masă. Vor fi controlate palatele prezidențiale, instituții și chiar moschei. Orice lipsă în declarații poate fi un motiv de intervenție.

"Încercarea de a face Consiliul de Securitate să accepte utilizarea forței impotriva Irakului, în mod automat, este inacceptabilă pentru pentru noi", a spus Ministrul adjunct de Externe al Rusiei, Alexander Saltanov. Franța și Germania s'au alăturat acestei poziții.

In Congres, Democrații au făcut opoziții la învestirea președintelui cu puteri depline de a ataca Irakul în cazul că ONU va eșua, totuși pe data de 2 Octombrie Bush a anunțat că a primit asigurări din partea Camerei Reprezentanților că vor sprijini pe președinte. Se așteaptă o hotărire finală, atât în Senatul american cât și la Consiliul de Securitate în următoarele zile ale lui Octombrie.

DATE STATISTICE

Pierderi la Banca Națională

Banca Națională a României a înregistrat în anul 2001 o pierdere de 4.162,4 miliarde lei, care a fost cauzată atât de influențele din activitatea operațională cât și din cheltuielile care nu privesc activitatea specifică de bancă centrală, potrivit unui Raport al Curții de Conturi a României (CCR), care a fost prezentat Miercuri 25 Septembrie a.c. de președintele CCR, Dan Drossu Șaguna. Numai cheltuielile cu caracter social cultural și sportiv au condus la o pierdere de 47,1 miliarde lei, ceea ce denotă că BNR nu a avut asigurate sursele de finanțare pentru acoperirea cheltuielilor nespecific bancare, arată raportul.

Inspectorii CCR au constatat că s'au efectuat investiții de 28,7 miliarde lei la baza sportivă pe care a pus-o la dispoziția Asociației Sportive Fotbal Club Național, fiind încălcate prevederile legii privind statutul BNR. De asemenea, s'au constatat abateri cu caracter financiar-contabil în ceea ce privește evidența mijloacelor fixe aflate în patrimoniul BNR.

În perioada 1998-1999, BNR a încheiat un număr de 79 contracte de vânzare-cumpărare de locuri de parcare, care au fost scoase din evidența contabilă la 31 Decembrie 2001. Aceste *"abateri financiare au dus la majorarea nejustificată a cheltuielilor cu amortizarea și impozitele locale, în suma totală de 220,6 miliarde lei, pentru care au fost calculate majorările de întârziere aferente"*.

Fondul forestier

Fondul forestier național, constituit din totalitatea pădurilor și terenurilor aferente acestora, se ridică la 6,36 milioane hectare sau 26,8 la sută din teritoriul național, media fiind de 0,27 hectare pădure/locuitor, sub media europeană de Sindicatelor din Silvicultură - Consilva. Prin aplicarea legii nr.18/1991 și a legii nr.1/2000 s'a reconstituit până în prezent dreptul de proprietate a[illegible]ra terenurilor forestiere în suprafață totală de 1,31 milioane hectare, urmând ca până la sfârșitul anului 2002 să mai fie retrocedată și pusă în posesie o suprafață de 0,89 milioane hectare, suprafața propusă pentru validare de către comisiile locale și în mare parte aprobată de către comisiile județene. Astfel, susține Marian Stoicescu, la sfârșitul anului 2002 statul va rămâne în proprietate cu 4,16 milioane hectare fond forestier, 0,64 milioane ha revenind persoanelor fizice, 0,62 milioane ha formelor asociative-obști-composesorate, 0,06 milioane de hectare instituțiilor de cult și învățământ și 0,88 milioane de hectare comunelor și orașelor.

Românii își cheltuie 50 la sută din venit pe mâncare și băutură

Tendințele de consum din gospodăriile românești arată că în timp ce familiile continuă să aloce mai mult de 50 la sută din bugetul lor pentru mâncare și băuturi, consumul de produse nealimentare scade, arată într'un studiu GfK România - Institut de Cercetare de Piață. Datele privind distribuția bugetului în gospodării arată ca Românii alocă pentru mâncare și băuturi mai mult de 50 la sută din buget, ponderile pe ani, în perioada 1997-2001, oscilând între 53 și 59 la sută. În plus, aceștia mai alocă din bugetele de familie între 16 și 24 la sută pentru încălzire și întreținere, între 6 și 9 la sută pentru transport și telecomunicații, între 6 și 8 la sută pentru îmbrăcăminte/încălțăminte, 4 la sută pentru alte cheltuieli diverse, 3 la sută pentru divertisment, iar pentru sănătate și medicamente, aproximativ 2 la sută.

Exporturi de autovehicule

Exporturile românești de autovehicule (autoturisme plus vehicule comerciale) s'au cifrat în primele opt luni la 8.409 un[illegible], în scădere cu 5,7 la suta comparativ cu perioada similară a anului 2001 (8.922 unități), conform statisticilor întocmite de Asociația Producătorilor și Importatorilor de Automobile (APIA). În perioada analizată, exporturile de autoturisme au fost de 7.939 unități, în scădere cu 4,8 la sută față de primele opt luni din 2001. În luna August, producătorii autohtoni au exportat 654 de autoturisme și 10 vehicule comerciale din gama sub 3,5 t.

Producția autohtonă de autovehicule în perioada de referință s'a cifrat la 52.987 de unități (din care 44.150 autoturisme), în creștere cu 22,1 la sută față de perioada Ianuarie - August 2001 (la autoturisme creșterea a fost de 21,3 la sută). În luna August au fost produse în România 4.203 autovehicule, din care 3.492 autoturisme. În primele opt luni ale anului în curs importurile de autovehicule s'au cifrat la 28.004 unități (din care 21.640 autoturisme), în creștere cu 45,9 la sută față de perioada similară din 2001 (45,2 la sută la autoturisme). În August au fost importate 3.731 autovehicule, din care 2.853 autoturisme.

Evoluții demografice

Evoluția principalelor fenomene demografice în perioada 1 Ianuarie - 30 Iunie 2002, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului precedent, a fost caracterizată de creșterea numărului deceselor (142.499 față de 131.146) și al divorțurilor (17.698 față de 16.849) și de scăderea numărului nou-născuților (dela 109.566 la 105.513), al căsătoriilor (49.095 față de 49.880) și al deceselor copiilor sub un an (dela 2.127 la 1.840).

Circa 35 la sută dintre Români sunt pensionari

Numărul mediu al pensionarilor în semestrul I 2002 a fost de 6.392.000 persoane, nivel apropiat cu cel din semestrul anterior (0,05 la suta), dar în creștere față de semestrul similar al anului 2001 cu 1,25 la sută, conform datelor Institutului Național de Statistică (INS). Pensionarii de asigurări sociale de stat au reprezentat 70,8 la sută din numarul total de pensionari. Raportul dintre numărul de pensionari și cel de salariați, în primul semestru al anului, s'a menținut la 1,5 pensionari la un salariat, proporție ce se înregistra și în primul trimestru din 2002.

Pensia medie lunară a pensionarilor de asigurări sociale de stat a fost în perioada de referință de 1.552.946 lei, în creștere cu 13 la sută față de semestrul II/2001 și cu 25,8 la sută față de semestrul I/2001. În trimestrul II al acestui an, față de primul trimestru, numărul mediu al pensionarilor, cifrat la 6.385.000 persoane a fost în scădere cu 0,21 la sută. În același trimestru, pensia medie lunară a pensionarilor de asigurări sociale de stat a fost de 1.593.125 lei, în creștere cu 5,3 la sută față de trimestrul anterior și cu 24,6 la sută față de trimestrul corespunzător din anul precedent.

Românii și problemele omenirii

Majoritatea Românilor (55%) crede că problema cea mai importantă cu care se confruntă omenirea în zilele noastre este sărăcia și decalajul între bogați și săraci, în timp ce 39% dintre Bulgari, 22% dintre Polonezi au nominalizat sărăcia, relevă un sondaj Gallup realizat recent, în peste 30 de țări, operatorul din România fiind Centrul pentru Studierea Opiniei și Pieței (CSOP).

În țările UE, 17% dintre cei chestionați au indicat sărăcia ca fiind cea mai importantă problemă a omenirii, în țările Europei Centrale și de Est - 25%, în Rusia - 20%, în SUA - 6%, media fiind de 18% dintre respondenții din toate țările.

În opinia Românilor, a doua problemă importantă a omenirii este corupția (8%), urmată de terorism (6%), războaie și conflicte (5%), situația economică mondială (5%), amenințările la adresa mediului înconjurător (4%), șomajul (2%), criminalitatea (2%) etc. În țările UE și în SUA, principalele probleme ale omenirii sunt, pe lângă sărăcie, terorismul, precum și războaiele și conflictele, respondenții din aceste țări acordându-le o mai mare pondere decât problemelor sociale.

Doar în SUA terorismul (21%) este considerat de cetățeni o problemă mai mare decât sărăcia (6%), iar în țările UE războaiele și conflictele sunt apreciate ca o problemă importantă (15%), la fel ca și în Rusia (15%) și în țările Europei Centrale și de Est (13%). În rest, problemele nominalizate de cetățenii din țările în care s'a realizat sondajul au întrunit procente mici, cu excepția Poloniei, unde șomajul a fost desemnat ca fiind o problemă la fel de importantă ca sărăcia (22%).

Românii cred, în proporție de 48%, că în țara noastră alegerile sunt libere și corecte, în timp ce 47% dintre Bulgari cred acest lucru despre alegerile din țara lor, fiind urmați de Polonezi (45%) și Ruși (14%). Conform sondajului, în Germania, 87% din populație consideră alegerile libere și corecte, în timp ce în SUA proporția este de 58%, iar în Japonia 35%. Românii ocupă însă locul al treilea după Ruși și Japonezi, în ceea ce privește procentul celor care nu consideră alegerile libere și corecte. Dacă 71% dintre Ruși și 63% dintre Japonezi sunt de această părere, în cazul Românilor cifra este de 40%. Românii dețin însă primul loc în clasamentul statelor central și est-europene, în ceea ce privește numărul celor care consideră că țara este condusă de câteva mari grupuri de interese - 78%. Ei sunt urmați de Ruși (74%), Polonezi (68%) și Bulgari (57%). Totodată, în România se înregistrează cel mai mic procent al celor care cred că țara este condusă în avantajul oamenilor - 9%. În Rusia - 10 procente din populație cred că țara este condusă în avantajul oamenilor, Polonia - 13%, Bulgaria 12%, în statele UE - 33%, în SUA - 35%.

Pe de altă parte, Românii au o mai mare încredere în mass-media decât cetățenii din țările UE și cei din SUA, relevă sondajul. Astfel, 72% dintre Români au încredere în presă, dintre care 28% au foarte multă încredere și 44% destul de multă încredere. Românii sunt urmați, în topul încrederii în mass-media, de către Americani (52%), Polonezi (51%), Germani și Bulgari (49%) și Ruși (48%). Japonezii sunt reticenți față de presa scrisă și audiovizuală, doar 23% dintre Niponi exprimându-și încrederea în mass-media.

Sondajul a fost realizat în perioada Iulie-August 2002, de institute membre ale Gallup International Association care au efectuat o amplă cercetare internațională pentru a oferi o imagine comparativă referitoare la diferite teme de actualitate la nivel mondial. Au fost intervievate în total peste 23.000 de persoane din mai mult de 30 de țări din întreaga lume. În România, cercetarea a fost realizată de Centrul pentru Studierea Opiniei și Pieței (CSOP) în perioada 30 Iulie-5 August, pe un eșantion de 552 de persoane.

CUM NE VĂD STRĂINII

Evoluția indicatorilor macroeconomici, abundența resurselor naturale, profesionalismul tinerei generații, dar și corupția, birocrația și micile excrocherii fac parte dintr'o fotografie a României în general și a Bucureștiului în mod special.

Articolul, publicat în ediția *on-line* a cotidianului *Financial Times* specializat în informații economice, debutează semnalând potențialul de care România beneficiază, dar pe care investitorii străini l-au ignorat, în cea mai mare parte.

"Totuși ultimele guvernări au intensificat procesul de privatizare iar țara se îndreaptă acum către o economie de piață în adevăratul sens al cuvântului. România speră să adere la Alianța Nord-Atlantică la summit-ul dela Praga din luna Noembrie și este candidată la integrarea în Uniunea Europeană. Rata inflației a atins recent un nivel minim record iar pentru anul curent Produsul Intern Brut este estimat să crească cu 4,5%. De asemenea, indicele Bursei de Valori București s'a ridicat de curând la cel mai înalt nivel din toate timpurile", remarcă *Financial Times*.

În pofida acestei evoluții, să faci afaceri în România poate fi uneori *"ca și cum ai face figurație în filmul «Ziua Cârtiței»"*. De exemplu, discuțiile purtate o zi întreagă pentru a încheia un contract par să fie încununate de succes până când a doua zi dimineața primești un teleton care îți solicită o nouă întâlnire pe aceeași temă. *"Nimic nu este sigur până când contractul nu este semnat"*, mai notează publicația britanică.

Corupția este o altă problemă în România, la fel ca peste tot în Europa de Est. Totuși absența Mafiei sau a oricărei alte forme de crimă organizată, în pofida a ceea ce susțin localnicii, face ca acest gen de schimburi *"pe sub mână"* să fie mai ieftine. *"În activitatea de zi cu zi există probabil mai multă corupție decât în Rusia, doar că în România este mai puțin costisitor"*, spune un investitor din regiune.

Birocrația reprezintă un alt obstacol. Guvernul a inaugurat *"în sfârșit"* o instituție pentru atragerea investitorilor străini, însă este prea devreme ca eficiența activității acesteia să fie evaluată. Totuși Primăria Bucureștiului și autoritățile locale din Timișoara sunt *"deschise investitorilor"*, mai menționează publicația britanică. De asemenea, Consiliul Investitorilor Străini, care reprezintă majoritatea investitorilor importanți din România, este un organism care reușește într'o mare măsură să influențeze legislația și cadrul de reglementări într'un sens favorabil. Tot la capitolul *"capcane"*, *Financial Times* menționează pericolul în care se află un posesor de carte de credit.

"România este cunoscută pentru cărțile de credit care se fac pierdute, așa că însoțiți întotdeauna chelnerul, dacă pleacă cu ele. În caz contrar, cartea Dumneavoastră va fi clonată și după câteva ore va fi bună de aruncat, pentrucă între timp cineva va merge la cumpărături folosind datele Dumneavoastră", avertizează publicația financiară.

Cu toate acestea, articolul descrie România ca pe o țară sigură, cu o rată scăzută a criminalității și cu foarte puține delicte însoțite de violență. *"În schimb, Bucureștiul este renumit pentru excrocheriile care se pot face pe stradă. Printre cele mai cunoscute se numără aceea în care un bărbat intră în vorbă cu tine iar în timpul conversației apar doi așa-ziși polițiști care îți spun că bărbatul respectiv este un traficant de droguri sau falsificator. Următorul pas este să îți ceară actele și portofelul, după care îți examinează banii și ți le înapoiază, însă fără cartea de credit sau o parte din bani. Cereți să fiți conduși la o secție de poliție dacă vi se solicită să arătați portofelul pe stradă"*, recomandă *Financial Times*.

Finalul articolului semnalează încă o problemă de care s'ar putea lovi vizitatorii străini în România. *"Dacă vreți să cumpărați în ultimul moment un cadou din magazinele duty-free dela Otopeni veți avea o problemă - ele nu mai există. Așa că vizitatorii care părăsesc România trec pe lângă niște spații părăsite - încă un semn că mediul de afaceri din această țară îți poate rezerva surprize"*, conchide *Financial Times*.

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului "CUVÂTUL ROMÂNESC" cu cel puțin 4 săptămâni înainte

CRONICA IDEILOR

SPERANŢELE DE VIITOR

—Ion BOIERU—

În refacerea structurilor politice ale vieţii româneşti, speranţele de viitor sunt punctul de sprijin al căutărilor, atât al noilor generaţii de tineri, cât şi al celor ce au mai rămas din trecut, legaţi ontologic de întregul naţional, pe linia unei purităţi spirituale şi axiologice. Nu pe calea abstracţiunilor şi a construcţiilor de cabinet a unor partide politice, din dorinţa unora sau a altora, de a apărea ca şefi şi viitori conducători de ţară.

Aceasta este o iluzie, fiindcă partidele politice şi orientările de viitor şi de reconstrucţie politică nu se pot crea artificial, în cabinete cu fotolii capitonate şi impozante.

Ideologiile politice se creează pe temeiul realităţilor, specifice şi existente, într'o comunitate naţională (în mod special). Din complexul naţional şi social se desprind categorii existenţiale, care formează întregul unitar al formei de viaţă istorică şi membrii acestei forme de viaţă îşi formează o viziune despre chiagul comunităţii respective. Iar, prin năzuinţa formativă a subconştientului colectiv, pe care l-a identificat ca o parmanenţă psihică Lucian Blaga, se produce cultura formei istorice şi se desenează civilizaţia ei; şi tot de acolo apar şi idealurile comunităţii, care comunitate este întemeiată numai pe principii morale.

În lupta haotică, pe dimensiunile politice, ale comunităţii româneşti, nu s'a ajuns la o limpezire a apelor fireşti, la o clarificare a adevăratelor valori, care se află în joc şi într'un antagonism fără sens şi fără rezultat.

Era firesc, ca după căderea regimurilor comuniste, partide de stânga, să apară formaţiuni de dreapta, căci stânga era compromisă şi nu mai putea fi salvată dela îngropăciune. Totuşi, a rămas o nomenclatură, care a reuşit să perpetueze o parte din rămăşiţele comunismului şi să menţină anumite structuri din vechea înşurubare mistificată a organizării statale şi a unei guvernări bazată pe puterea unui partid unic, care nu are aderenţe cu mentalitatea poporului român şi, mai mult decât atât, anulează eforturile de refacere naţională a acestuia.

Pentru a ieşi din nou la suprafaţă, poporul român are nevoie de o schimbare la faţă a politicii româneşti. Toate formele, care s'au dovedit nocive de viaţă politică, sub regimul dictaturii comuniste după 1944, trebue extirpate din viaţa naţională şi înlocuită cu o ideologie nouă, corespunzătoare realităţilor din România.

O nouă ideologie va trebui să corespundă caracterului naţional al României şi mentalităţii specifice, să se definească această ideologie pe temeiul realităţilor naţionale, ţinând seamă de elementele tradiţionale, care reprezintă cu adevărat chipul şi făptura românească, fără nimic de import, care alterează şi desfigurează.

Astăzi, ne găsim într'un moment de evoluţie şi de tranziţie, dela forma perimată a regimului dictatorial comunist, în care va apărea, într'o manieră imperativă, o altă formă, structurată de elemente constitutive noi, prin însuşi procesul de devenire al istoriei şi al oricărei forme de rânduială socială. Şi, va apărea şi un număr, oarecum limitat de ideologii, care sa ia în considerare noile realităţi naţionale, căci dominaţia haotică a marxismului a răvăşit toate structurile comunităţii naţionale care existau înainte de invadarea lui în spaţiul cosmosului românesc.

Numai printr'o intervenţie a unor personalităţi politice şi de mare viziune românească, vor fi în stare să definească o ideologie corspunzătoare exigenţelor spirituale ale unei reveniri la matcă, a căilor care să îndrumeze poporul român spre împlinirea propriului său destin. În care formele esenţiale, din tradiţiile naţionale, să fie îngemănate cu elementele cerute de epoca de modernitate în care se află lumea de azi. Adică, să ţină seamă de evoluţiile istorice, care pot fi rodnice spre folosul naţional, pe toate planurile de existenţă socială; dar niciodata şi in nici un fel să se părăsească idealurile naţionale, înfiripate de-a lungul veacurilor şi sfinţite cu credinţă neclătinată, prin jertfele celor mulţi, în devenirea istorică a neamului.

În acest punct apare întrebarea firească, a mijloacelor cu care se va putea înfăptui această mare dorinţă naţională. Adică renaşterea din îobăgia comunistă şi tăvălugurile ei, care ne-au strivit din 1940 şi până astăzi.

În ordinea istorică, acest lucru este posibil prin intermediul partidelor, care să reprezinte categoriile sociale ale complexului social care alcătuiesc comunitatea naţională.

Dacă se porneşte dela acest punct, în condiţiile specifice ale locului despre care vorbim, situaţia este destul de încâlcită, datorită amalgamului de partide existente şi al moravurilor care stăpânesc această comunitate, mai ales, cele moştenite din epoca anterioară, a dictaturii comuniste, deoarece au rămas încă multe reziduuri şi vicii care alterează atmosfera de luptă politică.

Dar, conform dialecticei istorice, de care am pomenit mai sus, această situaţie nu poate rămâne imuabilă; vor apare, sau evolutiv, sau prin fenomene de explozie şi imponderabil, mutaţii esenţiale ale unei organizări sociale, care să stabilească forme noi, fără să altereze structurile fundamentale şi organice, specifice ale unui întreg naţional.

Dinamica socială va aduce schimbări, în cursul istoriei, care vor îngădui apariţia refacerilor, renaşterilor şi a împlinirilor majore. Priveliştea istoriei, aşa cum o avem astăzi, ne arată că au existat şi culturi mari şi civilizaţii extraordinare, care au dispărut, la un moment dat al istoriei, dar şi renaşteri faimoase, de cultură şi civilizaţie, după epoci de decadenţă.

Neamul românesc, el însuşi a trecut prin multe încercări şi prigoniri, şi spiritualitatea lui a fost zguduită şi supusă atacurilor de tot felul, dar nu a fost zdrobită, căci era clădită pe valorile creştine, care i-au dat puterea de rezistenţă. Şi, dacă viitoarele ideologii se vor formula pe această spiritualitate românească, şi pe ideea ontologiei naţionale, adică pe ideea de neam, acele ideologii vor fi pline de roade prin puterea de creaţie de care dispun, în mod organic.

Ca să putem înţelege fenomenul politic în esenţa lui, trebue să revenim la partidele politice, căci ele sunt vehiculul prin care se desfăşoară viaţa politică; ele sunt unităţi de activităţi sociale şi politice, prin care se definesc, cu ajutorul ideologiilor, realităţile unei societăţi. Fireşte că există mai multe partide, deci o exagerare, alteori, prea puţine, mai ales când se reduc la unul singur; aceasta este o completă falsificare a vieţii politice, de obicei creeată chiar de acel partid, singur existent, care pretinde să conducă singur, treburile unei societăţi.

Aceasta este realitatea de azi a partidelor politice; un singur partid şi-a asumat puterea şi dreptul de guvernare, de unul singur şi prin el însuşi. Şi, tocmai de aceea, treburile nu merg bine: fără opoziţie, fără alte voci şi consultaţii, nici un partid nu poate realiza o guvernare de bună calitate.

Dar, această situaţie nu poate rezista, căci legile devenirii istorice sunt altele; prin procesul evoluţiei naturale, apar mutaţii, care schimbă faţa lucrurilor, sau imponderabile care impun noi direcţii, aproape fără să fie înţelese, la aparitia lor. Înţelegerea acestor imponderabile, de obicei, apar după apariţia lor şi sunt descifrate de istoriografi, mai târziu.

Mai adăugăm şi un element nou, pe care nu-l putem neglija, căci face parte din concepţia creştină a poporului român: Istoria o face Dumnezeu, nu o fac oamenii, căci ei nu au o astfel de putere.

Oricât s'au străduit comuniştii, şi se vor strădui astăzi urmaşii lor să facă *"vreo istorie"*, străduinţa lor va fi zadarnică. Acest lucru s'a văzut din titanica încercare de a ucide pe Dumnezeu şi popoarele care credeau în El, că eforturile lor au fost zădărnicite, atât în Rusia Sovietică, cât şi în ţările unde a pătruns comunismul.

De aceea, nu primim lecţii dela comuniştii de azi, care ne învaţă ei pe noi, ce trebue să facem şi, mai ales, cum să apreciem comunismul, după ce au încercat să aducă iadul pe pământ şi lumea întreagă a refuzat să-l primească.

Despre partidele politice de azi, despre valoarea lor şi despre situaţia politică din ţară, vom reveni în articolul viitor.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT
COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR
☐ NOU ☐ REÎNNOIRE
NUMELE-DE FAMILIE.....
PRENUMELE.....
STRADA/ Nr. .....
ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....
CODUL POŞTAL.....TAHA.....
PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:
PESTE $ 60 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

CRONICA CELUI DE PE URMĂ

Umilinţa, propaganda şi sărăcia

Stăpânii din România, aleşi de popor, să zicem, în mod democratic, săvârşesc aproape săptămânal o măsură prin care se urmăreşte pseudodinamizarea mecanismului anchilozat al economiei, îngrădirea drepturilor elementare şi distragerea atenţiei maselor largi dela problemele majore, care se cer de urgenţă rezolvate, spre a salva ţara de colaps. Alegătorul de rând, după atâţia ani de robie comunistă, speră şi tot speră într'o viaţă cel puţin decentă.

Cei dela sate au trăit timpurile, şi ştiu cum moşierii au fost expropriaţi, primind domiciliu forţat, chiaburii şi cu ţăranii mijlocaşi au fost supuşi unor cote obligatorii, impozite şi taxe care i-au îngenuncheat până când nu mai aveau vlagă în ei, convingându-i că munca la colectiv este generatoare de bunăstare. Disperaţi, s'au deplasat spre centrele industriale pentru un salariu de mizerie, devenind de profesie, navetişti, purtând pe bicicletă pâinea şi sapa. La întoarcerea din schimb mai prăşeau câteva rânduri de porumb la colectiv, şi puneau în sacoşă ştir pentru animale şi susai pentru ciorba lor. Erau fericiţi că se adusese la Cooperativa de consum marmeladă la lădiţă - *"şunca pionierului"* - cum o denumeau ei.

Orăşenii cu munca în fabrici şi uzine, sau la birouri întindeau de un salariu dela avans la lichidare, iar la coadă de carne de pui, unde lăsau plasele cu piatra pe ele la rând de seara, făceau glume, mai bârfeau pe cineva, unii chiar dansau de frica îngheţului întâmpinând zorile, cu câteva picioare de pui neambalate, în mâini, cu coatele făcându-şi loc la ieşire. După atâtea frustrări, în mitinguri şi scrisori de adâncă mulţumire, către *"părintele drag, conducătorul mult iubit"*, am sărbătorit achitarea datoriilor externe.

Nu se mai spera nici în venirea Americanilor şi nici în sucombarea comunismului. Dar iată că Decembrie '89, între ficţiune şi realitate, s'a arătat ca o şansă istorică a naţiunii române. S'a crezut că cei doi termeni, umilinţă şi propagandă, vor rămâne amintiri, iar sărăcia doar un termen de comparaţie. Erau condiţiile reale de trecere la economia de piaţă, fără sacrificii, într'o perioadă de timp rezonabilă.

Acum, după 13 ani, de promisiuni şi propagandă mincinoasă, Premierul Năstase recunoaşte sărăcia, şi lansează oficial Planul Naţional Anti-Sărăcie. Umilinţa este atât de mare pentru un popor harnic, într'o ţară fără asemănare, de mulţi răvnită şi propaganda atât de perfidă, încât vor să prezinte această acţiune ca un act de bravură, cu care se poate mândri în faţa organismelor internaţionale, cum sunt: ONU, Banca Mondială, Comisia Europeană. Fără simţ de răspundere, fără jenă în faţa alegătorului de rând care, la urnă, cu inima curată, şi bună intenţie, a acordat votul PSD-ului, justifică acum că tranziţia a creat această stare deplorabilă în care se află ţara, şi că dumnealor au făcut tot ce este posibil ca să îmbunătăţească nivelul de trai. Nici de formula *"îmbunătăţirea nivelului de trai"*, care devenise o lozincă obsesivă nu s'au lepădat.

Dar nu s'au lepadat ei nici de foştii securişti care prin trecutul lor păteaza imaginea unei naţiuni, care dacă o privim prin categoria de oameni, în nobilul înţeles al cuvântului, ce nu sunt implicaţi şi nici partaşi la samavolniciile guvernanţilor, ce să mai cerem, debarasarea de şabloanele propagandistice ale unor vremuri, de care nici "ei", deoarece îi acuza, şi nici noi, pentrucă am suferit prea mult, având şi acum coşmare, nu vrem sa ne mai amuntim.

Pentrucă săptămâna nu trebue să treacă fără o măsură, *"Cornul şi cu laptele"*, o altă iluzie propagandistică, ce grevează bugetul statului de vreo 12 milioane de dolari, de fapt banii contribuabililor, este lansată cu trâmbiţe şi televiziune. La ora 10 elevii sunt invitaţi la *"corn şi lapte"*. Aceasta îmi aminteşte de zilele colectivizării forţate, când după ce bietul ţăran predase totul şi trăia marea dramă a despărţirii de bucata de pământ păstrată cu grijă din tată în fiu, dimineaţa pleca la spinare cu ce-i mai rămăsese, coasa şi, înainte de a se sui în remorca tractorului, îi dădea o bucată de mămăligă şi o ţuică mică. Spun aceasta cu atâta durere în suflet, despre acest gest de umilire, a bietului elev care ar fi trebuit să aibă libertatea să-şi cumpere cu bani ce doreşte dela bufetul şcolii, şi mă întreb de ce în Decembrie '89, atâţi tineri au ieşit cu piepturile goale în faţa tancurilor, strigând *"Libertate te iubim, ori învingem ori murim"*.

După revoluţie, când a început să se vorbească despre proprietate ca despre un drept, şi ţăranul a primit ceva din pământul luat cu japca, de fapt în timpul şi sub ochii unora care astăzi chiar guvernează, au fost tentaţi să zică: *"Iliescu ne-a dat pământ"*, de aceea l-am votat. Astăzi, când *"cornul cu laptele"* ajunge la elevi, ei probabil vor zice: *"Pe Năstase îl votăm că ne dă de mâncare copiilor"*.

Dar totul nu este decât o umilinţă, o propagandă meschină, o imagine nefavorabilă în lume, o sărăcie care nu poate fi salvată de un plan lansat peste noapte.

Alexandru TOMESCU